JAARVERSLAG 2017

Single
Resolution Board

GEMEENSCHAPPELIJKE AFWIKKELINGSRAAD

JAARVERSLAG 2017

Foto's:
Omslagfoto: iStock.com/AzmanJaka; GAR op blz. 4, 11, 31, 35 en 51; iStock.com/ultramarine5, blz. 12; iStock.com/Violetastock, blz. 27; iStock.com/instamatics, blz. 29; iStock.com/Peshkova, blz. 38; iStock.com/Peshkova, blz. 38; iStock.com/agrobacter, blz. 41; iStock.com/bjdlzx, blz. 45; iStock.com/Sagadogo, blz. 47; iStock.com/DNY59, blz. 53; iStock.com/anyaberkut, blz. 59.

print	ISBN 978-92-95211-44-5		doi:10.2877/128587	FP-AA-18-001-EN-C
PDF	ISBN 978-92-95211-41-4	ISSN 2467-3242	doi:10.2877/612973	FP-AA-18-001-EN-N

Meer informatie over de Europese Unie is te vinden op het internet (http://europa.eu).

Luxemburg: Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2018

© Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad, 2018

Overneming met bronvermelding toegestaan.

Gedrukt door het Bureau voor publicaties van de Europese Unie in Luxemburg

INHOUD

VOORWOORD 4

AFKORTINGEN 7

INLEIDING 8

SAMENVATTING 10

1. VERBETERING VAN DE AFWIKKELBAARHEID VAN GAR-BANKEN EN MINDER BELANGRIJKE INSTELLINGEN 12

1.1. Afwikkelingsplannen voor GAR-banken 12

1.2. Toezicht van de GAR op de afwikkelingsplanning en -besluiten voor minder belangrijke instellingen 15

2. AFWIKKELINGSKADER 17

2.1. Instrumenten en beleidslijnen 17

2.2. Gegevens voor afwikkelingsplanning 22

2.3. Analyse van de financiële stabiliteit 23

2.4. Samenwerking met nationale autoriteiten, Europese instellingen en niet-EU-autoriteiten 24

2.5. Internationale betrekkingen 28

2.6. Regelgevingsactiviteit/wetgevend proces van relevante dossiers 30

3. CRISISBEHEERSING 32

3.1. Afwikkelingsbesluit en negatieve besluiten 32

3.2. Projecten ter versterking van de crisisparaatheid 34

4. HET GEMEENSCHAPPELIJK AFWIKKELINGSFONDS 37

4.1. Bijdragen 37

4.2. Beleggingen 39

4.3. Financiering 41

5. DE GAR ALS ORGANISATIE 42

5.1. Informatie- en communicatietechnologie 42

5.2. Communicatie 43

5.3. Beheer van middelen 43

5.3.1. Personeel 43

5.3.2. Financieel en begrotingsbeheer 44

5.3.3. Definitieve rekeningen 2017 46

5.3.4. Aanbestedingen 48

5.3.5. Faciliteiten 48

5.4. Governance 49

5.4.1. Intern juridisch advies en procesvoering 49

5.4.2. Secretariaat 49

5.4.3. Naleving 50

5.4.4. Interne audit 50

5.4.5. Externe audit 51

5.4.6. Internecontrolenormen 52

6. BEROEPSPANEL 53

7. SPECIAAL VERSLAG 23/2017 VAN DE EUROPESE REKENKAMER 54

8. BAARHEIDSVERKLARING 56

BIJLAGEN 57

Bijlage 1: Organigram 57

Bijlage 2: Jaarverslag over de toegang van het publiek tot documenten in 2017 58

Bijlage 3: Uitvoering van de begroting 2017 60

Bijlage 4: Personeelsformatie 2017 66

Bijlage 5: Personeel naar nationaliteit en geslacht 67

Bijlage 6: Definitieve rekeningen 2017 69

Bijlage 7: In 2017 gestarte aanbestedingsprocedures 71

Bijlage 8: Samenvatting van de kernprestatie-indicatoren uit het werkprogramma van de GAR voor 2017 74

Bijlage 9: Leden van de plenaire vergadering 76

Bijlage 10: Woordenlijst 77

VOORWOORD

2017 was wederom een druk jaar voor de Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad (GAR). We hebben ons als autoriteit op het gebied van bankafwikkeling verder verankerd in Europa en daarbuiten. We hebben het afgelopen jaar onze wervingsinspanningen voortgezet en beleidslijnen en interne richtlijnen ontwikkeld. 2017 was tevens het jaar waarin de GAR zijn eerste afwikkelingszaak behandelde: Banco Popular Español S.A., een van de grootste bankgroepen in Spanje. Deze eerste afwikkelingszaak voor de GAR heeft aangetoond dat het kader geschikt is voor zijn doel. We zijn erin geslaagd de kritieke functies van de bank te behouden, de financiële stabiliteit in Spanje en daarbuiten te handhaven en tegelijkertijd de belastingbetaler te beschermen.

In 2017 heeft de GAR, in nauwe samenwerking met de nationale afwikkelingsautoriteiten (NAA's), zich gericht op het identificeren van mogelijke belemmeringen voor de afwikkelbaarheid en op het helpen verbeteren van de afwikkelbaarheid van de banken die onder zijn bevoegdheid vallen. Een belangrijke mijlpaal was de ontwikkeling en publicatie van het GAR-beleid van 2017 inzake minimumvereisten voor eigen vermogen en in aanmerking komende passiva (MREL). Dit is een kerninstrument om ervoor te zorgen dat banken afwikkelbaar zijn, omdat het alle relevante belanghebbenden informatie en duidelijkheid verschaft, met name over bankspecifieke aanpassingen, de kwantiteit en kwaliteit van MREL en wat voor 2018 en daarna te verwachten valt. In 2017 zijn voor het eerst bindende MREL-doelstellingen op geconsolideerd niveau vastgesteld voor het merendeel van de grootste bankgroepen die onder de bevoegdheid van de GAR vallen, terwijl aan de meeste andere bankgroepen informatieve doelstellingen zijn meegedeeld. In 2018 zal de GAR op dit werk voortbouwen.

In 2017 heeft de GAR zijn interne processen verder geoptimaliseerd en zijn crisisparaatheid verder verbeterd door simulatieoefeningen uit te voeren. Tot slot, maar daarom niet minder belangrijk, heeft de GAR in 2017 ook het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds (GAF) verder geoperationaliseerd en uitgebreid.

De internationale samenwerking is verder versterkt, bijvoorbeeld door de ondertekening van samenwerkingsovereenkomsten met de Federal Deposit Insurance Corporation (FDIC) en de Canada Deposit Insurance Corporation (CDIC).

Altijd strevend naar beter

Eind 2017 publiceerde de Europese Rekenkamer een speciaal verslag waarin de eerste door de GAR opgestelde afwikkelingsplannen en de algemene paraatheid van de GAR zijn onderzocht. De GAR is blij met deze uitgebreide evaluatie van zijn werkzaamheden en aanvaardt de meeste aanbevelingen van de Rekenkamer. Er zij echter op gewezen dat het onderzoek in het speciaal verslag van de Rekenkamer betrekking had op de stand van zaken in 2016 en op de afwikkelingsplannen die de GAR in 2016 heeft opgesteld. Veel van de bevindingen van de Rekenkamer zijn reeds behandeld in de in 2017 opgestelde afwikkelingsplannen of zijn als prioriteiten opgenomen in het in december 2017 gepubliceerde meerjarige plannings- en werkprogramma. Afwikkelingsplanning is een meerjarenproject en de GAR heeft een duidelijk stappenplan gepresenteerd over de wijze waarop tegen 2020 volwaardige afwikkelingsplannen kunnen worden bereikt voor alle bankgroepen die onder zijn directe bevoegdheid vallen.

Vooruitblik

In het meerjarige plannings- en werkprogramma worden de te volgen weg en de prioriteiten van de GAR voor 2018 en daarna geschetst. De bepaling van MREL is een proces in meerdere stappen; in 2018 moeten MREL-doelstellingen voor de grootste en meest complexe banken worden vastgesteld op het niveau van materiële entiteiten, terwijl voor alle andere banken bindende doelstellingen op geconsolideerd niveau moeten worden vastgesteld. Bovendien zal belangrijk intern beleid, zoals de identificatie van kritieke functies of de beoordeling van het algemeen belang, worden meegenomen in de komende afwikkelingsplanningscycli. De GAR communiceert voortdurend met de banken die onder zijn bevoegdheid vallen, vooral via speciale workshops, en met de sector als geheel. De GAR zorgt er ook voor dat de sector zich ten volle bewust is van de noodzaak om aan de MREL te voldoen en de afwikkelbaarheid te verbeteren. Het is in de eerste plaats aan de banken om zichzelf afwikkelbaar te maken en aan de MREL te voldoen. Nu de economische omstandigheden gunstig zijn, kunnen en moeten de banken hier werk van maken nog vóór de GAR besluiten neemt.

Wat betreft de lopende politieke onderhandelingen over het pakket maatregelen ter vermindering van de risico's, met name de herziening van de richtlijn herstel en afwikkeling van banken en de GAM-verordening alsmede de invoering van de internationale norm voor de totale verliesabsorptiecapaciteit (TLAC) in het Unierecht, verwelkomen wij de recente inspanningen van de medewetgevers om tot een akkoord te komen en moedigen wij een snelle voortgang van de trialoogonderhandelingen aan. De Raad lijkt het met ons eens te zijn dat minimale achterstellingsvereisten niet alleen voor mondiaal systeemrelevante banken verplicht moeten zijn, maar ook voor andere systeemrelevante banken om cliff-effecten te voorkomen. Het is belangrijk dat de herziening van de wetgeving geen beperking inhoudt van de discretionaire bevoegdheid van afwikkelingsautoriteiten om MREL op bankspecifieke basis af te stemmen rekening houdend met de individuele risicogevoeligheid en afwikkelingsstrategie. Evenzo moet worden vermeden dat de vastgestelde herziene regels onnodig complex zijn. Zodra de nieuwe bepalingen definitief zijn vastgesteld, worden ze meegenomen in het afwikkelingsplanningsproces van de GAR.

Het GAF wordt momenteel opgebouwd en er is een politiek engagement om een gemeenschappelijk achtervangmechanisme voor het GAF tot stand te brengen. De GAR levert als voornaamste begunstigde een actieve bijdrage aan de lopende onderhandelingen en hoopt op een tijdig akkoord over dit uiterst belangrijke dossier. Een geloofwaardig en werkbaar achtervangmechanisme als laatste redmiddel is nodig om aan te tonen dat de eurozone in staat is zelfs grote en complexe banken af te wikkelen.

Een onderwerp dat voor alle afwikkelingsautoriteiten relevant is, is financiering, d.w.z. liquiditeit bij afwikkeling. Daarom blijven we ook in 2018 op verschillende gebieden aan dit belangrijke onderwerp werken. Uiteraard moeten de banken zich in de eerste plaats zelf voorbereiden op mogelijke liquiditeitsuitstromen en zorgen voor adequate financieringstrajecten. In een crisis worden eerst alle particuliere oplossingen onderzocht. Bij afwikkeling kan het GAF ook een deel van de oplossing voor financiering zijn. Hoogstwaarschijnlijk zal het GAF echter – zelfs met een achtervangmechanisme – niet groot genoeg zijn om voldoende financiering te verschaffen bij de afwikkeling van een grote en complexe instelling. Daarom moeten alternatieve wijzen van liquiditeitsverschaffing worden onderzocht, vooral met de nationale centrale banken en de Europese Centrale Bank (ECB).

De verschillen tussen de nationale insolventiewetgevingen en het feit dat de insolventieprocedures in Europa sterk uiteenlopen, blijven een belangrijke hinderpaal voor een volwaardige bankenunie. In het huidige systeem kan de contrafeitelijke situatie dat geen enkele crediteur slechter af mag zijn ("no-creditor-worse off" (NCWO)) in verschillende landen tot verschillende resultaten leiden, afhankelijk van de nationale insolventieregeling. Daarnaast kan, in gevallen waarin een bank faalt of waarschijnlijk zal falen maar er geen algemeen belang bij afwikkeling is, de daaropvolgende liquidatie volgens de nationale insolventieprocedures een uitdaging blijken te zijn. De GAR moedigt de wetgevers dan ook sterk aan om de nationale insolventiewetgevingen te harmoniseren, met name om gelijke concurrentievoorwaarden te scheppen.

De bankenunie is nog steeds niet voltooid. In het Europees Parlement en de Raad wordt nog steeds gediscussieerd over een Europees depositogarantiestelsel (EDIS). Deze derde poot van de bankenunie moet worden gerealiseerd en de GAR hoopt dat er op politiek niveau snel een akkoord kan worden bereikt om te kunnen overgaan tot de technische discussie.

In 2018 zal het verder verbeteren van de reeds goede samenwerking met onze nationale, Europese en internationale belanghebbenden een prioriteit zijn. In mei hebben de GAR en de ECB hun memorandum van overeenstemming geactualiseerd om de opgedane ervaring te weerspiegelen. Zo ook blijft de GAR nauw samenwerken met de NAA's. Voortbouwen op de deskundigheid en knowhow van de lidstaten binnen de interne afwikkelingsteams (IAT), de speciale comités voor de ontwikkeling van intern beleid, technische werkstromen en natuurlijk op het niveau van de plenaire vergadering van de GAR zorgt ervoor dat, rekening houdend met het evenredigheidsbeginsel, de best mogelijke oplossingen worden gevonden.

Last but not least wil ik alle medewerkers, mijn collega's in de raad van bestuur en onze partners op nationaal, Europees en internationaal niveau bedanken voor hun toewijding en medewerking en voor hun ondersteuning van het werk van de GAR om banken afwikkelbaar te maken. We hebben de afgelopen jaren veel bereikt, maar we weten ook dat er nog veel uitdagingen voor ons liggen. Trouw aan de titel "Building bank resolvability together" (Samen de afwikkelbaarheid van banken verbeteren) van de GAR-conferentie van vorig jaar, kijken we uit naar verdere samenwerking om deze reis succesvol voort te zetten in 2018 en daarna.

Elke König
Voorzitter van de Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad

AFKORTINGEN

AHWG	ad-hocwerkgroep
BRRD	richtlijn herstel en afwikkeling van banken (Bank Recovery and Resolution Directive)
CTP	centrale tegenpartij
CCS	systeem voor het innen van bijdragen (Contribution Collection System)
CoAg	samenwerkingsovereenkomst (cooperation agreement)
CS	secretariaat (Corporate Secretariat)
CoFra	kaderovereenkomst voor samenwerking (cooperation framework agreement)
EZ	eurozone
EBA	Europese Bankautoriteit
ECON	Commissie economische en monetaire zaken van het Europees Parlement
EDIS	Europees depositogarantiestelsel (European Deposit Insurance Scheme)
FBS	financieel boekhoudsysteem
FMI	financiëlemarktinfrastructuur (bijv. centrale tegenpartijen)
FSAP	Financial Sector Assessment Programme (programma voor de evaluatie van financiële sectoren)
FSB	Raad voor financiële stabiliteit (Financial Stability Board)
FTWP	verder trilateraal werkprogramma (further trilateral work programme)
GLRA	afwikkelingsautoriteit op groepsniveau (group-level resolution authority)
G-SIB	mondiaal systeemrelevante bank (global systemically important bank)
HR	human resources
ICN	internecontrolenorm(en)
ICT	informatie- en communicatietechnologie
IMF	Internationaal Monetair Fonds
IPC	onherroepelijke betalingstoezegging (irrevocable payment commitment)
IAT	intern afwikkelingsteam
VAB	verliesabsorptiebedrag
JRC	Gemeenschappelijk Centrum voor Onderzoek (Joint Research Centre)
PGT	passivagegevenssjabloon
LO	leningsovereenkomst
LSI	minder belangrijke instelling (less significant institution)
MWP	meerjarig werkprogramma
MCC	marktvertrouwenbuffer (market confidence charge)
MvO	memorandum van overeenstemming
MREL	minimumvereisten voor eigen vermogen en in aanmerking komende passiva (minimum requirements for own funds and eligible liabilities)
LS	lidstaat (lidstaten)
NBA	nationale bevoegde autoriteit
NCWO	geen enkele crediteur slechter af (no creditor worse off)
NAA	nationale afwikkelingsautoriteit
O-SII	andere systeemrelevante instelling (other systemically important institution)
ABP	wikkelbaarheidsbeoordelingsproces
HKB	herkapitalisatiebedrag
RWA	risicogewogen actief (risk-weighted-asset)
SI	belangrijke instelling (significant institution)
KMO	kleine en middelgrote onderneming
GAR	gemeenschappelijke Afwikkelingsraad
GAF	gemeenschappelijk afwikkelingsfonds
GAM	gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme
VGAM	verordening gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme
TFCA	Taskforce Gecoördineerde Actie (Task Force on Coordinated Action)
TLAC	totale verliesabsorptiecapaciteit (total loss-absorbing capacity)
WS	werkstroom

INLEIDING

Overeenkomstig artikel 50 van de verordening gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme (GAM-verordening) wordt in dit document het jaarverslag 2017 van de Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad (de GAR) gepresenteerd, met een beschrijving van de activiteiten en verwezenlijkingen van de GAR in 2017. De vorig jaar uitgevoerde werkzaamheden waren gericht op het verwezenlijken van de visie, de missie en het mandaat van de GAR:

A) VISIE VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE AFWIKKELINGSRAAD

De GAR streeft ernaar om een vertrouwde en gerespecteerde afwikkelingsautoriteit te worden met een sterke afwikkelingscapaciteit in het kader van het gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme en om snel, passend, consistent en evenredig op te treden bij het vaststellen en handhaven van een doeltreffende afwikkelingsregeling voor banken in de rechtsgebieden van het gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme (GAM), waardoor toekomstige reddingsoperaties worden vermeden. De GAR wil een expertisecentrum zijn op het gebied van bankafwikkeling in de bankenunie en daarbuiten.

B) MISSIE VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE AFWIKKELINGSRAAD

De GAR is de centrale afwikkelingsautoriteit binnen de bankenunie. De GAR vormt samen met de nationale afwikkelingsautoriteiten (NAA's) van de deelnemende lidstaten het GAM. De GAR werkt nauw samen met de NAA's, de Europese Commissie (de Commissie), de Europese Centrale Bank (de ECB), de Europese Bankautoriteit (EBA) en de nationale bevoegde autoriteiten (NBA's). De missie van de GAR is om te zorgen voor een correcte afwikkeling van falende banken, met minimale gevolgen voor de reële economie en de openbare financiën van de deelnemende lidstaten van de bankenunie en daarbuiten. De rol van de GAR is proactief: in plaats van te wachten tot zich afwikkelingssituaties voordoen, richt de GAR zich op afwikkelingsplanning en het verbeteren van de afwikkelbaarheid om de potentiële negatieve gevolgen van een bankfaillissement voor de economie en de financiële stabiliteit te voorkomen.

(C) MANDAAT VAN DE GEMEENSCHAPPELIJKE AFWIKKELINGSRAAD

Om de financiële stabiliteit te versterken, stelt de GAR als toekomstgerichte activiteit afwikkelingsplannen op. Indien een binnen het bevoegdheidsgebied van de GAR vallende bank faalt of waarschijnlijk zal falen en de bank aan de criteria voor afwikkeling voldoet, zal de GAR de afwikkeling uitvoeren op basis van een zogeheten afwikkelingsregeling. Ook is de GAR belast met het door de sector te financieren gemeenschappelijk afwikkelingsfonds, dat is opgericht om bijkomende financiering te verstrekken met het oog op een doeltreffende toepassing van afwikkelingsregelingen onder specifieke voorwaarden. Daarnaast houdt de GAR toezicht op de consistente werking van het GAM als geheel. De GAR is opgericht bij Verordening (EU) nr. 806/2014 (de verordening gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme of de GAM-verordening) en is sinds 1 januari 2015 actief als onafhankelijk agentschap van de Europese Unie. Op 1 januari 2016 nam de GAR zijn volledige wettelijke mandaat voor afwikkelingsplanning en het vaststellen van alle met afwikkeling samenhangende besluiten op zich. De GAR moet over al zijn werkzaamheden verantwoording afleggen aan zijn belanghebbenden.

D) VERANTWOORDING

De GAM-verordening vormt een wezenlijk en robuust kader voor de verantwoording van de activiteiten van de GAR aan het Europees Parlement (het EP), de Raad van de Europese Unie (de Raad) en de Europese Commissie (de EC).

Een van de belangrijkste verantwoordingskanalen van de GAR is zijn jaarverslag, dat overeenkomstig artikel 50, lid 1, onder g), van de GAM-verordening door de GAR moet worden goedgekeurd tijdens zijn plenaire vergadering. Vervolgens zendt de GAR het jaarverslag toe aan het Europees Parlement, de nationale parlementen van de deelnemende lidstaten, de Raad, de Commissie en de Europese Rekenkamer (de Rekenkamer).

De voorzitter presenteert het jaarverslag in het openbaar aan het Europees Parlement en de Raad (artikel 45, lid 3, van de GAM-verordening). De nationale parlementen van de deelnemende lidstaten kunnen met redenen omklede opmerkingen over het jaarverslag indienen, waarop de GAR zal antwoorden.

Voor de uitvoering van de GAM-verordening dient de GAR ten overstaan van de vertegenwoordigers van Europese burgers in het EP verantwoording af te leggen via regelmatige openbare hoorzittingen en ad-hocgedachtewisselingen met de voorzitter tijdens vergaderingen van de Commissie economische en monetaire zaken van het Europees Parlement (de ECON-commissie). Ook kan de voorzitter, op verzoek van de Raad, worden gehoord door de Raad.

De GAR antwoordt mondeling of schriftelijk op door het Europees Parlement en de Raad gestelde vragen. Daarnaast kunnen de nationale parlementen van de deelnemende lidstaten de voorzitter uitnodigen om deel te nemen aan een gedachtewisseling over de afwikkeling van een entiteit in de desbetreffende lidstaat. In dit verband heeft de voorzitter op 11 december 2017 deelgenomen aan een hoorzitting in het Spaanse parlement, waar zij de afwikkeling van Banco Popular Español S.A. besprak.

Wat het Europees Parlement betreft, heeft de voorzitter in 2017 verscheidene openbare hoorzittingen van de ECON-commissie bijgewoond, het meest recentelijk op 4 december 2017. Tijdens die hoorzitting heeft de voorzitter het meerjarenplan voor de GAR en het werkprogramma van de GAR voor 2018 gepresenteerd.

Om het publiek te informeren en met het publiek te communiceren over zijn werk, missie en mandaat, heeft de GAR zich actief gericht tot belanghebbenden en het grote publiek door op zijn website speciale informatie te publiceren, zoals zijn MREL-beleid van 2017, en door sectorale dialogen te voeren en de tweede GAR-conferentie te organiseren. De voorzitter en de andere leden van de raad van bestuur hebben ook individuele landen bezocht om de samenwerking met relevante lokale autoriteiten en belanghebbenden op te bouwen en te versterken.

SAMENVATTING

Het jaar 2017 was een mijlpaal voor de GAR: in juni 2017 was de zaak Banco Popular de eerste afwikkeling van een instelling die onder de bevoegdheid van de GAR viel. Deze afwikkeling werd alom als een succes beschouwd. De GAR heeft ook aanzienlijke vooruitgang geboekt op andere gebieden om zijn mandaat te vervullen door de afwikkelingsplanning te verbeteren, de afwikkelingsinstrumenten en het bijbehorende afwikkelingsplanningsbeleid verder te operationaliseren, het MREL-beleid te verfijnen, de crisisparaatheid te vergroten, het GAF verder te operationaliseren, de internationale samenwerking en de samenwerking op regelgevingsgebied te versterken en de operationele processen te verbeteren. De GAR heeft zijn werkzaamheden daarom op de volgende belangrijke operationele gebieden gericht:

(I) verbeteren van de afwikkelbaarheid van GAR-entiteiten en minder belangrijke instellingen;

(II) bevorderen van een robuust afwikkelingskader;

(III) voorbereiden en uitvoeren van een doeltreffende crisisbeheersing;

(IV) operationaliseren van het GAF;

(V) opzetten van een slanke en efficiënte organisatie.

De belangrijkste doelstellingen die in de werkprioriteiten van de GAR voor 2017 zijn vastgesteld, zijn bereikt. De belangrijkste verwezenlijkingen van de GAR waren de volgende.

- De afwikkeling van Banco Popular Español S.A. op 7 juni 2017 was het eerste afwikkelingsbesluit van de GAR. Nadat aan alle noodzakelijke voorwaarden was voldaan, heeft de GAR besloten dat de verkoop van de aandelen aan Grupo Santander het beste aan de afwikkelingsdoelstellingen voldeed. Dit afwikkelingsbesluit werd alom als een succes beschouwd: de instelling heeft haar kritieke functies behouden, de financiële stabiliteit is gehandhaafd en het gebruik van het GAF en overheidsmiddelen is vermeden. Om tot een consistente aanpak te komen en de best mogelijke voorbereiding te waarborgen, zijn bovendien verscheidene horizontale initiatieven inzake crisisparaatheid genomen.

- In het kader van het vervullen van zijn missie om de afwikkelbaarheid voor belangrijke instellingen en minder belangrijke instellingen te waarborgen, heeft de GAR in 2017 via interne afwikkelingsteams met de NAA's samengewerkt aan het opstellen van 106 afwikkelingsplannen en heeft de GAR bijgedragen aan vijf hostplannen die door andere in de EU gevestigde afwikkelingsautoriteiten op groepsniveau zijn opgesteld. Bovendien heeft de GAR, wat betreft zijn toezicht op minder belangrijke instellingen, in samenwerking met de NAA's 2 047 ontwerpmaatregelen beoordeeld en zijn werkmethoden voor het toezicht op minder belangrijke instellingen verbeterd.

- Bij afwikkelingsplanning is MREL een van de belangrijkste instrumenten om de afwikkelbaarheid van banken te waarborgen. In 2017 heeft de GAR zijn MREL-beleid verfijnd met een aantal bankspecifieke aanpassingen met betrekking tot zowel de kwaliteit als kwantiteit van MREL. Het MREL-beleid van 2017 is op 20 december 2017 op de website van de GAR gepubliceerd. In 2017 heeft de GAR voor het eerst bindende MREL-doelstellingen op geconsolideerd niveau vastgesteld voor het merendeel van de grootste bankgroepen, terwijl aan de meeste andere bankgroepen die onder de bevoegdheid van de GAR vallen en waarvoor een afwikkelingsplan bestaat informatieve doelstellingen zijn meegedeeld. Bovendien is verder gewerkt aan het handboek voor afwikkelingsplanning en aan een reeks belangrijke beleidslijnen, zoals de identificatie van kritieke functies, de beoordeling van het algemeen belang of de identificatie van belemmeringen voor de afwikkelbaarheid.

- Wat internationale samenwerking betreft, is de GAR zijn expertise blijven inbrengen in discussies over regelgeving, zowel in het wetgevingsproces van de EU als in internationale regelgevende instanties. Daarnaast heeft de GAR in 2017 twee samenwerkingsovereenkomsten ondertekend: een met de Federal Deposit Insurance Corporation en een met de Canada Deposit Insurance Corporation.

- In 2017 heeft het GAF 6,6 miljard EUR aan vooraf te betalen bijdragen geïnd, zoals door de GAR berekend. De in het GAF aangehouden bedragen belopen momenteel in totaal 17 miljard EUR. De processen voor het verzamelen van gegevens, het verifiëren van gegevens en het berekenen van bijdragen zijn het afgelopen jaar geoptimaliseerd. Van de NAA's wordt verwacht dat zij het GAF verder opbouwen door de bijdragen voor 2018 uiterlijk op 30 juni 2018 over te maken.

- In zijn streven om een slanke en efficiënte organisatie te worden, heeft de GAR veel interne processen verbeterd, maar bovenal zijn wervingsinspanningen geïntensiveerd. Het personeelsbestand is ten opzichte van 2016 met 55 % gegroeid en het is de bedoeling dat in 2018 de volledige personeelssterkte wordt bereikt.

Leden van de raad van bestuur van de GAR in 2018

1. VERBETERING VAN DE AFWIKKELBAARHEID VAN GAR-BANKEN EN MINDER BELANGRIJKE INSTELLINGEN

Met het oog op het vervullen van zijn mandaat om de afwikkelbaarheid van falende banken en grensoverschrijdende instellingen met een zo gering mogelijk effect op de reële economie en de overheidsfinanciën te garanderen, bestaat het grootste deel van de werkzaamheden van de GAR uit het opstellen van afwikkelingsplannen voor alle banken die onder de bevoegdheid van de GAR vallen, het vaststellen van bindende MREL-doelstellingen en het identificeren en wegnemen van belemmeringen voor de afwikkelbaarheid. Om consistente afwikkelingsplanningsactiviteiten van alle banken in de bankenunie te garanderen, is de verdere versterking van het doeltreffende toezicht op minder belangrijke instellingen een ander belangrijk strategisch gebied. Nauwe samenwerking met NAA's is bij al deze inspanningen van cruciaal belang gebleken.

1.1. Afwikkelingsplannen voor GAR-banken

Terwijl de GAR in januari 2017 139 banken waaronder 130 bankgroepen onder zijn bevoegdheid had, was dat op 1 januari 2018 afgenomen tot 127 banken en 119 bankgroepen. In de loop van 2017 nam het aantal banken en bankgroepen onder de bevoegdheid van de GAR af met respectievelijk 12 en 11. Dit was het gevolg van fusies en overnames (er waren vier dergelijke gevallen, waarvan één als gevolg van een afwikkelingsmaatregel), liquidaties (twee gevallen), de intrekking van de bankvergunning (één geval) en herstructureringen van banken die niet langer belangrijke instellingen (twee gevallen) of grensoverschrijdende minder belangrijke instellingen (twee gevallen) waren.

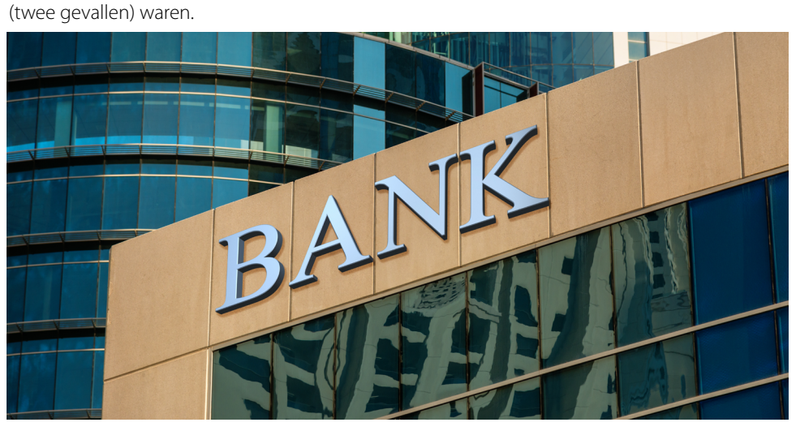

Figuur 1: Overzicht van het aantal banken die onder de bevoegdheid van de GAR vallen per lidstaat *

	1 jan 2017	31 dec 2017
BE	8	8
DE	24	23
EE	2	2
IE	6	6
EL	4	4
ES	14	12
FR	14	12
IT	15	11
CY	5	5
LV	4	4
LT	3	3
LU	5	5
MT	3	3
NL	7	7
AT	11	9
PT	5	5
SI	3	3
SK	3	3
FI	3	2
TOTAAL	139	127

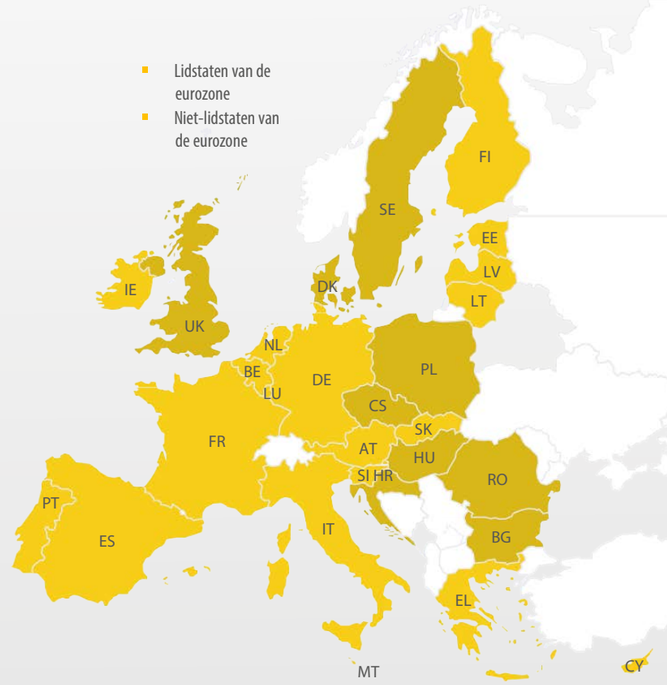

* In deze tabel wordt een overzicht gegeven van de belangrijke onder toezicht staande entiteiten in elke lidstaat; grensoverschrijdende minder belangrijke instellingen worden alleen meegeteld in de lidstaten waar hun hoofdkantoor is gevestigd.

106 plannen + **5** gastgevallen;

25 groepen met colleges + **5** groepen met Europese afwikkelingscolleges

76 interne afwikkelingsteams

8 crisisbeheersingsgroepen onder voorzitterschap van de GAR

BELANGRIJKSTE VERWEZENLIJKINGEN IN 2017

1. AANTAL AFWIKKELINGSPLANNEN

Vertrekkende vanuit de 36 overgangsafwikkelingsplannen die in december 2015 bestonden, heeft de GAR in 2016 via interne afwikkelingsteams samengewerkt met de NAA's aan het opstellen van in totaal 92 afwikkelingsplannen, die door de GAR zijn goedgekeurd. In de loop van 2017 is het aantal door de GAR opgestelde plannen gestegen tot 106 ([1]) en heeft de GAR bijgedragen aan vijf hostplannen die door andere in de EU gevestigde afwikkelingsautoriteiten op groepsniveau zijn opgesteld, zoals de Bank of England, de centrale bank van Denemarken en Riksgäldskontoret (de Zweedse instantie die belast is met het beheer van de staatsschuld).

Wat de afwikkelingsplanningscyclus voor 2017 betreft, heeft de GAR de afwikkelingsplannen voor het merendeel van de bankgroepen goedgekeurd tijdens zijn bredere bestuursvergaderingen in het vierde kwartaal van 2017 en in het eerste kwartaal van 2018. Voor de 25 groepen met

([1]) In het geval van meerdere toegangspunten wordt per afwikkelingsgroep binnen de bankenunie één plan geteld.

afwikkelingscolleges ([2]) waarvoor een afwikkelingsplan is opgesteld, worden de besluiten over de afwikkelingsplannen van 2017 uiterlijk in het tweede kwartaal van 2018 genomen, waardoor de vereiste periode van vier maanden voor het raadplegingsproces zoals voorzien in de richtlijn herstel en afwikkeling van banken en in de gedelegeerde verordening betreffende de werking van afwikkelingscolleges wordt toegestaan ([3]).

Tabel 1: Afwikkelingsplanningscyclus voor de periode 2015-2017

Soorten plannen	2015	2016	2017
Door de GAR opgestelde afwikkelingsplannen	36	92	106
Hostplannen	0	6	5

2. INHOUD VAN AFWIKKELINGSPLANNEN

Niet alleen het aantal maar ook de inhoud van de afwikkelingsplannen is toegenomen als gevolg van de gestage ontwikkeling van GAR-beleid inzake een aantal onderwerpen, met name het GAR-beleid inzake kritieke functies, MREL ([4]), toegang tot financiëlemarktinfrastructuren en operationele continuïteit. De directe interactie met bankgroepen over diverse afwikkelingsspecifieke onderwerpen kwam de afwikkelingsplannen verder ten goede. De GAR handhaaft een modulaire aanpak, afhankelijk van de prioriteit die aan de bankgroep in kwestie is toegekend, voor het verwezenlijken van de overkoepelende doelstelling om uiterlijk in 2020 volledige afwikkelingsplannen op te stellen voor alle bankgroepen die onder zijn bevoegdheid vallen, tenzij wezenlijke veranderingen in de structuur van de bank het afwikkelingsplanningsproces vertragen of indien een volwaardige afwikkelingsplanning niet relevant is ([5]). De prioritering van risicovollere banken bij de afwikkelingsplanning is in overeenstemming met en geeft uitvoering aan de aanbevelingen in het verslag van de Rekenkamer over 2017 ([6]).

3. BESLUITEN INZAKE MINIMUMVEREISTEN VOOR EIGEN VERMOGEN EN IN AANMERKING KOMENDE PASSIVA

MREL is een van de belangrijkste instrumenten van de GAR om de banken die onder zijn bevoegdheid vallen afwikkelbaar te maken. Dit vereist een grondige analyse van de specifieke risicoprofielen en afwikkelingsstrategieën van banken, alsook informatie-uitwisseling en coördinatie met meerdere belanghebbenden zoals NAA's, bevoegde autoriteiten, leden van afwikkelingscolleges of banken. Aan het eind van de cyclus van 2017 zijn voor het eerst bindende MREL-doelstellingen op geconsolideerd niveau vastgesteld voor het merendeel van de grootste bankgroepen die onder de bevoegdheid van de GAR vallen, terwijl informatieve doelstellingen zijn meegedeeld aan de meeste andere bankgroepen die onder de bevoegdheid van de GAR vallen en waarvoor een afwikkelingsplan bestaat.

([2]) Groepen met een grensoverschrijdende Europese voetafdruk buiten de bankenunie.

([3])Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/1075 van de Commissie van 23 maart 2016.

([4]) https://srb.europa.eu/sites/srbsite/files/item_1_-_public_version_mrel_policy_-_annex_i_-_plenary_session.pdf

([5]) Zie ook het meerjarige plannings- en werkprogramma van de GAR, blz. 17.

([6]) Europese Rekenkamer, Speciaal verslag nr. 23, *De Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad: de werkzaamheden aan een uitdagende opdracht voor de bankenunie zijn gestart, maar er is nog een lange weg te gaan*, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2017 (https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR17_23/SR_SRB-BU_NL.pdf).

1.2. Toezicht van de GAR op de afwikkelingsplanning en -besluiten voor minder belangrijke instellingen

Hoewel de NAA's rechtstreeks verantwoordelijk zijn voor minder belangrijke instellingen ([7]), draagt het toezicht van de GAR op de afwikkelingsplanning en -besluiten voor minder belangrijke instellingen bij tot de effectieve en consistente werking van het GAM. In 2017 waren NAA's verantwoordelijk voor de afwikkelingsplanning voor in totaal 2 821 minder belangrijke instellingen in de bankenunie ([8]).

BELANGRIJKSTE VERWEZENLIJKINGEN IN 2017

1. BEOORDELING VAN ONTWERPMAATREGELEN

In het kader van zijn toezichthoudende rol heeft de GAR in 2017 2 047 ontwerpmaatregelen van de NAA's ontvangen (bijv. ontwerpafwikkelingsplannen, besluiten over de toepassing van vereenvoudigde verplichtingen, MREL en besluiten om een entiteit af te wikkelen), die hebben geleid tot 19 besluiten van de bredere bestuursvergadering van de GAR ([9]). Overeenkomstig artikel 31, lid 1, onder d), van de GAM-verordening heeft de GAR in acht gevallen een standpunt ingenomen. 504 van de 2 047 ter kennis gebrachte ontwerpmaatregelen waren ontwerpafwikkelingsplannen (zie tabel 2 voor de uitsplitsing naar land). In slechts 3,8 % van die 504 plannen werd afwikkeling gezien als de actie die de voorkeur verdient. In totaal hadden de in 2017 ter kennis gebrachte ontwerpafwikkelingsplannen betrekking op 497 minder belangrijke instellingen ([10]), of 17,6 % van de 2 821 minder belangrijke instellingen waarvoor een afwikkelingsplanning vereist is.

2. VERBETERDE WERKMETHODEN VOOR HET TOEZICHT OP MINDER BELANGRIJKE INSTELLINGEN IN HET KADER VAN HET GEMEENSCHAPPELIJK AFWIKKELINGSMECHANISME

In 2017 is de GAR ook een project gestart om samen met de NAA's te werken aan de toepassing van afwikkelingsmethoden op minder belangrijke instellingen om de afwikkelingsplanning voor minder belangrijke instellingen binnen het GAM op één lijn te brengen. Hiertoe is met de NAA's een werkplan overeengekomen. Bovendien handhaaft de GAR in het kader van het toezicht op minder belangrijke instellingen een systeem voor vroegtijdige waarschuwing met betrekking tot minder belangrijke instellingen, overeenkomstig de relevante bepalingen van de kaderovereenkomst voor samenwerking tussen de GAR en de NAA's. De NAA's moeten de GAR informeren over minder belangrijke instellingen die tekenen van financiële achteruitgang vertonen, zodat de GAR mogelijke ontwerpcrisismaatregelen nauwlettend kan volgen en zich kan voorbereiden voor de tijdige beoordeling daarvan. Wat betreft de beoordeling van plannen voor de afwikkeling van minder belangrijke instellingen en de crisisbeheersing van minder belangrijke instellingen is met de NAA's een evenredige aanpak besproken om de aandacht te richten op de beschikbare middelen naargelang de relevantie van elke zaak.

([7]) Met uitzondering van grensoverschrijdende minder belangrijke instellingen, die onder de directe verantwoordelijkheid van de GAR vallen.

([8]) Aantallen zoals door de NAA's meegedeeld.

([9]) In verscheidene gevallen hadden individuele meldingen betrekking op meerdere ontwerpafwikkelingsplannen.

([10]) In sommige gevallen heeft de GAR in de loop van 2017 verschillende meldingen voor dezelfde instelling ontvangen, omdat zij bijvoorbeeld naar verschillende planningscycli verwezen of omdat verschillende ontwerpbesluiten voor dezelfde minder belangrijke instelling waren ingediend.

Tabel 2: Uitsplitsing van de ontwerpafwikkelingsmaatregelen die in 2017 (van 1.1.2017 tot en met 31.12.2017) ter kennis zijn gebracht

LS	Totaal aantal ter kennis gebrachte ontwerpmaatregelen	Besluit tot toepassing van vereenvoudigde verplichtingen	Afwikkelingsplannen	Vaststelling van MREL	Besluit tot liquidatie van een entiteit
BE	0				
DE	1489	1488			1
EE	12	4	4	4	
IE	13		13		
EL	0				
ES	67	38	29		
FR	19		19		
IT	1				1
CY	0				
LV	1		1		
LT	0				
LU	5		5		
MT	0				
NL	1		1		
AT	424		424		
PT	0				
SI	0				
SK	9	4	5		
FI	6	1	3	2	
Totaal	**2047**	**1535**	**504**	**6**	**2**

2. AFWIKKELINGSKADER

Een andere belangrijke prioriteit van het werk van de GAR is het opzetten en verbeteren van een robuust afwikkelingskader. In deze context waren de belangrijkste activiteiten gericht op de vaststelling van intern beleid en interne normen voor effectieve afwikkelingsplanning en crisisbeheersing, alsook op de bijdrage aan de werkzaamheden op het gebied van wet- en regelgeving inzake afwikkelingskwesties in nauwe samenwerking en nauw overleg met belangrijke actoren op internationaal niveau.

2.1. Instrumenten en beleidslijnen

In 2017 heeft de GAR zijn instrumenten en beleidslijnen verder ontwikkeld om de afwikkelingsplanning te verbeteren en horizontale consistentie te waarborgen. Het gaat hierbij onder meer om richtsnoeren, technische nota's en sjablonen die bijdragen tot het opstellen van afwikkelingsplannen. De nieuwe reeks instrumenten en beleidslijnen is opgenomen in het handboek voor afwikkelingsplanning, waarvan een publieke versie in 2018 dienovereenkomstig zal worden herzien en bijgewerkt. Deze werkzaamheden zijn uitgevoerd in nauwe samenwerking met de NAA's en in de context van de werkzaamheden van de bevoegde comités. De GAR heeft zijn MREL-beleid en zijn richtsnoeren voor de operationele continuïteit verder ontwikkeld, waarbij hij zich heeft gefocust op het identificeren, in kaart brengen en beoordelen van kritieke diensten en op de noodzaak van voorbereidende maatregelen, waaronder bewaringsvereisten, beginselen voor afwikkelingsbestendige contractclausules, informatievereisten en dienstverleningsmodellen.

BELANGRIJKSTE VERWEZENLIJKINGEN IN 2017

1. HANDBOEK VOOR AFWIKKELINGSPLANNING

In 2017 heeft de GAR zijn handboek voor afwikkelingsplanning aangevuld met nieuwe horizontale richtsnoeren die moeten worden gebruikt in de plannings- en uitvoeringsfase van de operationalisering van afwikkelingsinstrumenten, met name het instrument van bail-in en het instrument van de bruginstelling. De werkzaamheden hadden betrekking op de beoordeling van het algemeen belang en de vaststelling van belemmeringen voor de afwikkelbaarheid en van specifieke kenmerken van coöperaties en spaarbanken. Deze werkzaamheden zullen in 2018 worden voortgezet. De publieke versie van het handboek ([11]) zal in 2018 worden geactualiseerd naar aanleiding van verdere beleidsontwikkelingen. Het document bevat relevante informatie over afwikkelingsplanning, met inbegrip van beleidskwesties zoals strategische bedrijfsanalyse, voorkeursafwikkelingsstrategie, financiële en operationele continuïteit bij afwikkeling, informatie- en communicatieplannen, beoordeling van de afwikkelbaarheid en het advies van de bank.

([11]) Single Resolution Board, Introduction to Resolution Planning, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, Luxemburg, 2016 (beschikbaar op de website van de GAR, https://srb.europa.eu/en/node/163).

2. BELEID INZAKE MINIMUMVEREISTEN VOOR EIGEN VERMOGEN EN IN AANMERKING KOMENDE PASSIVA

a) Algemene bepalingen

In 2016 heeft de GAR informatieve doelstellingen vastgesteld om de banken voor te bereiden op de te verwachten toekomstige MREL-vereisten. In 2017 heeft de GAR zijn MREL-beleid verder verfijnd met een aantal bankspecifieke aanpassingen die betrekking hebben op zowel de kwaliteit als kwantiteit van de MREL. Daarnaast heeft de GAR bindende vereisten op geconsolideerd niveau vastgesteld voor het merendeel van de grootste en meest complexe banken en banken met afwikkelingscolleges die onder zijn bevoegdheid vallen. (Zie punt 1.1.3 voor meer details).

Figuur 2: Tijdslijn van het MREL-beleid van de GAR voor 2017

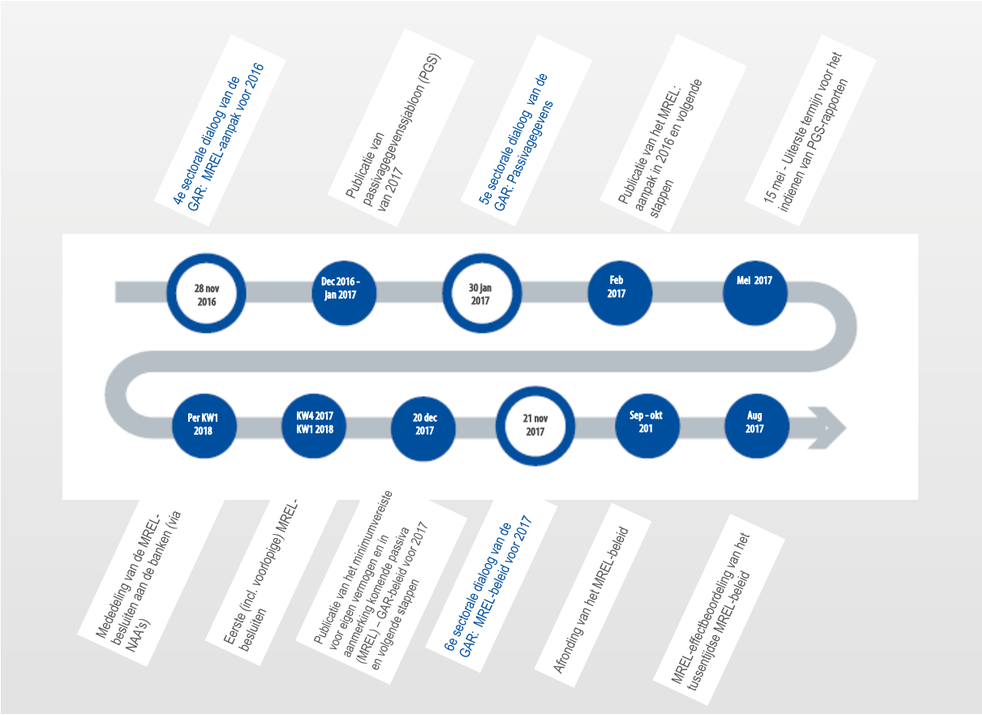

b) Streefniveau en locatie

In het algemeen vormde de MREL-benadering van 2016 het uitgangspunt voor de berekening van de MREL in 2017. Overeenkomstig het MREL-beleid van 2017 zijn echter bankspecifieke aanpassingen mogelijk. Deze aanpassingen houden verband met de risicogewogen activa die als basis worden gebruikt voor de berekening van het herkapitalisatiebedrag, met inbegrip van de marktvertrouwenbuffer (artikel 2, lid 3, van de gedelegeerde verordening inzake MREL([12])), en hebben betrekking op een van de volgende drie mogelijkheden: het effect van balansdepletie, het gebruik van herstelmogelijkheden of de in het herstructureringsplan beschreven afstotingen en verkopen (zie tekstvak 1 voor nadere bijzonderheden).

([12]) Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/1450 van de Commissie van 23 maart 2016

Bovendien is het MREL-beleid van de GAR van 2017 gericht op specifieke kenmerken van banken met "multiple-point-of-entry"-strategieën (MPE-strategieën of meerkanalige strategieën genoemd), zodat het beginsel van het afzonderlijk afwikkelen van verschillende afwikkelingsgroepen kan worden toegepast en het besmettingsrisico aldus tot een minimum wordt beperkt. Binnen een MPE-groep worden geconsolideerde MREL-doelstellingen beschouwd op het niveau van de afwikkelingsgroep en gebaseerd op de toepasselijke totale kapitaalvereisten die in het proces van toetsing en evaluatie door de toezichthouder zijn bepaald, de toepasselijke totale risicogewogen activa van de afwikkelingsgroep, aanpassingen van het potentiële verwachte verliesabsorptiebedrag als gevolg van deelname aan andere afwikkelingsgroepen en aanpassingen van de HKB-behoeften in verband met resterende blootstellingen aan die afwikkelingsgroepen.

TEKSTVAK 1: MOGELIJKE AANPASSINGEN VAN DE MREL-DOELSTELLING VOLGENS HET MREL-BELEID VAN DE GAR VOOR 2017

Verliesabsorptiebedrag. De kalibratie van het verliesabsorptiebedrag blijft — net als in 2016 — het standaardverliesabsorptiebedrag zoals vastgesteld in Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/1450 van de Commissie inzake MREL (de gedelegeerde verordening) zonder rekening te houden met bankspecifieke aanpassingen.

Herkapitalisatiebedrag. Het in de gedelegeerde verordening gedefinieerde standaardherkapitalisatiebedrag blijft het uitgangspunt voor de vaststelling van het herkapitalisatiebedrag in 2017. Per bank en met opgave van redenen zijn echter aanpassingen mogelijk van het bedrag van de risicogewogen activa dat voor de berekening van het herkapitalisatiebedrag moet worden gebruikt. Deze aanpassingen hebben betrekking op het volgende.

(1) **Het effect van balansdepletie.** Het falen van een bankgroep kan, met name indien de oorzaak van het falen in kredietrisicoverliezen moet worden gezocht, direct na afwikkeling leiden tot een kleinere balans. De GAR beperkt de maximale balansdepletie om de risicogewogen activa aan te passen tot maximaal 10 % van de totale activa.

(2) **Het gebruik van herstelplannen.** Het aantal herstelmogelijkheden die voor een vermindering van de risicogewogen activa relevant zouden kunnen zijn, is beperkt tot die welke bij afwikkeling snel kunnen worden uitgevoerd, ervan uitgaande dat de bank er geen gebruik van heeft kunnen maken in de vroege interventie- of herstelfase.

(3) **Desinvesteringen en verkopen in het kader van een herstructureringsplan.** Indien maatregelen zoals geformuleerd in herstructureringsplannen wettelijk bindend en tijdgebonden zijn, heeft de GAR de mogelijkheid om de risicogewogen activa dienovereenkomstig aan te passen.

Naast aanpassingen van de component risicogewogen activa van het herkapitalisatiebedrag zijn in 2017 geen verdere aanpassingen aan het standaardherkapitalisatiebedrag aangebracht.

Marktvertrouwenbuffer . Afgezien van de aanpassingen van de risicogewogen activa die op hun beurt van invloed zijn op het bedrag van de marktvertrouwenbuffer, zijn in 2017 geen verdere aanpassingen van de marktvertrouwenbuffer aangebracht. De marktvertrouwenbuffer blijft identiek aan die welke in 2016 is vastgesteld, op een niveau dat gelijk is aan het gecombineerd buffervereiste minus 125 basispunten.

c) Kwaliteit van de MREL

De GAR heeft zijn beleid inzake de kwaliteit van de MREL verder verbeterd. Naast een in 2016 geïntroduceerde achterstellingsbenchmark voor mondiaal systeemrelevante banken (G-SIB's), heeft de GAR een minimale achterstellingsbenchmark voor andere systeemrelevante instellingen (O-SII's) vastgesteld om de afwikkelbaarheid te verbeteren en het risico te beperken dat het beginsel dat geen enkele crediteur slechter af mag zijn (NCWO-beginsel) wordt geschonden.

Wat het in aanmerking komen van passiva betreft, is vooruitgang geboekt door de vereisten voor in aanmerking komende passiva nader te specificeren.

TEKSTVAK 2: BELEID VAN DE GAR INZAKE ACHTERSTELLING

(1) Er wordt van mondiaal systeemrelevante banken verwacht dat ze aan een minimaal achterstellingsniveau voldoen:

Het minimale achterstellingsniveau van mondiaal systeemrelevante banken = 13,5 % van de risicogewogen activa + het gecombineerd buffervereiste

(2) Voor andere systeemrelevante instellingen wordt een achterstellingsbenchmark ingevoerd

De achterstellingsbenchmark voor andere systeemrelevante instellingen =12 % van de risicogewogen activa + het gecombineerd buffervereiste

Een mogelijke bankspecifieke toevoeging om het risico van NCWO op basis van verplichte uitsluitingen aan te pakken, wordt in de afwikkelingsplanningscyclus van 2017 van de GAR gemonitord. In de loop van 2018 en 2019 zal de GAR de NCWO-problematiek nader analyseren.

TEKSTVAK 3: SPECIFIEKE GEVALLEN VAN IN AANMERKING KOMENDE INSTRUMENTEN

(1) Gestructureerde obligaties zijn standaard uitgesloten van MREL. Gestructureerde obligaties kunnen echter, bij wijze van uitzondering, per geval in aanmerking worden genomen indien a) een bepaald bedrag van de uit dat instrument voortvloeiende verplichting vooraf bekend is op het moment van uitgifte, vastligt en niet wordt beïnvloed door derivaatelementen (slechts tot het bedrag van de verplichting dat aan de voorwaarde voldoet); en b) het instrument niet onderworpen is aan een verrekeningsovereenkomst en de waardering ervan niet onderworpen is aan artikel 49, lid 3, van de richtlijn herstel en afwikkeling van banken.

(2) Niet gedekte, niet preferente deposito's worden standaard van MREL uitgesloten, tenzij er bewijs is dat ze niet gedurende een periode van één jaar kunnen worden opgenomen.

(3) Passiva van eindbeleggers komen voor MREL in aanmerking en de GAR ziet geen rechtsgrond om deze passiva vooraf en uniform binnen het rechtskader uit te sluiten. Een te groot percentage eindbeleggers van in aanmerking komende instrumenten zou echter als een belemmering voor afwikkeling kunnen worden beschouwd.

(4) Passiva die zijn uitgegeven op grond van niet-EU wetgeving zijn standaard uitgesloten, tenzij de bank kan aantonen dat de rechtbanken in die niet-lidstaat de afwaardering of bail-in van die passiva zouden erkennen.

(5) Passiva die zijn uitgegeven door buiten de EU gevestigde entiteiten worden niet erkend als voor MREL in aanmerking komende passiva. Minderheidsbelangen in dochterondernemingen worden als voor MREL in aanmerking komend erkend voor zover ze zijn opgenomen in het eigen vermogen van de EU-moedermaatschappij, indien de buitenlandse dochteronderneming deel uitmaakt van de afwikkelingsgroep van de EU-moedermaatschappij.

d) Communicatie

De GAR heeft in 2017 nauw samengewerkt met de sector. Naast bilaterale bijeenkomsten en workshops met banken organiseerde de GAR op 21 november nog een sectorale dialoog om zijn MREL-beleid toe te lichten. Op 20 december 2017 werd een beleidsverklaring over de MREL voor 2017 gepubliceerd.

(e) Vooruitblik

De GAR zal de komende jaren volgens dezelfde aanpak blijven werken om tegen 2020 voor alle banken bindende MREL-doelstellingen op geconsolideerd en individueel niveau vast te stellen, als aanvulling op de doelstelling om tegen 2020 volledige afwikkelingsplannen te hebben voor alle bankgroepen die onder zijn bevoegdheid vallen. In 2018 en daarna zullen besluiten inzake de MREL regelmatig worden geactualiseerd in het licht van mogelijke veranderingen in de structuur en risiconiveaus van banken alsmede mogelijke veranderingen in het regelgevingskader en de verfijning van de aanpak van de GAR.

Met name voor de cycli van 2018 en 2019 zullen banken met afwikkelingscolleges onderworpen zijn aan bindende MREL-doelstellingen op geconsolideerd niveau en aan de vaststelling van bindende doelstellingen op individueel niveau in overeenstemming met de toepasselijke wetgeving.

Voor banken zonder afwikkelingscollege zal een belangrijk onderscheidend kenmerk van afwikkelingsplannen voor prioritaire banken de opname van een bindende doelstelling op geconsolideerd niveau in de cyclus van 2018 zijn, terwijl voor andere banken alleen een informatieve doelstelling zal gelden.

Figuur 3: MREL-stappenplan en volgende stappen

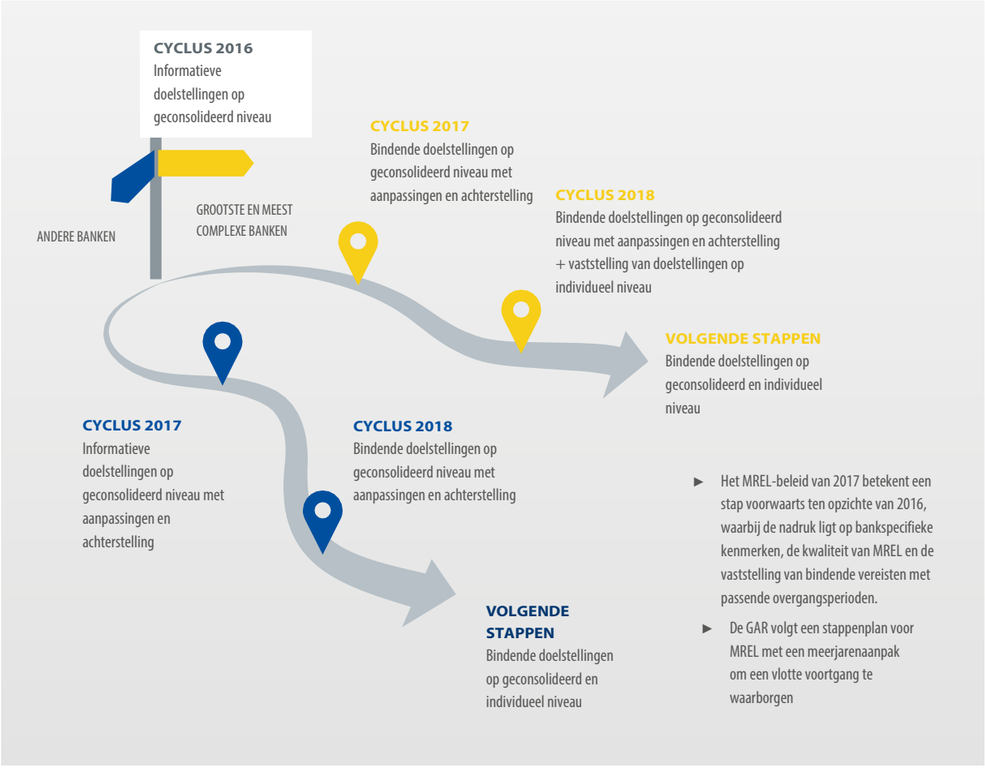

2.2. Gegevens voor afwikkelingsplanning

Tijdens het afwikkelingsplanningsproces, maar vooral in het geval van een crisis of afwikkeling, is het van het grootste belang dat banken in staat zijn om op ad-hocbasis en in een gestandaardiseerde vorm passivagegevens te rapporteren. Om het aantal fouten te minimaliseren en de efficiëntie te vergroten, moeten de afwikkelingsautoriteiten de ontvangen gegevens op volledig geautomatiseerde wijze kunnen verzamelen, opslaan, verwerken en analyseren. Andere belangrijke initiatieven om gegevens voor afwikkelingsplanning te verzamelen, zijn uitgevoerd via de sjabloon voor kritieke functies en de FMI-sjabloon.

BELANGRIJKSTE VERWEZENLIJKINGEN IN 2017

1. PASSIVAGEGEVENSSJABLOON

In 2017 is de GAR, in lijn met de doelstellingen van zijn werkprogramma, overgegaan tot de implementatie van een geautomatiseerd gegevensverzamelingssysteem voor het ontvangen en analyseren van passivagegevens van alle grote bankgroepen die onder zijn bevoegdheid vallen. De via de passivagegevenssjabloon verzamelde gegevens zijn gebruikt voor de ontwikkeling van afwikkelingsplannen, met name voor de beoordeling van de verliesabsorptiecapaciteit van banken alsook voor de analyse van gegevens vanuit een horizontaal beleidsperspectief. Een essentieel kenmerk van de verzameling van gegevens in 2017 was het gebruik van XBRL ([13]), een verslaggevingsstandaard die reeds door autoriteiten zoals de EBA wordt gebruikt om de verslaggeving in het kader van het gemeenschappelijk verslaggevingsstelsel (COREP) en het stelsel voor financiële verslaggeving (Finrep) te stroomlijnen. Nauwe samenwerking en communicatie met banken en NAA's was essentieel voor de succesvolle implementatie van deze veranderingen.

Naast verslaggeving op individuele, ge(sub)geconsolideerde en afwikkelingsgroepsbasis moesten sommige banken gedetailleerde gegevens op individueel niveau verstrekken in wat de individuele "point-of-entry-scope" wordt genoemd. Met name is de banken gevraagd de volledige set van gedetailleerde informatie (op contractniveau) te verstrekken overeenkomstig de richtsnoeren voor de passivagegevenssjabloon, in plaats van zoals in 2016 te rapporteren op basis van een inspanningsverplichting. De gedetailleerde passivagegevens zijn niet alleen nodig voor de mogelijke toepassing van het instrument van bail-in, maar zijn ook belangrijk om passiva die verband houden met kritieke functies te kunnen afsplitsen wanneer de voorkeursafwikkelingsstrategie is gebaseerd op de verkoop van bedrijfsactiviteiten of op het gebruik van een overbruggingsbank. Deze nieuwe standaard zal een betere structurering, kwaliteitscontrole, uitwisseling en analyse van de verzamelde gegevens mogelijk maken en zal een geschikt instrument zijn om zich aan te passen aan de veranderende behoeften van de GAR op het gebied van gegevensverzameling.

Na afloop van de verzamelings- en analysecyclus werd de NAA's gevraagd om feedback te geven over de ervaringen in 2017 en om voorstellen te doen voor hoe het verzamelen van gegevens in de toekomst kan worden verbeterd. Voortbouwend op deze feedback en de eigen ervaring is de GAR al begonnen met het wijzigen van het proces van gegevensverzameling voor 2018. De wijzigingen zijn tot een strikt minimum beperkt en ruim van tevoren aan banken en NAA's meegedeeld, zodat zij zich tijdig konden voorbereiden.

2. SJABLOON VOOR KRITIEKE FUNCTIES

Afwikkelingsautoriteiten hebben actuele informatie nodig met betrekking tot de vraag of instellingen kritieke functies vervullen. Wanneer aan derden verstrekte bankdiensten van cruciaal belang zijn, zou de plotselinge stopzetting ervan een wezenlijk effect hebben op de financiële stabiliteit en/of de reële economie. Overeenkomstig de eerste afwikkelingsdoelstelling moeten afwikkelingsautoriteiten er derhalve naar streven om de continuïteit van kritieke functies te garanderen.

([13]) eXtensible Business Reporting Language.

In 2017 heeft de GAR de zelfevaluaties van kritieke functies van de banken die onder zijn bevoegdheid vallen in het sjabloon voor kritieke functies verzameld. De GAR en de NAA's hebben de ontvangen rapporten bestudeerd en met de betrokken banken besproken om tot een eindconclusie over de kriticiteit te komen. Deze conclusie komt tot uiting in de afwikkelingsplannen en wordt door de autoriteiten onder meer gebruikt bij de beoordeling van de vraag of het aangewezen zou zijn de banken af te wikkelen indien zij zouden falen.

Om dit werk te vergemakkelijken, heeft de GAR een benchmarkinginstrument ontwikkeld dat de zelfevaluaties bundelt en de verschillende elementen van de sjabloon tussen banken in verschillende landen met elkaar vergelijkt. In tegenstelling tot de passivagegevenssjabloon is de sjabloon voor kritieke functies nog steeds volledig op Excel gebaseerd, evenals de analyse-instrumenten die door de GAR zijn ontwikkeld om de informatie in de sjabloon te benchmarken. Benchmarking was een van de belangrijkste realisaties van het werkprogramma van de GAR voor 2017.

De gegevensverzameling in 2018 zal op soortgelijke wijze plaatsvinden, met kleine wijzigingen die voortvloeien uit de lessen die de GAR en de NAA's in de cyclus van 2017 hebben getrokken.

3. SJABLOON VOOR DE FINANCIËLEMARKTINFRASTRUCTUUR

Telkens wanneer een instelling faalt, hebben de afwikkelingsautoriteiten uitgebreide informatie nodig over de door die instelling gebruikte FMI-dienstverleners (FMI's en intermediairs die betalings-, clearing- of afwikkelingsdiensten leveren). Het verzekeren van de verdere toegang tot financiëlemarktinfrastructuren is van essentieel belang om een instelling in staat te stellen haar bankactiviteiten voort te zetten, met name de kritieke functies die zij voor de economie vervult.

De GAR verzamelt dergelijke informatie tijdens het afwikkelingsplanningsproces in de vorm van de FMI-sjabloon. Dit model bouwt voort op bijlage VIII bij Uitvoeringsverordening 2016/1066 van de Commissie.

De sjabloon wordt gebruikt om gegevens te verzamelen in een Excel-bestand en om de relevante hoofdstukken in de strategische bedrijfsanalyses van afwikkelingsplannen voor te bereiden.

2.3. Analyse van de financiële stabiliteit

BELANGRIJKSTE VERWEZENLIJKINGEN IN 2017

In 2017 heeft de GAR een speciale eenheid opgericht om zijn activiteiten op het gebied van afwikkelingsplanning en crisisbeheersing te ondersteunen met behulp van een robuuste analyse van de financiële stabiliteit, die moet worden ontwikkeld op basis van passende en beste praktijken, methoden en gegevens. Het werk van de eenheid zal bijdragen tot een aantal afwikkelingsonderwerpen, zoals de beoordeling van het algemeen belang, kritieke functies, de keuze van afwikkelingsinstrumenten, de waardering van activa en "bail-in"-oefeningen. De eenheid heeft ook tot doel risico's, kwetsbaarheden en andere ontwikkelingen op de bancaire en financiële markten die vanuit afwikkelingsperspectief, en vanuit de ervaringen van NAA's, relevant zijn te monitoren, door gebruik te maken van het werk dat is verricht door andere relevante instellingen, zoals de Europese Centrale Bank, de Europese Commissie, nationale centrale banken en het Europees Comité voor systeemrisico's.

Hoewel de eenheid onderbemand is, heeft zij bijgedragen tot de beoordelingen van het algemeen belang in recente afwikkelingszaken. Verwacht wordt dat de eenheid in de loop van 2018 volledig bemand zal zijn. Ze profiteert ook van de deskundigheid op het gebied van financiële stabiliteit op het niveau van de NAA's via het Afwikkelingscomité.

2.4. Samenwerking met nationale autoriteiten, Europese instellingen en niet-EU-autoriteiten

In 2017 zette de GAR ook zijn samenwerking met relevante belanghebbenden zoals de Europese instellingen, nationale autoriteiten van de lidstaten van de bankenunie en van lidstaten buiten de bankenunie en niet-EU-landen op verschillende niveaus voort. Deze continue samenwerking op Europees en internationaal niveau zorgt voor een gestage uitwisseling van informatie, werkstromen en best practices en blijkt daarmee essentieel voor het werk van de GAR. Ze versterkt niet alleen het afwikkelingskader, maar verbetert ook de zichtbaarheid van de GAR.

BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN IN 2017

1. SAMENWERKING MET NATIONALE AFWIKKELINGSAUTORITEITEN IN HET KADER VAN HET GEMEENSCHAPPELIJKE AFWIKKELINGSMECHANISME

De GAR heeft zijn nauwe samenwerking met NAA's binnen het GAM, die is vastgelegd in de regels die van toepassing zijn op het GAM, voortgezet. Hierin is bepaald dat NAA's leden van de plenaire vergadering en ad-hocdeelnemers aan bredere bestuursvergaderingen zijn. NAA's nemen ook deel aan de comités, netwerken en taskforces van de GAR. Gedurende heel 2017 was de samenwerking met de NAA's essentieel voor het boeken van vooruitgang met de afwikkelingsplanningsactiviteiten binnen de interne afwikkelingsteams en voor het ontwikkelen van intern beleid en technische werkstromen tijdens de maandelijkse vergaderingen van het Afwikkelingscomité. Dit geldt ook voor de samenwerking met NAA's binnen de beleggings- en bijdragecomités van het GAF bij het uitvoeren van de activiteiten die verband houden met de werking van het GAF en binnen het administratieve-begrotingscomité. Daarnaast zijn de NAA's uitgenodigd voor en actief betrokken bij de door de GAR georganiseerde opleidingsprogramma's, die in 2017 voornamelijk gericht waren op introductiecursussen voor nieuw personeel van de GAR en de NAA's en specifieke juridische en financiële aangelegenheden die relevant zijn voor de afwikkeling van banken. Ten slotte is de herziening van de kaderovereenkomst voor samenwerking – een essentieel onderdeel van het kader voor de samenwerking tussen de GAR en de NAA's – in 2017 van start gegaan.

2. SAMENWERKING MET DE EUROPESE INSTELLINGEN EN AGENTSCHAPPEN

EUROPEES PARLEMENT

Overeenkomstig de publieke-verantwoordingsplicht van de GAR is de voorzitter van de GAR in 2017 meermaals in het Europees Parlement uitgenodigd. De voorzitter presenteerde het jaarverslag 2016 tijdens een openbare hoorzitting van de ECON-commissie op 11 juli en het meerjarenplan en werkprogramma 2018 tijdens een openbare hoorzitting op 4 december. De voorzitter nam het hele jaar door deel aan verschillende andere hoorzittingen en gedachtewisselingen, met name één over de afwikkeling van centrale tegenpartijen (CTP's). De GAR heeft zijn nauwe contacten en gedachtewisselingen met het secretariaat van de ECON-Commissie over alle aangelegenheden die verband houden met zijn mandaat voortgezet en heeft parlementaire vragen tijdig en uitgebreid beantwoord. De GAR heeft het wetgevingsproces en de commissievergaderingen over relevante dossiers, met name de voortgang van het risicoverminderingspakket op de voet gevolgd.

RAAD VAN DE EUROPESE UNIE

Ook heeft de GAR zijn banden en samenwerking met de Raad op vele gebieden versterkt en regelmatig met het Maltese en het Estse voorzitterschap van de Raad van gedachten gewisseld over hun prioriteiten. Op uitnodiging heeft de voorzitter deelgenomen aan vergaderingen van de Eurogroep. De GAR heeft bijgedragen tot en deelgenomen aan de werkzaamheden van de Eurogroepwerkgroep en het Economisch en Financieel Comité met betrekking tot aspecten die verband houden met het risicoverminderingspakket, de implementatie van de totale-verliesabsorptiecapaciteit-standaard (TLAC-standaard), de versterking van het kader voor afwikkelbaarheid en de depositogarantie. De GAR heeft technische ondersteuning verleend en over deze onderwerpen presentaties gegeven tijdens de vergaderingen van de ad-hocwerkgroep over het Europees depositogarantiestelsel (EDIS), waarvan de GAR een permanent lid is, en op uitnodiging aan de Groep financiële diensten van de Raad. In 2017 is de GAR technische expertise blijven leveren ter bevordering van de besprekingen over een gemeenschappelijk achtervangmechanisme voor het GAF in het kader van de Taskforce Gecoördineerde Actie.

EUROPESE CENTRALE BANK

In 2017 heeft de GAR zijn samenwerking en informatie-uitwisseling met de ECB overeenkomstig het memorandum van overeenstemming voortgezet. In mei 2017 heeft tussen de ECB en de GAR een vergadering op hoog niveau plaatsgevonden om operationele en beleidskwesties te bespreken. Op het niveau van het middenkader zijn driemaandelijkse vergaderingen of videoconferenties georganiseerd om operationele onderwerpen te bespreken die zich aandienden in het kader van de samenwerking tussen de GAR en de ECB. Op technisch niveau staan de horizontale eenheden van de GAR en de ECB regelmatig met elkaar in contact. Ook de interne afwikkelingsteams en de gezamenlijk toezichthoudende teams werken dagelijks samen met betrekking tot individuele instellingen. De GAR woonde desgevraagd ook vergaderingen van de raad van toezicht van de ECB bij om afwikkelingsgerelateerde onderwerpen of individuele gevallen (met betrekking tot mogelijke toekomstige afwikkelingsmaatregelen of vroegtijdige-interventiemaatregelen) te bespreken.

In de tweede helft van 2017 hebben de ECB en de GAR, overeenkomstig de bepalingen van het memorandum van overeenstemming, het memorandum van overeenstemming herzien en met name gewerkt aan het verbeteren van de informatie-uitwisseling, in overeenstemming met een belangrijke aanbeveling in het speciaal verslag van de Rekenkamer voor 2017. Het memorandum van overeenstemming van 2017 is herzien om rekening te houden met de lessen die sinds de ondertekening van het memorandum in 2015 zijn getrokken uit de uitwisseling van informatie, inclusief de uitwisseling van informatie in crisissituaties. Het toepassingsgebied van de automatische uitwisseling van informatie tussen de GAR en de ECB zal worden verruimd voor de voorbereidende fase en voor crisisbeheersings- en afwikkelingsdoeleinden. Hierbij wordt voortgebouwd op de huidige praktijk waarbij de ECB voor banken in situaties van snel verslechterende financiële omstandigheden relevante informatie met de GAR zal delen, onafhankelijk van en voordat een vroegtijdige-interventiemaatregel wordt genomen. Daarnaast voorziet het herziene ontwerpmemorandum van overeenstemming in enkele vereenvoudigingen en verduidelijkingen met betrekking tot de ad-hocuitwisselingen van informatie die niet onder de automatische uitwisseling valt. Het herziene memorandum van overeenstemming is op 6 juni 2018 gepubliceerd op de website van zowel de ECB als de GAR.

EUROPESE COMMISSIE

In 2017 heeft de GAR de nauwe samenwerking met de relevante directoraten-generaal van de Commissie – voornamelijk het directoraat-generaal Financiële Stabiliteit, Financiële Diensten en Kapitaalmarktenunie en het directoraat-generaal Concurrentie – op alle niveaus voortgezet met betrekking tot tal van aspecten die relevant zijn voor de werkzaamheden en functies van de GAR. Bovendien wordt de nauwe samenwerking tussen de Commissie en de GAR geïnstitutionaliseerd door het feit dat de Commissie de status van waarnemer heeft in de plenaire en bestuursvergaderingen van de GAR en in de vergaderingen van de afwikkelingscomités in de GAR.

De GAR heeft ernaar gestreefd expertise te leveren en technische ondersteuning te bieden om de Commissie bij te staan bij het wetgevingsproces inzake de implementatie van de TLAC-standaard, de vaststelling van MREL en de depositogarantie.

EUROPESE BANKAUTORITEIT

In 2017 heeft de GAR zijn samenwerking met de EBA verder versterkt, met name bij de ontwikkeling van "één rulebook" en bij het behandelen van afwikkelingsplanningspunten, waaronder de organisatie van afwikkelingscolleges. De GAR heeft bijgedragen tot de ontwikkeling van de resterende technische normen in het kader van de richtlijn herstel en afwikkeling van banken (bijv. waarderingsnormen en technische uitvoeringsnormen inzake informatie over afwikkelingsplanning) en tot specifieke werkstromen onder de auspiciën van het afwikkelingscomité van de EBA. Dit comité wordt voorgezeten door een voltijds lid van de raad van bestuur van de GAR, dat ook de vergaderingen van de raad van toezichthouders van de EBA als waarnemer bijwoont. Daarnaast verrichte de GAR activiteiten met betrekking tot de naleving van de rapportage- en kennisgevingsvereisten van de EBA.

Zo ook heeft de GAR zijn samenwerking met de andere EU-toezichthouders versterkt, namelijk de Europese Autoriteit voor effecten en markten, het Europees Comité voor systeemrisico's en het Europees Stabiliteitsmechanisme.

3. SAMENWERKING MET NIET-EU-AUTORITEITEN

A) BILATERALE SAMENWERKINGSOVEREENKOMSTEN INZAKE AFWIKKELING

In 2017 sloot de GAR twee samenwerkingsovereenkomsten: met de Federal Deposit Insurance Corporation (28 september 2017) ([14]) en met de Canada Deposit Insurance Corporation (22 december 2017) ([15]). De onderhandelingen met de Australische Prudential Regulation Authority, de Braziliaanse Centrale Bank, het Mexicaanse Instituto para la Protección al Ahorro Bancario, de Servische Centrale Bank en de Zwitserse Autoriteit Financiële Markten zijn voortgezet met het oog op de sluiting van bilaterale overeenkomsten in 2018. Deze overeenkomsten bieden een basis voor de uitwisseling van informatie en samenwerking bij de afwikkelingsplanning en de uitvoering van die planning voor financiële instellingen met activiteiten in de bankenunie en landen buiten de EU teneinde de grensoverschrijdende afwikkelbaarheid te verbeteren.

([14]) https://srb.europa.eu/en/node/457

([15]) https://srb.europa.eu/en/node/467

B) SAMENWERKINGSOVEREENKOMSTEN VOOR CRISISBEHEERSINGSGROEPEN MET BETREKKING TOT MONDIAAL SYSTEEMRELEVANTE BANKEN WAARVOOR DE GAR DE THUISAUTORITEIT IS

Onder de ondertekenaars van deze samenwerkingsovereenkomsten (CoAgs) bevinden zich onder meer niet-EU-autoriteiten zoals de Federal Deposit Insurance Corporation, de New York State Department of Financial Services, de Board of Governors of the Federal Reserve System, de Amerikaanse Securities and Exchange Commission, het Mexicaanse Instituto para la Protección al Ahorro Bancário, de Mexicaanse Comisión Nacional Bancaria y de Valores en de Braziliaanse Centrale Bank. In 2017 heeft de GAR zijn werkzaamheden op het gebied van samenwerkingsovereenkomsten voortgezet en uitgebreide onderhandelingen gevoerd met de ondertekenaars met het oog op de afronding ervan in 2018. Ook heeft de GAR onderhandelingen gevoerd over toetreding tot de samenwerkingsovereenkomsten met betrekking tot de mondiaal systeemrelevante banken waarvoor de GAR de gastautoriteit is.

C) BEOORDELING VAN DE REGELINGEN INZAKE BEROEPSGEHEIM EN VERTROUWELIJKHEID VAN NIET-EU-AUTORITEITEN

Overeenkomstig artikel 98 van de richtlijn herstel en afwikkeling van banken hangt de uitwisseling van informatie met niet-EU-autoriteiten af van de gelijkwaardigheid van hun vereisten en normen inzake het beroepsgeheim met die van de EU. De GAR heeft daarom adviezen uitgebracht over de gelijkwaardigheid van de regelingen inzake beroepsgeheim en vertrouwelijkheid van de Federal Deposit Insurance Corporation (op 26 juni 2017), de Canada Deposit Insurance Corporation (op 15 december 2017), de Board of Governors of the Federal Reserve System, het New York State Department of Financial Services en de Amerikaanse Securities and Exchange Commission (alle op 8 januari 2018). Er zijn beoordelingen van nog eens 15 autoriteiten gestart, die in 2018 zullen worden afgerond en geleidelijk zullen worden uitgebracht.

2.5. Internationale betrekkingen

De Raad voor financiële stabiliteit (FSB) en andere intergouvernementele organisaties spelen een belangrijke rol bij het bevorderen van convergentie en het verstrekken van advies op het gebied van afwikkeling. In deze context heeft de GAR, in zijn hoedanigheid van afwikkelingsautoriteit binnen de bankenunie met directe verantwoordelijkheid voor de belangrijkste banken in het eurogebied en voor grensoverschrijdende bankengroepen, zijn profiel verfijnd en zijn groeiende deskundigheid bijgedragen aan de werkzaamheden van deze intergouvernementele organisaties.

BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN IN 2017

1. RAAD VOOR FINANCIËLE STABILITEIT

In 2017 nam de GAR deel aan alle werkgroepen van de Raad voor financiële stabiliteit waarin afwikkelingsgerelateerde onderwerpen centraal stonden. De afwikkelingsstuurgroep, tot het laatste kwartaal van 2017 voorgezeten door de voorzitter van de GAR, is het overkoepelende comité dat afwikkelingskwesties binnen de Raad voor financiële stabiliteit behandelt. In 2017 heeft de GAR, naast de afwikkelingsstuurgroep, deelgenomen aan alle relevante afwikkelingsgerelateerde groepen en werkstromen van de Raad voor financiële stabiliteit. In figuur 4 wordt een overzicht gegeven van de belangrijkste comités van de Raad voor financiële stabiliteit die relevant zijn voor de activiteiten van de GAR.

Figuur 4: FSB-comités, -groepen en -werkstromen op het gebied van afwikkeling en GAR-participatie in 2017

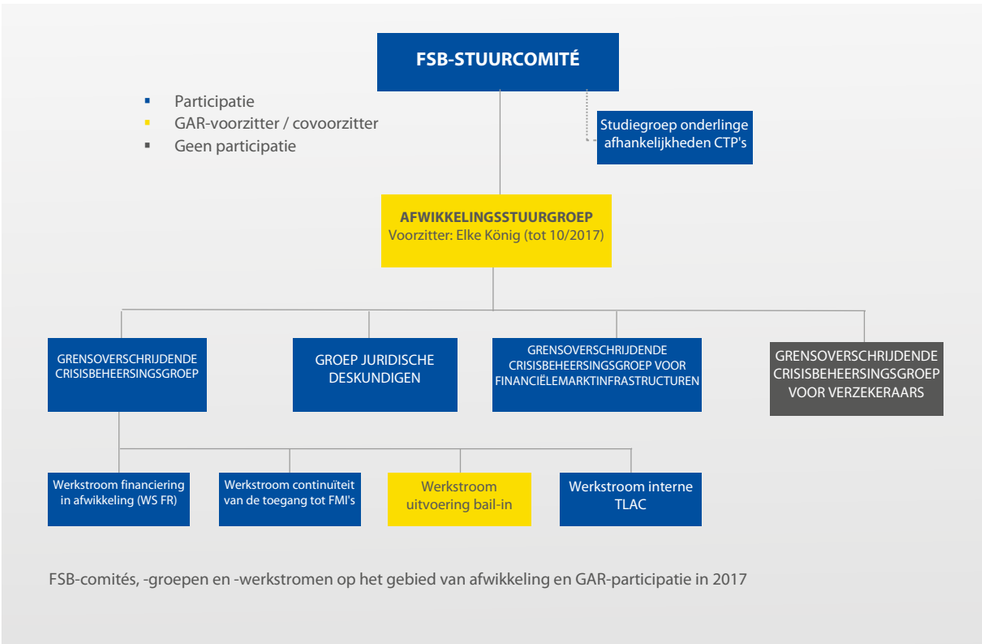

FSB-comités, -groepen en -werkstromen op het gebied van afwikkeling en GAR-participatie in 2017

Wat het FSB-kader voor de afwikkeling van banken betreft, heeft de GAR de Raad voor financiële stabiliteit in 2017 gesteund bij zijn inspanningen om de belangrijkste elementen van dat kader, met name de interne TLAC ([16])), verder te operationaliseren en, meer in het algemeen, bij het bepalen van de wijze waarop de bepalingen van de TLAC-voorwaardenlijst moeten worden geïmplementeerd. Toegang tot FMI's ([17])), financiering bij afwikkeling ([18])) en uitvoering van bail-ins ([19])) waren andere aandachtspunten in de loop van het jaar. Ook leverde de GAR bijdragen tot de ontwikkeling van een FSB-leidraad inzake een herstel- en afwikkelingsregime voor CTP's. Na een eerste openbare raadpleging over een discussienota ([20])) zijn in juli 2017 richtsnoeren voor de afwikkeling en afwikkelingsplanning van centrale tegenpartijen gepubliceerd ([21])).

2. INTERNATIONAAL MONETAIR FONDS

In 2017 was de GAR betrokken bij twee nationale oefeningen in het kader van het Financial Sector Assessment Programme (FSAP, programma voor de evaluatie van financiële sectoren), namelijk in Spanje en België. De GAR heeft het Internationaal Monetair Fonds (IMF) informatie verstrekt over de specifieke kenmerken van de werking van het GAM, het afwikkelingsplanningsproces voor in de desbetreffende landen gevestigde belangrijke instellingen en de algemene vooruitgang bij de ontwikkeling van de desbetreffende richtsnoeren en methoden op het gebied van afwikkeling.

Eind 2017 is het IMF begonnen met het FSAP voor de eurozone, waarbij de GAR rechtstreeks betrokken is als afwikkelingsautoriteit voor de eurozone. De eerste bijeenkomst van het FSAP voor de eurozone tussen het IMF en de GAR vond in november plaats en werd gevolgd door een gedetailleerde vragenlijst die de GAR in december ontving. Het FSAP voor de eurozone wordt in 2018 voortgezet.

([16]) Zie FSB, *Guiding Principles on the Internal Total Loss-Absorbing Capacity of G-SIBs ("Internal TLAC")*, 2017 (http://www.fsb.org/2017/07/guiding-principles-on-the-internal-total-loss-absorbing-capacity-of-g-sibs-internal-tlac-2/).

([17]) Zie FSB, *Guidance on Continuity of Access to Financial Market Infrastructures (FMIs) for a Firm in Resolution*, 2017 (http://www.fsb.org/2017/07/guidance-on-continuity-of-access-to-financial-market-infrastructures-fmis-for-a-firm-in-resolution-2/).

([18]) Zie FSB, *Funding Strategy Elements of an Implementable Resolution Plan — Consultative document*, 2017 (http://www.fsb.org/2017/11/funding-strategy-elements-of-an-implementable-resolution-plan/).

([19]) Zie FSB, *Principles on Bail-in Execution — Consultative document*, 2017 (http://www.fsb.org/2017/11/principles-on-bail-in-execution/).

([20]) Zie *FSB, Essential Aspects of CCP Resolution Planning — Discussion note*, 2016 (http://www.fsb.org/2016/08/essential-aspects-of-ccp-resolution-planning/) en FSB SRC, FSB RESG, BCBS, CPMI en IOSCO, *Progress Report on the CCP Workplan*, 2016 (http://www.fsb.org/2016/08/progress-report-on-the-ccp-workplan-2/).

([21]) Zie FSB, *Guidance on Central Counterparty Resolution and Resolution Planning*, 2017 (http://www.fsb.org/2017/07/guidance-on-central-counterparty-resolution-and-resolution-planning-2/).

2.6. Regelgevingsactiviteit/wetgevend proces van relevante dossiers

In 2017 heeft de GAR zijn intensieve dialoog met de Commissie en de medewetgevers in het Europees Parlement en de Raad over afwikkelingsgerelateerde kwesties voortgezet – deze kwesties zijn besproken in het kader van de geboekte vooruitgang met het risicoverminderingspakket. De opdracht van de GAR in dit verband was het leveren van expertise en het verstrekken van technisch advies in de verschillende fasen van het wetgevingsproces.

BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN IN 2017

1. OMZETTING VAN DE OVEREENKOMST INZAKE DE TOTALE VERLIESABSORPTIECAPACITEIT (TLAC-OVEREENKOMST) IN EUROPEES RECHT EN HARMONISATIE MET MREL

In 2017 heeft de GAR de debatten die zich in de Raad en het Europees Parlement ontwikkelden over het op één lijn brengen van de omzetting van de internationale TLAC-overeenkomst in Europees recht met de bestaande MREL-wetgeving op de voet gevolgd.

Het voorstel tot omzetting van de TLAC is opgenomen in het risicoverminderingspakket dat de Commissie in november 2016 heeft gepresenteerd door wijzigingen aan te brengen in de bestaande richtlijn herstel en afwikkeling van banken, de GAM-verordening, de verordening kapitaalvereisten en de richtlijn kapitaalvereisten IV. De GAR heeft de lopende werkzaamheden op de voet gevolgd en heeft aan de Raad zijn standpunt over verschillende relevante beleidsthema's kenbaar gemaakt, waaronder de contractuele erkenning van bail-in of instellingsspecifieke MREL-vereisten en richtsnoeren. Ook heeft de GAR gedetailleerd commentaar geleverd bij diverse onderwerpen die van invloed zijn op de algemene opzet van het afwikkelingskader en de werkzaamheden van de GAR, zoals de criteria voor de berekening van de TLAC en MREL, alsmede passende MREL-niveaus en moratoriumbevoegdheden.

De eerste belangrijke vooruitgang met betrekking tot het risicoverminderingspakket was de overeenkomst van oktober 2017 over het nieuwe kader voor een crediteurenhiërarchie, dat beleggers, banken en toezichthouders duidelijkheid en rechtszekerheid biedt. De GAR zal zijn rol blijven spelen door expertise te leveren, bij te dragen tot de vaststelling van een beter kader voor de afwikkelbaarheid in de bankenunie, en medewetgevers te ondersteunen bij het snel bereiken van overeenstemming over de resterende onderdelen van het risicoverminderingspakket. De sterke betrokkenheid van de GAR bij het wetgevingsproces van dit belangrijke wetgevingspakket is ook in overeenstemming met een aanbeveling van het speciaal verslag van de Rekenkamer voor 2017.

2. AFWIKKELING VAN FINANCIËLEMARKTINFRASTRUCTUUR

In 2017 zette de GAR zijn engagement met EU- en internationale actoren voort om wetgeving op te stellen voor de ordelijke afwikkeling van financiëlemarktinfrastructuren, die een belangrijke rol spelen op de Europese financiële markten. De GAR bleef zijn standpunten uitdragen en zijn expertise leveren in de relevante internationale fora zoals de Raad voor financiële stabiliteit, die in juli 2017 richtsnoeren publiceerde over het herstel en de afwikkeling van centrale tegenpartijen, en aan andere Europese en internationale partners. De GAR heeft altijd benadrukt dat het belangrijk is om een kader voor de afwikkeling van centrale tegenpartijen vast te stellen, met name in het licht van de verwevenheid van centrale tegenpartijen met veel banken die onder de bevoegdheid van de GAR vallen. De GAR zal de mogelijke overeenstemming over dit dossier nauwlettend volgen en is op verzoek bereid zijn bijdrage aan de discussie te leveren.

3. EUROPEES DEPOSITOGARANTIESTELSEL

De besprekingen over de invoering van een Europees depositogarantiestelsel (EDIS) met het oog op de totstandbrenging van een in toenemende mate gecentraliseerd depositogarantiestelsel voor alle leden van de eurozone en de voltooiing van de derde pijler van de bankenunie zijn in 2017 ook op technisch niveau voortgezet in de Commissie, het Europees Parlement en de Raad. De GAR, die de implementatie van de derde pijler ondersteunt, heeft aan deze technische debatten bijgedragen door gedetailleerde commentaar te leveren bij de algemene opzet van EDIS en bij het gebruik van alternatieve maatregelen en het belang van de harmonisatie van nationale insolventiewetgevingen.

In oktober 2017 heeft de Commissie in haar mededeling een meer geleidelijke aanpak voor de invoering van EDIS geschetst in een poging de lopende besprekingen te versnellen. De GAR blijft klaarstaan om technische expertise te leveren en de voortgang van dit belangrijke project te ondersteunen, zodra het in de mededeling van de Commissie geschetste kader verder is ontwikkeld.

4. ACHTERVANGMECHANISMEN

Om zijn wettelijke mandaat te kunnen vervullen in het geval van een afwikkeling die toegang tot het GAF vereist, moet de GAR te allen tijde over voldoende financiële middelen beschikken. Hoewel de dekkingsgraad van het GAF toeneemt door vooraf te betalen bijdragen en er reeds leningsovereenkomsten zijn gesloten, zou een gemeenschappelijk achtervangmechanisme te allen tijde een oplossing kunnen bieden voor mogelijke dekkingstekorten en aldus de financiële stabiliteit verder kunnen ondersteunen. Het is belangrijk dat de aanbieder van het gemeenschappelijke achtervangmechanisme in staat is om op korte termijn financiële bijstand te verlenen en dat de voorwaarden voor toegang duidelijk en eenvoudig zijn, terwijl tegelijkertijd duplicatie van taken tussen de GAR en de aanbieder van het achtervangmechanisme moet worden voorkomen. In de loop van 2017 heeft de GAR in het kader van de Taskforce Gecoördineerde Actie samengewerkt met regelgevende instanties, de ECB en de lidstaten om tot een realistische oplossing met betrekking tot dit initiatief te komen.

3. CRISISBEHEERSING

Hoewel afwikkelingsplanning een van de langetermijntaken van de GAR is om de afwikkelbaarheid van banken te waarborgen, is het ook belangrijk om zich op dreigende crises voor te bereiden. In dit verband moet worden opgemerkt dat het crisisbeheersingsproces van de GAR dynamisch is en afhangt van de individuele kenmerken van elke crisis. Om tot een consistente aanpak te komen en de best mogelijke voorbereiding te waarborgen, mede op basis van de lessen die uit eerdere crisissituaties zijn getrokken, zijn in alle directoraten verschillende horizontale initiatieven genomen.

3.1. Afwikkelingsbesluit en negatieve besluiten

BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN IN 2017

1. BANCO POPULAR

Op 7 juni 2017 heeft de GAR zijn eerste afwikkelingbesluit vastgesteld ([22]). Het besluit had betrekking op Banco Popular Español S.A., de moederinstelling van de Grupo Banco Popular. De groep was de op vijf na grootste Spaanse bankgroep met totale activa ten bedrage van 147,11 miljard EUR, 1 644 bijkantoren en 10 634 werknemers in Spanje ([23]). De activiteiten van de groep waren voornamelijk geconcentreerd in Spanje, met een bankdochter in Portugal en een beperkte aanwezigheid in niet-EU-landen via dochterondernemingen, filialen en vertegenwoordigingskantoren. Het bedrijfsmodel van de groep was met name gericht op het marktsegment van kleine en middelgrote ondernemingen (kmo's) in Spanje.

Op 6 juni 2017 verklaarde de Europese Centrale Bank dat Banco Popular wegens zijn gespannen liquiditeitssituatie "faalt of waarschijnlijk zal falen" en stelde zij de GAR hiervan in kennis. De GAR heeft tijdens zijn bestuursvergadering besloten dat afwikkeling in het algemeen belang was omdat het de continuïteit van kritieke functies garandeerde, namelijk door particuliere depositohouders en niet-financiële zakelijke depositohouders van Banco Popular te beschermen, kredieten te verstrekken aan kmo's, betalings- en cashdiensten te verlenen, en negatieve financiële stabiliteit te vermijden. De afwikkelingsmaatregel voldeed ook aan de andere afwikkelingsdoelstellingen. De GAR heeft besloten dat het instrument van verkoop van de onderneming voor de overdracht van aandelen aan een koper het best aan de afwikkelingsdoelstellingen voldoet en heeft de Spaanse nationale afwikkelingsautoriteit FROB opdracht gegeven het besluit uit te voeren. Als gevolg hiervan zijn de aandelen, met inbegrip van alle activiteiten van Banco Popular en zijn dochterondernemingen, met onmiddellijke ingang overgedragen aan Grupo Santander, na uitoefening van de bevoegdheid tot afwaardering of omzetting van kapitaalinstrumenten van Banco Popular.

De door Santander betaalde koopprijs voor de aandelen en kapitaalinstrumenten van Banco Popular bedroeg 1 EUR. De afwikkelingsregeling is na goedkeuring door de Europese Commissie in werking getreden.

([22]) https://srb.europa.eu/en/node/315

([23]) Gegevens per het einde van het eerste kwartaal van 2017. Zie Banco Popular, kwartaalverslag KW1 2017, 2017 (http://www.grupobancopopular.com/EN/INVESTORRELATIONS/FINANCIALINFORMATION/Paginas/InformesTrimestrales.aspx).

Wat de effecten van de afwikkelingsmaatregel betreft, is de vaststelling van de afwikkelingsregeling en de overdracht van Banco Popular aan een grote en gezonde financiële instelling de klanten ten goede gekomen. De afwikkelingsmaatregel heeft het mogelijk gemaakt dat Banco Popular kritieke functies en diensten aan particulieren en kmo's bleef leveren, met name het in ontvangst nemen van deposito's en het verstrekken van kredieten. De financiële stabiliteit is gehandhaafd en het gebruik van overheidsmiddelen is vermeden.

In de nasleep van het besluit heeft de GAR de niet-vertrouwelijke versies van de volgende documenten met betrekking tot de ondernomen afwikkelingsmaatregel beschikbaar gesteld ([24]):

- het afwikkelingsbesluit, d.w.z. het GAR-besluit van 7 juni 2017 betreffende de vaststelling van een afwikkelingsregeling voor Banco Popular;
- het waarderingsverslag en de bijlagen daarbij die de onafhankelijke deskundige, Deloitte, in het kader van de afwikkelingsmaatregel heeft opgesteld (taxatie 2);
- het waarderingsverslag dat door de GAR is opgesteld om te beoordelen of Banco Popular faalt of waarschijnlijk zal falen (taxatie 1);
- de brief van de FROB van 6 juni 2017 over het verkoopproces;
- het verkoopbesluit, d.w.z. het GAR-besluit van 3 juni 2017 betreffende de verkoop van Banco Popular; en
- het afwikkelingsplan 2016 dat met betrekking tot Banco Popular is opgesteld.

Daarnaast heeft de FROB zijn uitvoeringsbesluit van 7 juni 2017 gepubliceerd ([25]).

2. VENETO BANCA AND BANCO POPOLARE DI VICENZA

Op 23 juni 2017 heeft de GAR naar aanleiding van het besluit van de Europese Centrale Bank om te verklaren dat Banca Popolare di Vicenza S.p.A. en Veneto Banca S.p.A. "falen of waarschijnlijk zullen falen", besloten dat een afwikkelingsmaatregel door de GAR voor deze banken niet gerechtvaardigd was ([26]).

De GAR heeft geconcludeerd dat er geen alternatieve maatregelen van toezichthouders of de particuliere sector waren die het falen van de banken zouden kunnen voorkomen. Na zorgvuldig te hebben overwogen of een afwikkelingsmaatregel noodzakelijk en evenredig was ter waarborging van de in het afwikkelingskader beschreven doelstellingen, heeft de GAR bovendien geconcludeerd dat een afwikkelingsmaatregel niet in het algemeen belang was, aangezien geen van beide banken kritieke functies vervulde en verwacht werd dat hun falen geen significant negatief effect op de financiële stabiliteit van de lidstaat zou hebben.

Dientengevolge heeft de GAR op dezelfde dag beide besluiten meegedeeld aan Banca d'Italia, die als NAA besloten heeft over te gaan tot verplichte administratieve liquidatie (de normale Italiaanse insolventieprocedure voor banken) van beide banken.

3. POST-MORTEMOEFENING — EUROPESE CENTRALE BANK-EUROPESE COMMISSIE-GAR

In het laatste kwartaal van 2017 heeft de GAR de gedachtewisseling en samenwerking met de Commissie en de ECB geïntensiveerd om diverse aspecten van het toezichts- en afwikkelingskader van de bankenunie te verbeteren. Deze werkstromen zullen hun respectieve activiteiten in 2018 voortzetten.

24 Deze documenten, alsook andere documenten die verband houden met deze afwikkelingszaak, zijn te vinden op https://srb.europa.eu/en/content/banco-popular

25 http://www.frob.es/en/Lists/Contenidos/Attachments/419/ProyectodeAcuerdoreducido_EN_v1.pdf

26 https://srb.europa.eu/en/node/341

3.2. Projecten ter versterking van de crisisparaatheid

Om voorbereid te zijn op toekomstige crisissituaties en afwikkelingen en te zorgen voor een ordelijke en tijdige afwikkelbaarheid met passende instrumenten, streeft de GAR er voortdurend naar zijn instrumentarium te verbeteren en is de GAR in 2017 gestart met een aantal projecten en oefeningen, rekening houdend met de feedback van belanghebbenden en NAA's en met de lessen die uit eerdere crisissituaties zijn getrokken. Deze initiatieven omvatten een crisisparaatheidsproject en de ontwikkeling van een betrouwbaar waarderingskader, alsook de uitvoering van simulatieoefeningen.

BELANGRIJKSTE VERWEZENLIJKINGEN IN 2017

1. CRISISPARAATHEIDSPROJECT

In 2017 is de GAR begonnen met de uitvoering van het crisisparaatheidsproject, dat tot doel heeft een gemeenschappelijke en consistente aanpak van crisisbeheersing te bevorderen. Er worden momenteel maatregelen voor een efficiënt crisisbeheersingsproces uitgevoerd die betrekking hebben op:

- het ontwerpen van optimale stapsgewijze processen en workflows (gebruikmakend van interne documentatie en de ervaring van de GAR in crisissituaties);
- het analyseren en voorstellen van de nodige organisatorische en ICT-regelingen;
- het in kaart brengen van bestaande ondersteunende documenten/instrumenten en het integreren van nieuwe ontwikkelingen.

Het crisisparaatheidsproject bestaat uit drie fasen:

(i) fase 1: inventarisatie en uitvoering van een gapanalyse;

(ii) fase 2: uitvoering van een stappenplan; en

(iii) fase 3: uitvoering van simulatieoefeningen om de verbeteringen te testen.

De GAR heeft in de loop van 2017 fase 1 uitgevoerd met de steun van een extern adviesbureau. De belangrijkste activiteiten omvatten:

- het uitvoeren van de documentatie en het inventariseren van praktijken;
- het opstellen van i) GAR-interne operationele stappen met gedetailleerde optimale workflows en gerelateerde processen en ii) een voorstel voor een gerichte operationele structuur voor GAR; en
- het identificeren van punten die voor verbetering vatbaar zijn en het vaststellen van een stappenplan met voorgestelde acties.

Voor de toekomst wordt op basis van de resultaten van fase 1 aanbevolen om belangrijke gebieden aan te pakken met het oog op het waarborgen van hoge afwikkelingsstandaarden bij de GAR, zoals governance en organisatie, documentatie, kennis en expertise alsook optimaal op maat gemaakte ICT-oplossingen.

Om deze doelstellingen te bereiken, is de GAR begin 2018 gestart met het opzetten van een tactisch afwikkelingsteam: een interne groep deskundigen die zich bezighouden met de bovengenoemde aanbevelingen en die klaarstaan om bijstand te verlenen bij toekomstige crisissituaties. Het team moet in het eerste kwartaal van 2018 operationeel zijn en heeft het mandaat om organisatorische regelingen te formaliseren die in het geval van een crisis moeten worden gevolgd en om te zorgen voor consistente en adequate interacties met belanghebbenden van de GAR bij de aanpak van crisissituaties.

2. WAARDERINGSPROJECT

Begin 2017 is een aanbestedingsprocedure voor advies en bijstand op het gebied van economische waardering afgerond en zijn in het kader van het waarderingsproject twee specifieke contracten gegund aan de externe dienstverlener.

Wat betreft het eerste contract voor advies en bijstand bij de ontwikkeling van een waarderingskader voor de GAR, heeft de externe dienstverlener in oktober 2017 met de hulp en begeleiding van de GAR een benchmarkingverslag over waardering bij afwikkeling opgesteld. Dit vormde de basis voor verdere workshops met taxateurs onder leiding van de GAR, wat in december 2017 heeft geleid tot de indiening van het definitieve ontwerpwaarderingskader bij de GAR. Het definitieve ontwerp zal worden besproken met een netwerk van door NAA's aangewezen deskundigen en zal naar verwachting in 2018 worden afgerond.

Het tweede contract betrof een fictieve waardering van een mondiaal systeemrelevante bank en een middelgrote bank. Verwacht wordt dat de standaardisering van gegevenssjablonen voor waarderingsdoeleinden het belangrijkste resultaat zal zijn. Het contract wordt momenteel uitgevoerd en het project zal naar verwachting ook in 2018 worden afgerond.

3. SIMULATIEOEFENINGEN

a) Grensoverschrijdende afwikkeling van mondiaal systeemrelevante banken (trilaterale oefening in 2017)

Als follow-up van de grensoverschrijdende afwikkelingsoefening op hoog niveau die in oktober 2016 werd gehouden tussen de autoriteiten van de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en de bankenunie (waarbij afwikkelings- en toezichthoudende autoriteiten alsook centrale banken en ministeries van Financiën betrokken waren), werd het werkprogramma voor 2017 – het verdere trilaterale werkprogramma – opgesteld om de bij de oefening van 2016 vastgestelde problemen te onderzoeken en de samenwerking op trilaterale basis te versterken. De deelnemers van de bankenunie zijn de Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad, de Europese Commissie en de Europese Centrale Bank.

Tot de belangrijkste doelstellingen van de verdere trilaterale werkzaamheden in 2017 behoorden:

- het bevorderen en ontwikkelen van een gemeenschappelijke visie op de afwikkeling van mondiaal systeemrelevante banken en het verbeteren van de paraatheid voor de afwikkeling van een mondiaal systeemrelevante bank door belemmeringen voor een dergelijke afwikkeling verder te identificeren en aan te pakken; en
- het ontwikkelen van draaiboeken om de belangrijkste grensoverschrijdende coördinatiepunten van de afwikkeling van een mondiaal systeemrelevante bank te operationaliseren.

Tijdens de vergaderingen van de verschillende werkstromen zijn beginselen overeengekomen voor de coördinatie en organisatie van de financiering bij afwikkeling tussen de thuisautoriteit en gastautoriteit van een grensoverschrijdende mondiaal systeemrelevante bank, zijn gebieden vastgesteld waarop de verschillende rechtskaders en operationele regelingen in de verschillende rechtsgebieden van elkaar verschillen, en zijn grensoverschrijdende afwikkelingsdraaiboeken voor governance, interne TLAC en communicatie opgesteld die zich richten op de interacties die als thuisautoriteit of gastautoriteit tijdens de verschillende fasen van een afwikkelingsproces vereist zijn.

Tijdens drie bijeenkomsten (in februari, juli en november) hebben leidinggevenden die bij de lopende werkzaamheden betrokken waren, richtsnoeren gegeven en de voorgestelde resultaten goedgekeurd. Het resultaat van het verdere trilaterale werkprogramma 2017 werd in het voorjaar van 2018 door de opdrachtgevers van de autoriteiten van de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en de bankenunie besproken. Als gevolg hiervan is voor 2018 een theoretische simulatieoefening gepland om de effectiviteit van de draaiboeken te testen en is voor 2019 een tweede theoretische simulatieoefening op het niveau van de opdrachtgevers voorzien.

b) Interinstitutionele simulatieoefening

In de zomer van 2017 is een technische simulatieoefening uitgevoerd om de technische systemen voor communicatie tussen de verschillende spelers te testen.

De nadruk lag vooral op de interactie met de Raad, die zou moeten stemmen in geval van onenigheid tussen de GAR en de Commissie.

De technische simulatieoefening werd als een algemeen succes beschouwd.

4. HET GEMEENSCHAPPELIJK AFWIKKELINGSFONDS

4.1. Bijdragen

Overeenkomstig artikel 69 van de GAM-verordening moet het GAF uiterlijk aan het eind van een initiële periode van 8 jaar die op 1 januari 2016 ingaat een bedrag bevatten dat gelijk is aan ten minste 1 % van het bedrag aan gedekte deposito's van alle kredietinstellingen waaraan in alle deelnemende lidstaten een vergunning is verleend. De in de artikelen 69, 70 en 71 bedoelde bijdragen worden door de NAA's geïnd van entiteiten die onder het toepassingsgebied van de GAM-verordening vallen en aan het GAF overgedragen overeenkomstig de intergouvernementele overeenkomst betreffende de overdracht en mutualisatie van de bijdragen aan het gemeenschappelijk afwikkelingsfonds.

In juni 2017 hebben de NAA's 6,6 miljard EUR aan vooraf te betalen bijdragen voor 2017, die overeenkomstig de GAM-verordening door de GAR waren berekend, inclusief onherroepelijke betalingstoezeggingen, aan het GAF overgedragen.

BELANGRIJKSTE VERWEZENLIJKINGEN IN 2017

1. LIJST VAN BIJDRAGENDE INSTELLINGEN

Aan het begin van elke bijdragecyclus werkt de GAR samen met de NAA's om de lijst van instellingen die onder het toepassingsgebied van het GAF vallen bij te werken. Voor de cyclus van 2017 ging dit proces van start in oktober 2016, toen de GAR de lijst van instellingen aan de NAA's verstrekte. De NAA's werd verzocht wijzigingen te melden aan de GAR vóór de tussentijdse deadline van 15 december 2016 en de uiterste datum 15 januari 2017.

2. FORMULIER VOOR GEGEVENSRAPPORTAGE

Voor een doeltreffende verzameling en berekening van gegevens is het van essentieel belang dat het formulier voor gegevensrapportage regelmatig wordt bijgewerkt en dat het in overeenstemming is met de berekeningsmethode. In de zomer van 2017 heeft de GAR nauw samengewerkt met de NAA's om het door de plenaire vergadering van de GAR in september 2017 goedgekeurde formulier voor de bijdragecyclus 2018 bij te werken. Op dat moment heeft de uitvoerende vergadering van de GAR op basis van een uitgebreide analyse van de beschikbare gegevens besloten de liquiditeitsdekkingsratio als nieuwe risico-indicator op te nemen in de risicoaanpassingsmethode, in overeenstemming met Gedelegeerde Verordening (EU) 2015/63 van de Commissie.

3. VERZAMELING VAN GEGEVENS

In 2017 introduceerde de GAR een nieuw gegevensverzamelingsportaal, het systeem voor het innen van bijdragen. Via het portaal kunnen NAA's sjablonen uploaden in Excel- of XBRL-formaat. Nadat Excel-sjablonen zijn geüpload, worden ze geconverteerd naar XBRL-formaat, zodat controles kunnen worden uitgevoerd aan de hand van een reeks vooraf vastgestelde regels. Geüploade sjablonen die in strijd zijn met deze regels worden automatisch geweigerd, waarbij op het portaal een foutmelding wordt weergegeven waarin de weigering wordt toegelicht. Deze geautomatiseerde controles hebben de kwaliteit van de ontvangen gegevens aanzienlijk verbeterd.

4. VERIFICATIE VAN GEGEVENS

Grondige controles in nauwe samenwerking met de NAA's hebben geleid tot correctie van diverse administratieve fouten, zodat op het moment van berekening alle gegevenspunten die instellingen moesten rapporteren beschikbaar waren. Daarnaast zijn de door instellingen gerapporteerde gegevens vergeleken met toezichtgegevens van de ECB.

Overeenkomstig de in 2016 vastgestelde praktijk heeft de bestuursvergadering op 9 november 2016 besloten dat instellingen die behoren tot groepen die onder rechtstreeks toezicht van de ECB staan, aanvullende zekerheid moeten verschaffen over gegevens die nog niet onder het toezichtkader of het boekhoudkundige kader zijn gerapporteerd. De nationale afwikkelingsautoriteiten kregen discretionaire bevoegdheid om de reeks instellingen en gegevens waarop de verplichting tot het verschaffen van aanvullende zekerheid van toepassing was, te verruimen. Daarnaast zouden instellingen kunnen kiezen voor bevestiging door een auditor op specifieke gegevenspunten ("overeengekomen procedure") of aftekening door het uitvoerend orgaan op het volledige sjabloon voor 2017 ([27]). Instellingen die onderworpen waren aan een forfaitaire betaling, werden vrijgesteld van de verplichting tot het verschaffen van aanvullende zekerheid.

5. BEREKENING VAN DE BIJDRAGEN

In 2017 heeft de GAR een nieuw berekeningssysteem ingevoerd (het financiële boekhoudsysteem) om de vooraf te betalen bijdragen te berekenen. De berekeningsmethode is in de periode van oktober tot december 2016 in het financiële boekhoudsysteem geïmplementeerd. Voor de implementatie is de volgende aanpak gevolgd:

([27]) Vergeleken met vorig jaar is het toepassingsgebied van de overeengekomen procedure uitgebreid tot de inhoudingen voor institutionele protectiestelsels (samen met gedekte deposito's en derivaataanpassingen, alsook aftrekken voor intragroep- en stimuleringsleningen).

- verificatie dat de stappen van de berekeningen in overeenstemming zijn met het toepasselijke rechtskader en de relevante interne voorbereidende handelingen van de raad van bestuur;
- vergelijking van de resultaten van de verschillende stappen van de berekeningen met die welke de GAR met behulp van zijn interne instrumenten heeft verkregen.

Daarnaast heeft het Gemeenschappelijk Centrum voor onderzoek (JRC) van de Europese Commissie technische ondersteuning geleverd door een onafhankelijke berekening van vooraf te betalen bijdragen uit te voeren. Het JRC heeft een algoritme ontwikkeld in overeenstemming met het toepasselijke rechtskader en de relevante interne voorbereidende handelingen van de GAR. Het algoritme is getest op de geanonimiseerde inputgegevens die via beveiligde communicatiekanalen door de GAR aan het JRC zijn verstrekt. De resultaten van de onafhankelijke berekening van het JRC stemden overeen met de resultaten die de GAR met zijn eigen instrumenten heeft verkregen.

Ten slotte zijn de Europese Centrale Bank, de nationale bevoegde autoriteiten en de NAA's formeel geraadpleegd over de vooraf te betalen bijdragen voor 2017.

6. INNING VAN BIJDRAGEN

De GAR heeft – samen met de NAA's – gewerkt aan het harmoniseren van de wijze waarop instellingen in kennis worden gesteld van de hoogte van de bijdragen. Deze inspanning heeft tot twee resultaten geleid.

- De "master calculation decision" (hoofdberekeningsbesluit) van 2017. Dit besluit was bedoeld om de methode toe te lichten die voor de berekening van de vooraf te betalen bijdragen voor 2017 is gebruikt. Met dit besluit zijn de voorbereidende handelingen met betrekking tot de berekening die de GAR in eerdere fasen heeft uitgevoerd, omgezet. De NAA's hebben dit besluit samen met hun kennisgevingen aan alle instellingen toegezonden.
- Een afzonderlijke "geharmoniseerde bijlage" voor elke instelling. In dit document kregen de instellingen de belangrijkste inputgegevens die bij de berekening zijn gebruikt, de tussentijdse berekeningswaarden en de uiteindelijke bijdrage. Dit document is ontwikkeld in nauwe samenwerking met de NAA's.

4.2. Beleggingen

Overeenkomstig artikel 75 van de GAM-verordening is de GAR verantwoordelijk voor de belegging van de geïnde vooraf te betalen bijdragen. Eind 2017 bevatte het GAF een bedrag van 17,4 miljard EUR. Dit bedrag bestaat uit meer dan 15 miljard EUR aan contanten en ruwweg 2 miljard EUR aan onherroepelijke betalingstoezeggingen. Het wordt momenteel aangehouden op kasrekeningen bij vijf centrale banken van het Eurosysteem, overeenkomstig de bepaling in artikel 17 van Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/451 van de Commissie.

BELANGRIJKSTE VERWEZENLIJKINGEN IN 2017

- **Eerste beleggingsplan formeel goedgekeurd.** De Raad van bestuur heeft het eerste beleggingsplan goedgekeurd tijdens zijn bestuursvergadering in oktober 2017. Het beleggingsplan operationaliseert de beleggingsstrategie, die de raad van bestuur tijdens zijn plenaire vergadering in januari 2018 heeft geëvalueerd. De rechtsgrondslag voor de

Figuur 5: Werkstroom voor de uitvoering van het beleggingsbeleid

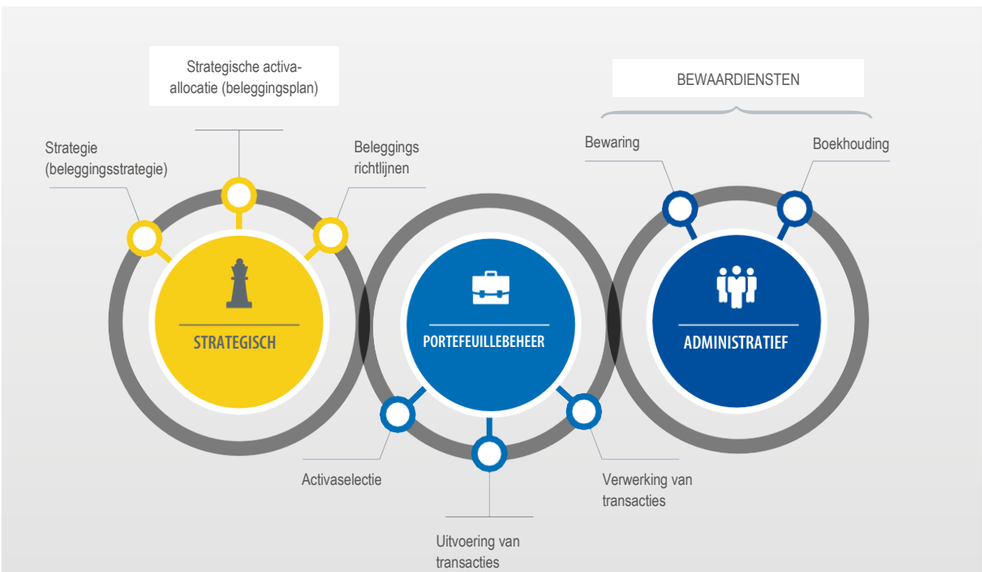

beleggingsstrategie wordt gevormd door Gedelegeerde Verordening (EU) 2016/451 van de Commissie. In het beleggingsplan zijn de structuur, samenstelling en kenmerken van de portefeuille van de GAR, bijvoorbeeld de strategische assetallocatie, vastgesteld. Het beleggingsplan wordt goedgekeurd voor een periode van 1 jaar en wordt jaarlijks herzien. Met het plan wordt beoogd de beleggingsdoelstellingen van de GAR te realiseren om in de liquiditeitsbehoeften te voorzien en de waarde van de in het GAF aangehouden bedragen te beschermen. In de huidige moeilijke marktomstandigheden met een negatief renteklimaat voor als veilig en liquide beschouwde beleggingen vormt het voorzien in liquiditeitsbehoeften en tegelijkertijd het beschermen van de waarde van het GAF een uitdaging, gezien de beperkingen die in de gedelegeerde verordening zijn vastgelegd en de risicobereidheid van de GAR. Het voorzien in liquiditeitsbehoeften om klaar te zijn voor afwikkeling is de prioriteit van de GAR. Daarom zal een groot deel van de geïnde bedragen verder als kasreserve worden aangehouden.

- **Procedure voor de selectie van een uitbestedingspartner afgerond.** In 2017 is een procedure georganiseerd om een uitbestedingspartner voor portefeuillebeheer- en bewaardiensten te selecteren. Deze procedure is in het eerste kwartaal van 2018 afgerond. De beleggingsbeheeractiviteiten (d.w.z. portefeuillebeheer- en bewaardiensten) zullen zoveel mogelijk worden uitbesteed. De strategische beslissingen blijven bij de GAR, terwijl het portefeuillebeheer en de administratieve taken worden uitbesteed. Monitoring en risicobeheersing maken integraal deel uit van alle stappen in deze workflow en zijn daarin verankerd. De GAR heeft een risicobeheersingskader vastgesteld langs de drie lijnen van het risicobeheersingsmodel.

- **Er wordt gedacht aan een uitbestedingsmodel met meerdere portefeuillebeheerders en één bewaarder.** De portefeuillebeheerders zullen na elkaar worden gecontracteerd: eerst één en daarna een voor een de andere. Beleggingstaken kunnen alleen worden uitbesteed aan publiekrechtelijke lichamen, banken van het Eurosysteem van centrale banken (ESCB), krachtens het volkenrecht opgerichte internationale instellingen en Unierechtelijke instellingen. De GAR heeft 22 geselecteerde openbare instellingen benaderd met een verzoek om deel te nemen en heeft beoordeeld in hoeverre zij in staat en bereid zijn portefeuillebeheerdiensten aan de GAR te verlenen. Daarvan zijn vier instellingen voor mogelijke uitbesteding geselecteerd en uitgenodigd om een offerte in te dienen. Eind 2017 is de afronding van de procedure gestart met de instelling die tijdens de aanbestedingsprocedure de hoogste score had gekregen.

- **De in het GAF aangehouden bedragen werden op kasrekeningen aangehouden.** In de loop van 2017 waren termijndeposito's bij centrale banken geen financieel aantrekkelijk alternatief voor kasrekeningen, zodat de bedragen volledig werden aangehouden op rekeningen bij centrale banken tegen de depositorente van de ECB.

4.3. Financiering

Het GAF is verantwoordelijk voor de operationalisering van zijn gebruik door te zorgen voor een efficiënt gebruik van de beschikbare financieringsbronnen en de potentiële alternatieve financieringsmiddelen wanneer de bedragen die via vooraf te betalen bijdragen en buitengewone achteraf te betalen bijdragen worden geïnd, niet onmiddellijk toegankelijk zijn of niet de kosten dekken die door het gebruik van het GAF in verband met afwikkelingsmaatregelen worden gemaakt.

5. DE GAR ALS ORGANISATIE

In 2017 heeft de GAR zijn streven naar een moderne, competente en professionele organisatie met effectieve en efficiënte processen herbevestigd. Dit ondersteunt de uitvoering van het mandaat en de prioriteiten van de GAR.

5.1. Informatie- en communicatietechnologie

Begin 2017 is een ICT-stuurgroep opgericht met als opdracht toezicht te houden op de ICT-activiteiten en de realisatie van de belangrijkste ICT-doelstellingen te bevorderen. De ICT-functie van de GAR was in 2017 gestructureerd rond drie verschillende gebieden: ICT-operaties, ICT-strategie en -ontwikkeling en ICT-beveiliging. Er is aanzienlijke vooruitgang geboekt om een betrouwbare, robuuste en veilige ICT-omgeving tot stand te brengen.

BELANGRIJKSTE VERWEZENLIJKINGEN IN 2017

- In 2017 verschoof de focus van het team ICT-operaties van de initiële opstartmodus naar een meer operationeel model. De hoofdactiviteiten bestonden uit een combinatie van het beheer van de bestaande infrastructuur, de implementatie van belangrijke nieuwe projecten (zoals het systeem voor het innen van bijdragen en de passivagegevenssjabloon) en ten slotte het opschalen van de infrastructuur voor de enorme toename van het aantal personeelsleden. In het vierde kwartaal van 2017 is het team van start gegaan met de nodige activiteiten om een datacentrum voor noodherstel op te zetten, dat operationeel zal zijn tegen het vierde kwartaal van 2018.
- Binnen het gebied van de ICT-strategie en -ontwikkeling waren ICT-governance en de ICT-strategie medio 2017 volledig ontwikkeld.
- De GAR is in het kader van het project "Resolution Information Management System" een vruchtbare samenwerking gestart met de ECB om een systeem voor de automatisering van de belangrijkste afwikkelingsplanningsprocessen te ontwikkelen. Dit project is in mei 2018 in een proeffase gekomen en zal eind 2018 volledig operationeel zijn. Evenzo is in november 2017 de samenwerking met de EBA van start gegaan om na te gaan hoe de verzameling van financiële gegevens binnen het GAM kan worden geoptimaliseerd.
- In november 2017 is een verbeterd systeem voor elektronisch document- en gegevensbeheer gelanceerd. Het systeem zal in het vierde kwartaal van 2018 worden voltooid.
- In december 2017 is een tijdelijk systeem voor de inning van administratieve bijdragen aan de GAR geleverd voor de inning van de bijdragen in 2018.
- Wat ICT-beveiliging betreft, zijn in 2017 alle ICT-beveiligingsbeleidsmaatregelen die de vertrouwelijkheid, integriteit en beschikbaarheid van de via de ICT-systemen van de GAR beheerde informatie waarborgen, vastgesteld en is er bij de werknemers sterk op aangedrongen om deze maatregelen na te leven.

5.2. Communicatie

De GAR streeft ernaar om via zijn communicatieafdeling geïnformeerde, betrouwbare en transparante pr-diensten te leveren die gebaseerd zijn op de beste praktijken en een grondig inzicht in de kwesties die de GAR en zijn belanghebbenden aanbelangen. De resultaten van de communicatieafdeling dragen rechtstreeks en op positieve wijze bij tot de verwezenlijking van de algemene doelstellingen van de GAR, zoals uiteengezet in zijn taakomschrijving.

BELANGRIJKSTE VERWEZENLIJKINGEN IN 2017

- Verspreiding van de kernboodschappen van de GAR onder de belanghebbenden door het organiseren van de tweede GAR-conferentie, "Building bank resolvability together" (Samen de afwikkelbaarheid van banken verbeteren), die in september 2017 met diverse belanghebbenden is gehouden, en door het ondersteunen van de leden van de raad van bestuur en de afdelingshoofden bij externe evenementen.
- Organisatie van het tweede persontbijt en de tweede persconferentie van de GAR in januari 2017.
- In 2017 kreeg de website van de GAR een nieuw ontwerp met links naar het beleid van de GAR en de gespecialiseerde afwikkelingsonderwerpen inclusief het (de) eerste afwikkelingsbesluit(en), zodat de website een weerspiegeling is van de lopende werkzaamheden van de GAR.
- In 2017 publiceerde de GAR onder meer het jaarverslag 2016 van de GAR, het werkprogramma 2017 van de GAR, het meerjarige werkprogramma 2018 en het document over het MREL-beleid 2017 van de GAR.
- Verdere versterking van de interne en interinstitutionele communicatie, zowel tijdens reguliere processen als in crisissituaties.

5.3. Beheer van middelen

5.3.1. Personeel

De werving van hooggekwalificeerd personeel om een solide basis voor de nieuwe organisatie te vormen, bleef in 2017 centraal staan in de hr-activiteiten. Hr heeft zijn inspanningen voortgezet om vooruitgang te boeken bij de werving en integratie van nieuwe personeelsleden in zowel operationele als ondersteunende gebieden.

De werkzaamheden ter voltooiing van het wettelijke kader van en de dienstverlening door de GAR op het gebied van hr (bijvoorbeeld administratie, leertrajecten en loopbaanontwikkeling) zijn gevorderd en waren gericht op het verlenen van adequate ondersteuning aan een jonge, snelgroeiende organisatie.

BELANGRIJKSTE VERWEZENLIJKINGEN IN 2017

- **Personeel.** De GAR is doorgegaan met het ontwikkelen, vaststellen en implementeren van hr-beleid en -systemen en heeft intensief personeel geworven om te voorzien in zijn personeelsbehoeften op middellange en lange termijn, zodat de organisatie haar mandaat efficiënt kan vervullen en de aanbevelingen in het verslag van de Rekenkamer over 2017 kan uitvoeren.

- **Intensieve werving.** De GAR is doorgegaan met het werven van personeel vanuit bestaande reservelijsten en heeft in 2017 19 nieuwe selecties voor tijdelijke functionarissen afgerond, waarmee grotendeels is voorzien in de behoeften op zowel operationeel als horizontaal gebied. Dankzij deze intensieve personeelswerving kon de GAR in 2017 113 nieuwkomers verwelkomen. Exclusief de leden van de raad van bestuur bestond het personeelsbestand van de GAR uit 255 werknemers (55 % meer dan in 2016) ([28]). 7 werknemers hebben de GAR verlaten. In 2017 bedroeg het personeelsverloop 2 %.

- **Hr-beleid.** In 2017 heeft de GAR het wettelijke kader op het gebied van hr aangevuld door de uitvoeringsvoorschriften ter voorkoming van pesterijen op het werk goed te keuren. Er zijn ook specifieke hr-beleidslijnen ontwikkeld die de behoeften van de GAR weerspiegelen, namelijk het beleid inzake contractduur en -verlenging en het beleid inzake interne mobiliteit. Daarnaast is de leer- en ontwikkelingsstrategie met betrekking tot technische, algemene, IT- en taalvaardigheden goedgekeurd om te voorzien in de initiële behoeften van de GAR op het gebied van opleiding en ontwikkeling van het personeel.

5.3.2. Financieel en begrotingsbeheer

In dit punt worden de activiteiten in verband met het algemene financiële beheer van de GAR en zijn financiële planning en verslaggeving behandeld. Ook wordt ingegaan op het toezicht op en het waarborgen van een correcte uitvoering van de begroting en op boekhoudkundige en kasverrichtingen. Het financieel en aanbestedingsteam beheert en verstrekt advies over het ontwerp, de initiëring, de rapportage en de publicatie van aanbestedingen van de GAR.

Aan de ontvangstenzijde is een bedrag van 99 738 000 EUR opgenomen als baten tot het niveau van de uitgaven in 2017.

Aan de uitgavenzijde is volgens de tabel voor de begrotingsuitvoering meer dan 39 miljoen EUR toegewezen aan personeel, ongeveer 13 miljoen EUR aan andere administratieve uitgaven (huur, ICT-ondersteuning, enz.) en bijna 47 miljoen EUR aan operationele kosten (zie bijlage 3).

INKOMSTEN

In overeenstemming met de GAM-verordening wordt de GAR gefinancierd door middel van bijdragen van de entiteiten die onder zijn bevoegdheid vallen.

De bijdragen aan de administratieve begroting van de GAR voor 2017 zijn geregeld bij Gedelegeerde Verordening (EU) nr. 1310/2014 van de Commissie betreffende het voorlopige systeem van bijdragen.

Op 8 januari 2018 is Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/2361 van de Commissie van 14 september 2017 betreffende het definitieve systeem van bijdragen in de administratieve uitgaven van de Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad in werking getreden. Deze gedelegeerde verordening vervangt het voorlopige systeem.

In het definitieve systeem moeten alle in de bankenunie gevestigde kredietinstellingen bijdragen aan de administratieve uitgaven van de GAR. Dit geldt ook voor alle moederondernemingen (met inbegrip van financiële holdings en gemengde financiële holdings), beleggingsondernemingen en financiële instellingen die onder het toezicht op geconsolideerde basis van de Europese Centrale Bank vallen.

De GAR heeft in 2017 met succes 83 004 442,12 EUR aan administratieve bijdragen geïnd.

([28]) Zie bijlage 3 voor meer details over de geplande/goedgekeurde versus werkelijke personeelsbezetting voor 2016 en 2017.

UITGAVEN

De begrotingsuitgaven omvatten de in de loop van het jaar verrichte betalingen en de overgedragen begrotingskredieten. In de volgende alinea's wordt een overzicht van de bestedingen van kredieten per titel gegeven. Bijlage 3 bevat een gedetailleerdere uitsplitsing.

De GAR stelde 304 begrotingsvastleggingen vast voor een totaalbedrag van 70 625 897,28 EUR in DEEL I en 55 306 079,84 EUR in DEEL II, en verwerkte 2 221 betalingen voor een totaalbedrag van 42 238 195,05 EUR in DEEL I ([29]) en EUR 50 021 383,63 in DEEL II ([30]). Van de overgedragen betalingskredieten zijn 343 betalingen verwerkt voor een totaalbedrag van 7 840 901,58 EUR. De begrotingsuitvoering is 70,81 % voor vastleggingskredieten en 42,35 % voor betalingskredieten. Het naar 2018 overgedragen bedrag beloopt 28 387 702,23 EUR en het percentage overdrachten bedraagt 40,19 % van de vastgelegde kredieten. Van het totale naar 2018 overgedragen bedrag heeft ongeveer 21 700 000 EUR betrekking op onvoorziene uitgaven van de GAR.

TITEL 1: PERSONEELSUITGAVEN

De goedgekeurde begroting voor titel 1 in 2017 bedroeg 39 546 000 EUR, waarvan 27 034 478 EUR is vastgelegd. Het definitieve bedrag aan gebruikte betalingskredieten was 25 928 493,58 EUR, wat overeenkomt met een uitvoeringsgraad van 65,57 %.

De voornaamste redenen voor de lage uitvoeringsgraad van de begroting zijn de gedeeltelijke uitvoering van het wervingsplan, de later dan geplande inschrijving op de loonlijst van verschillende nieuwkomers en de lagere kosten die samenhangen met het aantal personeelsleden, toelagen, opleidingen, medische kosten, schoolkosten en kosten van kinderdagverblijven (crèches).

TITEL 2: UITGAVEN VOOR INFRASTRUCTUUR

In 2017 is voor titel 2 een begroting van 13 397 000 EUR goedgekeurd. In de loop van het jaar is 10 917 737,89 EUR vastgelegd, wat overeenkomt met een uitvoeringsgraad van 81,49 %. Het definitieve bedrag aan gebruikte betalingskredieten was 7 959 271,14 EUR, wat overeenkomt met een uitvoeringsgraad van 59,41 %.

De belangrijkste uitgavenposten waren de IT-infrastructuur en de huur, de veiligheid en het onderhoud van het gebouw.

([29]) Zie bijlage 3 voor meer details over de belangrijkste uitgavencategorieën.

([30]) Het vastgelegde bedrag voor negatieve rente en bankkosten was respectievelijk 55 301 638,04 EUR en 4 441,80 EUR. De betalingen bedroegen in totaal 50 017 635,23 EUR voor negatieve rente en 3 748,40 EUR voor bankkosten.

TITEL 3: BELEIDSUITGAVEN

Titel 3 heeft uitsluitend betrekking op beleidsuitgaven in verband met de uitvoering van de GAM-verordening. De goedgekeurde begroting voor 2017 bedroeg 46 795 000 EUR.

In de loop van het jaar is 32 673 680,82 EUR vastgelegd, wat overeenkomt met een uitvoeringsgraad van 69,82 %. Het definitieve bedrag aan gebruikte betalingskredieten was 8 350 430,33 EUR, wat overeenkomt met een uitvoeringsgraad van 17,84 %.

De belangrijkste uitgavenposten hebben betrekking op studies en advisering (bijv. onvoorziene uitgaven van de GAR) voor de uitvoering van het werkprogramma van de GAR, gevolgd door ICT-ontwikkeling en -onderhoud, met name ter ondersteuning van afwikkelingsplanning, besluitvormingsactiviteiten en de administratie van het GAF.

BEGROTINGSRESULTAAT

Het begrotingsresultaat ([31]) bedraagt 30 371 897,59 EUR en zal in de begroting worden opgenomen op basis van de goedkeuring door de plenaire vergadering in september 2018.

BELANGRIJKSTE VERWEZENLIJKINGEN IN 2017

- Wijziging van de begroting. De begroting is in 2017 tweemaal gewijzigd om 9 miljoen EUR op te nemen in het begrotingsonderdeel voor onvoorziene uitgaven (3031) en vervolgens in het gecumuleerde begrotingsoverschot van 2016, dat 12 767 564,35 EUR bedroeg.
- De succesvolle facturering en inning van administratieve en vooraf te betalen bijdragen voor 2017 voor het GAF.
- Correcte afsluiting van de rekeningen van 2017.
- Prudent begrotings- en liquiditeitsbeheer.
- Vaststelling van procedures voor de inning van administratieve bijdragen in het kader van de definitieve Gedelegeerde Verordening (EU) 2361/2017 van de Commissie.

5.3.3. Definitieve rekeningen 2017

De definitieve rekeningen van 2017 weerspiegelen de financiële situatie van de GAR per 31 december 2017, de resultaten van zijn verrichtingen, zijn kasstromen en de veranderingen in de nettoactiva voor het jaar dat op die datum eindigde, overeenkomstig zijn financieel reglement en de door de rekenplichtige van de Commissie vastgestelde boekhoudregels. Aan het eind van de cyclus van inning van vooraf te betalen bijdragen en onherroepelijke betalingstoezeggingen door het GAF in 2017 was er dus een aanzienlijke toename van het totaal aan activa/passiva van 10,83 miljard EUR tot 17,46 miljard EUR.

De in 2017 geïnde vooraf te betalen bijdragen aan het GAF hebben tot ontvangsten ten belope van 5,96 miljard EUR geleid. Na aftrek van de in aanmerking komende uitgaven voor het aanhouden van deze middelen op rekeningen van nationale centrale banken bedroeg het financiële resultaat over het jaar 2017 5,91 miljard EUR, waardoor de nettoactiva van de GAR stegen tot 15,35 miljard EUR. Verwacht wordt dat de nettoactiva uit GAR-activiteiten in de loop van de tijd zullen toenemen en de aan de GAR toevertrouwde middelen zullen vormen die moeten worden gevrijwaard en waar nodig moeten worden gebruikt om te zorgen voor de efficiënte toepassing van afwikkelingsinstrumenten en de uitoefening van de bij de GAM-verordening aan de GAR verleende afwikkelingsbevoegdheden.

Wat de administratieve kant van de definitieve rekeningen voor 2017 betreft, heeft de GAR 83 miljoen EUR gefactureerd aan en geïnd van de bankinstellingen en heeft de GAR tevens besloten gebruik te maken van in vorige boekjaren geaccumuleerde niet-bestede middelen ten bedrage van 16,73 miljoen EUR. Om de totale administratieve en operationele kosten van het jaar in evenwicht te houden, bedroegen de in 2017 opgenomen ontvangsten uit administratieve bijdragen EUR 53,89 miljoen. Daarom zijn er geen nettoactiva die voortvloeien uit administratieve activiteiten van de GAR.

Van de administratieve uitgaven hield 45 % van de kosten van de GAR verband met personeel en 20 % met andere administratieve kosten (huur, IT-ondersteuning en andere niet-IT-diensten).

De operationele kosten stegen aanzienlijk tot 30 % van de totale kosten aan het eind van het jaar, terwijl dat in 2016 slechts 10 % was. Dit zou kunnen worden verklaard door de sterke stijging van de proceskosten en van de kosten die verband houden met studies en advisering (zoals financiële waardering) met betrekking tot potentiële banken in afwikkeling.

De onherroepelijke betalingstoezeggingen ten bedrage van 2,03 miljard EUR, die een alternatief vormen voor contante betalingen in het kader van de financiering vooraf van het GAF, zijn als volgt in de jaarrekening van de GAR gepresenteerd:

- een voorwaardelijk actief voor de betalingsverplichting op grond van de onherroepelijke betalingstoezeggingen;
- bij een bank (op een andere bankrekening) aangehouden contanten tegenover een langlopende verplichting (beide gekoppeld aan de gestelde contante zekerheden voor de IPC's).

Het "Overzicht van de financiële positie" per 31 december 2017 en het "Overzicht van de financiële resultaten" voor 2017 zijn opgenomen in bijlage 6.

De jaarrekening van de GAR over 2017 zal in het derde kwartaal van 2018 beschikbaar zijn op de website van de GAR.

([31]) Nadere gegevens over het begrotingsresultaat zijn te vinden in de definitieve rekeningen van 2017, die in het derde kwartaal van 2018 op de website van de GAR beschikbaar zullen zijn.

5.3.4. Aanbestedingen

Het jaarlijkse aanbestedingsplan voor 2017 is opgesteld overeenkomstig het financieel reglement dat van toepassing is op algemene aanbestedingen van de EU. De verslagperiode voor deze aanbestedingsscreening ([32]) loopt van 1 januari tot en met 31 december 2017. De in 2017 uitgevoerde feitelijke screening van de aanbestedingssector van de GAR bevestigde het belang van het beleid van de GAR om zich verder te concentreren op operationele activiteiten op prioritaire beleidsterreinen met als doel efficiëntieverbeteringen te realiseren. De GAR heeft in 2017 met succes alle noodzakelijke diensten en goederen ingekocht, zoals verzocht door de verschillende eenheden. Bijlage 7 bevat een analytische presentatie van de aanbestedingsprocedures voor 2017.

BELANGRIJKSTE VERWEZENLIJKINGEN IN 2017

- Alle wettelijke verbintenissen zijn geïnitieerd en vooraf geverifieerd. Er zijn ongeveer 250 dossiers opgesteld en geverifieerd door de aanbestedingsafdeling en er zijn 51 procedures voor aanbestedingen met een lage waarde, aanbestedingen met een middelhoge waarde en speciaal onderhandelde aanbestedingen voorbereid en opgestart. In het kader van de raamovereenkomst voor het verstrekken van advies over de economische en financiële waardering en juridisch advies zijn ook 21 nieuwe oproepen tot mededinging gedaan, en de GAR heeft uitgebreid gebruikgemaakt van de raamovereenkomsten van de Commissie.
- Daarnaast zijn met de Commissie en andere overheidsinstanties talrijke door het aanbestedingsteam opgestelde memoranda van overeenstemming, overeenkomsten inzake dienstverleningsniveau en samenwerkingsovereenkomsten gesloten.
- Verder hebben de businessunits gevraagd om in 2017 een openbare aanbesteding voor het verstrekken van juridisch advies uit te schrijven en is hard gewerkt aan de uitvoering van de procedure voor portefeuillebeheer- en bewaardiensten.

5.3.5. Faciliteiten

De hoofddoelstelling van de dienst Faciliteiten is de GAR proactief te ondersteunen door te zorgen voor de goede werking van zijn faciliteiten en de verwerving van goederen en diensten, in overeenstemming met de EU-regels en -procedures inzake openbare aanbestedingen, en door de veiligheid en beveiliging van het personeel en bezoekers van de GAR te waarborgen.

BELANGRIJKSTE VERWEZENLIJKINGEN IN 2017

- De dienst Faciliteiten heeft een grondige renovatie afgerond en is intern verhuisd om de snelle groei van de directoraten van de GAR te faciliteren.
- Om de werkomgeving te verbeteren is gezorgd voor een groot aantal voorzieningen, zoals drinkwaterfonteinen, extra meubilair, de GAR-cafetaria en koffiehoeken die zijn ingericht voor het personeel.
- De dienst Faciliteiten heeft een hechtere werkrelatie met de Commissie tot stand gebracht en streeft ernaar de veiligheid en beveiliging van het personeel van de GAR en externe bezoekers te optimaliseren.

([32]) Vaststelling van de behoeften binnen de GAR.

5.4. Governance

5.4.1. Intern juridisch advies en procesvoering

De taken van de juridische dienst van de GAR kunnen in twee hoofdgebieden worden onderverdeeld: i) het verstrekken van intern juridisch advies; en ii) het voeren van gerechtelijke procedures. De belangrijkste in 2017 uitgevoerde taken worden hieronder beschreven.

BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN IN 2017

- In 2017 heeft de juridische dienst van de GAR intern juridisch advies verstrekt over afwikkelingsplanningsactiviteiten, afwikkelingsgerelateerde kwesties en in het bijzonder afwikkelingszaken; kwesties met betrekking tot het GAF en diverse ondersteunende taken op gebieden zoals aanbestedingen, financiën, hr en wetgevingsinitiatieven.
- In 2017 hebben voormalige aandeelhouders en crediteuren van Banco Popular bij het Hof van Justitie van de Europese Unie 99 rechtszaken in verband met de afwikkeling van de bank aangespannen. Twee daarvan zijn reeds door het Hof niet-ontvankelijk verklaard.
- In 2017 hebben banken tegen de GAR zes nieuwe rechtszaken betreffende vooraf te betalen bijdragen voor 2016 en 2017 aangespannen, die nog steeds lopen. Wat betreft de in 2016 bij het Hof van Justitie van de Europese Unie ingeleide gerechtelijke procedures met betrekking tot de vooraf te betalen bijdragen voor 2016, is een van die procedures ingetrokken en is een andere (een verzoek om voorlopige maatregelen) afgewezen. De resterende juridische procedures die in 2016 zijn gestart, lopen nog.

5.4.2. Secretariaat

Het secretariaat ondersteunt de raad van bestuur bij de uitvoering van zijn taken. Dit omvat, maar is niet beperkt tot, het ondersteunen van de GAR bij het identificeren van zaken die de aandacht van besluitvormingsorganen vereisen en het organiseren van het besluitvormingsproces, met inbegrip van de tijdschema's en nauwkeurigheid daarvan, zodat besluiten geldig en juridisch bindend zijn.

De raad van bestuur werkt en neemt besluiten in twee verschillende samenstellingen: de bestuursvergadering en de plenaire vergadering, met afzonderlijke taken en exclusieve bevoegdheden. De plenaire vergaderingen worden ongeveer zes keer per jaar gehouden, de bestuursvergaderingen maandelijks. De GAM-verordening voorziet in de deelname van de NAA's aan de beraadslagingen van bestuursvergaderingen waarin wordt beraadslaagd over een in hun deelnemende lidstaat gevestigde entiteit, groep entiteiten of grensoverschrijdende groep.

BELANGRIJKSTE VERWEZENLIJKINGEN IN 2017

- Het secretariaat heeft vijf plenaire vergaderingen gecoördineerd evenals één extra plenaire vergadering met bijzondere aandacht voor de begroting en het werkprogramma. Daarnaast is één conferencecall gehouden in het kader van het meerjarige werkprogramma en zijn twee conferencecalls gehouden over de MREL.
- Er zijn 12 bestuursvergaderingen georganiseerd, samen met 21 bredere bestuursvergaderingen die waren gewijd aan het besluitvormingsproces met betrekking tot afwikkelingsplannen voor 2017 alsmede landspecifieke vergaderingen.

- In 2017 zijn 85 schriftelijke procedures gestart, waarvan de meeste in de plaats zijn gekomen van het besluitvormingsproces in fysieke vergaderingen.
- Voorts was het secretariaat betrokken bij de afwikkeling van Banco Popular en heeft het verdere interne procedures verbeterd om besluitvormingsprocessen te verfijnen en bestuurskwesties aan te pakken. Het secretariaat was ook betrokken bij de planning van en het advies over de afwikkelingsplanningscyclus voor 2017.

5.4.3. Naleving

De GAR heeft in 2017 aanzienlijke structurele verbeteringen ondergaan, waaronder de werving van gekwalificeerd personeel, de oprichting van nieuwe diensten en de ontwikkeling van nieuwe bedrijfspraktijken. In deze context heeft het nalevingsteam zijn reguliere activiteiten voortgezet, onder meer door advies te geven over ethische kwesties, en heeft het de rapportageverplichtingen van personeelsleden gemonitord en beheerd.

BELANGRIJKSTE VERWEZENLIJKINGEN IN 2017

- Presentatie van het jaarverslag 2017 over naleving aan de bestuurs- en plenaire vergaderingen. Dit jaarverslag kan worden geraadpleegd op het intranet van de GAR, in het deel dat handelt over naleving.
- Voortdurende verstrekking van advies en informatie over alsmede bewustmaking van kwesties die verband houden met naleving via opleidings- en bewustmakingscampagnes die gericht waren op alle personeelsleden, maar vooral nieuwkomers.
- Voorbereiding voor de goedkeuring van diverse nieuwe nalevingsgerelateerde beleidslijnen en richtsnoeren van de GAR inzake belangrijke onderwerpen voor de implementatie van de ethische code, die door alle medewerkers van de GAR kunnen worden geraadpleegd op het intranet van de GAR, in het deel dat handelt over naleving.

5.4.4. Interne audit

In lijn met het handvest voor interne audits verstrekt de dienst Interne Audit risicogebaseerde en objectieve assurancediensten, advies en inzicht. Via zijn rapporten en aanbevelingen helpt de dienst Interne Audit de GAR bij het realiseren van zijn doelstellingen door op systematische en gedisciplineerde wijze de effectiviteit van risicobeheersings-, controle- en governanceprocessen te evalueren en verbeteren.

BELANGRIJKSTE VERWEZENLIJKINGEN IN 2017

In het eerste volledige auditjaar heeft de dienst Interne Audit het volgende uitgevoerd:

- betrouwbaarheidscontroles met betrekking tot aanbestedingen en de vooraf te betalen bijdragen aan het GAF;
- een consultancyopdracht met betrekking tot ICT-governance; en
- een risicobeoordeling van het documentenbeheer.

De daaruit voortvloeiende aanbevelingen zijn omgezet in actieplannen.

Daarnaast heeft de dienst Interne Audit een tweede medewerker aangetrokken om het team te versterken.

5.4.5. Externe audit

De Rekenkamer brengt elk begrotingsjaar verslag uit over de jaarrekening van de GAR, wat onder meer inhoudt dat een verklaring wordt opgesteld waarin de betrouwbaarheid van de jaarrekening en de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen worden bevestigd. In 2017 heeft de Rekenkamer haar auditverslag over de jaarrekening van de GAR voor het begrotingsjaar 2016 gepubliceerd. De bevindingen hadden vooral betrekking op onderwerpen als:

1. de validering van het boekhoudsysteem van de GAR;
2. de uitvoeringsgraad van de begroting;
3. de overdrachten van vastgelegde kredieten (in de titels II en III);
4. de voorziening voor juridische kosten in de begroting en het jaarlijkse werkprogramma;
5. het effect van negatieve rente op het bedrag van bijdragen voor toekomstige afwikkelingen;
6. wervingsprocedures.

Daarnaast kan de Rekenkamer doelmatigheidscontroles uitvoeren die uitmonden in speciale verslagen. In 2017 heeft de Rekenkamer een verslag over de doelmatigheidscontrole van de GAR gepubliceerd, met focus op de opzet en paraatheid om een bankafwikkeling te beheren, wat verder wordt toegelicht in punt 7.

In 2017 heeft de Rekenkamer ook een speciaal verslag over voorwaardelijke verplichtingen gepubliceerd ([33]) met aanbevelingen voor het opstellen van boekhoudkundige richtsnoeren voor voorwaardelijke verplichtingen en de invoering van een proces/IT-systeem voor het registreren en monitoren van alle soorten voorwaardelijke verplichtingen, met inbegrip van die van de NAA's. Aangezien dit verslag op 21 december 2017 is gepubliceerd, waren alle acties om gevolg te geven aan de aanbevelingen gepland voor 2018 (boekhoudkundige richtsnoeren) en 2019 (proces/IT-systeem).

([33]) *Verslag van de Europese Rekenkamer krachtens artikel 92, lid 4, van Verordening (EU) nr. 806/2014 over eventuele gerelateerde verplichtingen (voor de Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad, de Raad, de Commissie of andere betrokkenen) die voortvloeien uit de verrichting door de Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad, de Raad en de Commissie van hun taken uit hoofde van deze verordening voor het begrotingsjaar 2016*, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2017 (https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SRB_2016_contingent_liabilities/SRB_2016_contingent_liabilities_NL.pdf).

Voorts werd de jaarrekening gecontroleerd door een onafhankelijke externe accountant. In 2017 heeft de externe accountant zijn auditverslag over de betrouwbaarheid van de definitieve jaarrekening 2016 van de GAR gepubliceerd.

De bevindingen waren vooral gericht op:

1. de documentatie van financiële procedures;
2. het verkrijgen van zekerheid over de berekening van vooraf te betalen fondsbijdragen;
3. uniforme financiële verslaggeving over voorwaardelijke verplichtingen van NAA's.

5.4.6. Internecontrolenormen

Het internecontrolekader van de GAR is op 23 december 2016 door de bestuursvergadering vastgesteld. In de internecontrolenormen zijn de verwachtingen en vereisten gespecificeerd voor het opzetten van een effectief systeem van interne controles dat redelijke zekerheid zou verschaffen over de verwezenlijking van de doelstellingen van de GAR. Deze controlenormen zijn ontwikkeld in overeenstemming met de internecontrolenormen van de Commissie, die zijn gebaseerd op de internationale normen van de Amerikaanse Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission. De standaarden hebben betrekking op missie en waarden, hr, plannings- en risicobeheerprocessen, operaties en controleactiviteiten, informatieverstrekking en financiële verslaggeving en evaluaties en audits. Elke norm bestaat uit een aantal eisen waaraan moet worden voldaan. Aangezien de organisatie snel groeit, wordt gestreefd naar continue ontwikkeling van het kader.

BELANGRIJKSTE VERWEZENLIJKINGEN IN 2017

- In oktober 2017 heeft de Internal Control Officer (interne controleur) geverifieerd in welke mate elke internecontrolenorm in de GAR is geïmplementeerd. Het kader omvat 16 internecontrolenormen die onontbeerlijk zijn om het internecontrolekader vast te stellen, een duidelijke verantwoording van het management te bevorderen en het toezicht op het internecontrolesysteem door de raad van bestuur te waarborgen.

6. BEROEPSPANEL

Het beroepspanel van de GAR werkt overeenkomstig artikel 85 van de GAM-verordening en is bevoegd om te beslissen over beroepen die worden ingesteld tegen besluiten van de GAR in bepaalde aangelegenheden, zoals nader gespecificeerd in de catalogus van artikel 85, lid 3, van de GAM-verordening (onder meer administratieve bijdragen, besluiten in verband met de toegang tot documenten of MREL-besluiten). Het Beroepspanel bestaat uit vijf leden en twee plaatsvervangers.

Het secretariaat van het beroepspanel is organisatorisch gescheiden en onafhankelijk van de andere functies van de GAR en bestond in 2017 uit twee leden en één assistent (elk op deeltijdse basis). Het secretariaat ondersteunt het beroepspanel in zijn communicatie met de rekwiranten, de toegang tot dossiers, de toepassing van de procedurele maatregelen van het panel, vertalingen en de doorzending en bewaring van documenten, alsook de organisatorische aspecten van het beroepspanel in het algemeen en de voorzitter en rapporteur(s) in het bijzonder.

BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN IN 2017

- In de nasleep van de afwikkeling van Banco Popular zijn 74 beroepen met betrekking tot de afwikkeling ingediend bij het beroepspanel. Van deze 74 beroepen zijn er 61 reeds afgerond door het beroepspanel (54 beroepen zijn niet-ontvankelijk verklaard); de overige 13 lopen nog. Een aantal van deze beroepszaken is gericht tegen besluiten van de GAR om de toegang tot documenten te weigeren.
- Het secretariaat van het beroepspanel is de werkzaamheden van het beroepspanel blijven ondersteunen en heeft zijn nieuwe conceptuele rol en taken op zich genomen zoals beschreven in het in 2017 vastgestelde concept voor het secretariaat van het beroepspanel.

7. SPECIAAL VERSLAG 23/2017 VAN DE EUROPESE REKENKAMER

Naast het auditverslag van de Rekenkamer over de jaarrekening van de GAR voor het begrotingsjaar 2016 en het speciale verslag over voorwaardelijke verplichtingen heeft de Rekenkamer een doelmatigheidscontrole uitgevoerd met focus op de opzet en paraatheid om een bankafwikkeling te beheren. Dit heeft geleid tot speciaal verslag nr. 23 van de Rekenkamer ([34]) dat op 19 december 2017 is gepubliceerd en een reeks aanbevelingen bevatte.

De GAR heeft formeel geantwoord op de bevindingen van het verslag, die reeds in het verslag van de Rekenkamer zijn opgenomen. De meeste aanbevelingen zijn aanvaard en zijn ofwel reeds uitgevoerd ofwel aangemerkt als prioriteiten voor het werkprogramma 2018 en het meerjarige plannings- en werkprogramma ([35]). In overeenstemming met de conclusies van de Raad over het speciaal verslag van de Rekenkamer ([36]), waarin de GAR wordt verzocht om in zijn jaarverslag informatie te verstrekken over de concrete stappen die de GAR heeft ondernomen of zal ondernemen om de aanbevelingen uit te voeren, wordt in het volgende deel op deze aanbeveling ingegaan.

SAMENVATTING VAN DE AANBEVELINGEN VAN DE REKENKAMER ([37]) EN HET ANTWOORD VAN DE GAR

1. VOLTOOIING VAN DE AFWIKKELINGSPLANNING

Wat de afwikkelingsplanning betreft, beveelt de Rekenkamer aan een voltooiingsdatum vast te stellen voor volledig conforme afwikkelingsplannen voor elke bank die onder de bevoegdheid van de GAR valt, met in elk afwikkelingsplan een specifieke verklaring over afwikkelbaarheid en een beoordeling van de haalbaarheid en geloofwaardigheid van de gekozen afwikkelingsstrategie.

- Hoewel in de afwikkelingsplanning van de GAR al een prioriteitgerichte aanpak wordt gehanteerd om de paraatheid voor risicovollere banken te waarborgen, voorziet het meerjarige plannings- en werkprogramma in een geleidelijke aanpak waarbij alle afwikkelingsplannen geleidelijk worden verbeterd tot de voltooiing ervan in 2020. In 2018 wordt gestart met het vaststellen van de wezenlijke belemmeringen. De werkzaamheden op het gebied van de beoordeling van de afwikkelbaarheid zijn in 2018 begonnen en de GAR streeft ernaar het desbetreffende beleid tegen medio 2018 af te ronden. Gedetailleerde beoordelingen van de afwikkelbaarheid van elke bank zouden in het eerste kwartaal van 2019 moeten zijn afgerond.

2. VOLTOOIING VAN HET SYSTEEM VAN REGELS VOOR AFWIKKELINGSPLANNING

Met het oog op de voltooiing van het systeem voor afwikkelingsplanning wordt in het verslag van de Rekenkamer aanbevolen om een duidelijk en consistent beleid inzake MREL en wezenlijke belemmeringen op te stellen dat in alle afwikkelingsplannen moet worden geïmplementeerd. Daarnaast moet het handboek voor afwikkelingsplanning ten minste eenmaal per jaar worden geactualiseerd en moet het richtsnoeren voor alle afwikkelingsscenario's bevatten.

- In oktober 2017 is het MREL-beleid van de GAR voor de planningscyclus voor 2017 vastgesteld. Het beleid voor het wegnemen van wezenlijke belemmeringen zal in 2018 worden opgesteld en in de afwikkelingsplanningscyclus voor 2018 worden opgenomen. In dit verband is de actualisering van het afwikkelingsplanningshandboek voor 2018 in het meerjarige plannings- en werkprogramma aangemerkt als een kernprestatie-indicator.

3. VERSNELLING VAN DE WERVINGSINSPANNINGEN

In het verslag van de Rekenkamer is aanbevolen om de wervingsinspanningen tot juni 2018 te versnellen teneinde het personeelsbestand op een adequaat niveau te brengen en om tegelijkertijd te zorgen voor voldoende personeel in de hr-afdeling.

- In 2017 heeft de GAR aanzienlijke inspanningen geleverd door twee grote selectieprocedures voor bankafwikkelingsexperts en -functionarissen te publiceren, waarmee de personeelstekorten, met name in 2016, zijn weggewerkt en waarmee de beoogde personeelsbezetting van de hr-afdeling van de GAR en van de GAR als geheel in 2018 zou kunnen worden bereikt. In het meerjarige plannings- en werkprogramma wordt de nadruk gelegd op de werving van personeel voor de hr-afdeling van de GAR in 2018.

4. VERBETERING VAN DE SAMENWERKING MET NAA'S

De Rekenkamer beveelt aan om de samenwerking met NAA's te verbeteren door hen duidelijkheid te verschaffen over de operationele verdeling van taken en verantwoordelijkheden, door te zorgen voor voldoende personeel voor de interne afwikkelingsteams en door regelmatig simulatieoefeningen te houden waarbij de NAA's volledig worden betrokken.

- De GAR heeft onlangs een beoogd operationeel model vastgesteld waarin de rollen en taken binnen het GAM, met inbegrip van de werking van interne afwikkelingsteams, zijn toegewezen. De herziening van de kaderovereenkomst voor samenwerking, waarin deze verbeteringen tot uiting moeten komen, is een van de belangrijkste beoogde resultaten voor 2018, zoals in het meerjarige plannings- en werkprogramma is aangegeven. De GAR is van plan om met de NAA's te overleggen over de opname van meer NAA-personeel in de interne afwikkelingsteams, maar kan er alleen voor zorgen dat de interne afwikkelingsteams voldoende worden bemand met personeel van de GAR. Voor 2018 zijn reeds twee simulatieoefeningen gepland.

5. VERBETERING VAN DE SAMENWERKING MET DE EUROPESE CENTRALE BANK

Om ervoor te zorgen dat de GAR alle nodige informatie ontvangt voor zijn afwikkelingsactiviteiten, beveelt de Rekenkamer aan het memorandum van overeenstemming met de ECB tegen maart 2018 bij te werken.

- Het memorandum van overeenstemming is op 30 mei 2018 goedgekeurd. Het memorandum van overeenstemming en de bijbehorende bijlage ([38]) bij dit document zijn op 6 juni 2018 gepubliceerd.

6. SAMENWERKING MET WETGEVERS MET BETREKKING TOT HET UITDAGENDE WETGEVINGSKADER.

Gelet op de lopende herzieningen van het wetgevingskader voor afwikkeling wordt in het speciaal verslag van de Rekenkamer aanbevolen dat de GAR bij het wetgevingsproces wordt betrokken om technische kwesties te behandelen die relevant zijn voor de GAR, zoals het op één lijn brengen van de mandaten van toezichthouder en afwikkelingsautoriteit met betrekking tot grensoverschrijdende minder belangrijke instellingen, de informatiestroom en de vaststelling van een moratoriuminstrument bij afwikkeling.

- Zoals beschreven in de punten 2.5 en 2.6, heeft de GAR in 2017 intensief met de medewetgevers samengewerkt aan niveau 1-wetgeving en niveau 2-beleid, en heeft de GAR actief gepleit voor inspanningen om het afwikkelingskader in de relevante fora te versterken. De GAR zal dit ook in 2018 blijven doen.

([34]) Europese Rekenkamer, *Speciaal verslag nr. 23, De Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad: de werkzaamheden aan een uitdagende opdracht voor de bankenunie zijn gestart, maar er is nog een lange weg te gaan*, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2017 (https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR17_23/SR_SRB-BU_NL.pdf).

([35]) SRB, *SRB multi-annual planning and work programme 2018*, Bureau voor publicaties van de Europese Unie, 2017 (https://srb.europa.eu/sites/srbsite/files/srb_multi-annual_planning_and_work_programme_2018_final.pdf).

([36]) http://www.consilium.europa.eu/media/33737/st07769-en18.pdf#page=9

([37]) De volledige aanbeveling van de Rekenkamer is te vinden in het speciaal verslag, dat op blz. 43 begint.

([38]) https://srb.europa.eu/sites/srbsite/files/mou_with_the_single_resolution_board_on_cooperation_and_information_exchange_2018_.pdf

8. BAARHEIDSVERKLARING

Ik, ondergetekende, Elke König, voorzitter van de raad van bestuur en manager van de Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad, verklaar in mijn hoedanigheid van ordonnateur:

dat de in dit verslag opgenomen informatie een getrouw beeld geeft ([39]).

dat ik redelijke zekerheid heb dat de middelen die zijn toegekend voor de in dit verslag beschreven activiteiten voor hun doel zijn aangewend overeenkomstig de beginselen van goed financieel beheer, en dat de ingestelde controleprocedures de nodige garanties bieden met betrekking tot de wettigheid en regelmatigheid van de onderliggende verrichtingen;

dat ik bevestig dat ik mij niet bewust ben van enig niet in dit verslag vermeld feit dat de belangen van de Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad zou kunnen schaden.

Deze redelijke zekerheid is gebaseerd op mijn eigen oordeel en op de informatie waarover ik beschik, zoals de resultaten van de tijdens het jaar uitgevoerde zelfbeoordeling en controles achteraf.

Brussel, 21 juni 2018

Elke König

Voorzitter van de Gemeenschappelijke Afwikkelingsraad

([39]) Onder een "getrouw beeld" wordt in deze context verstaan een betrouwbaar, volledig en correct beeld van de stand van zaken in de dienst.

BIJLAGEN

Bijlage 1: Organigram

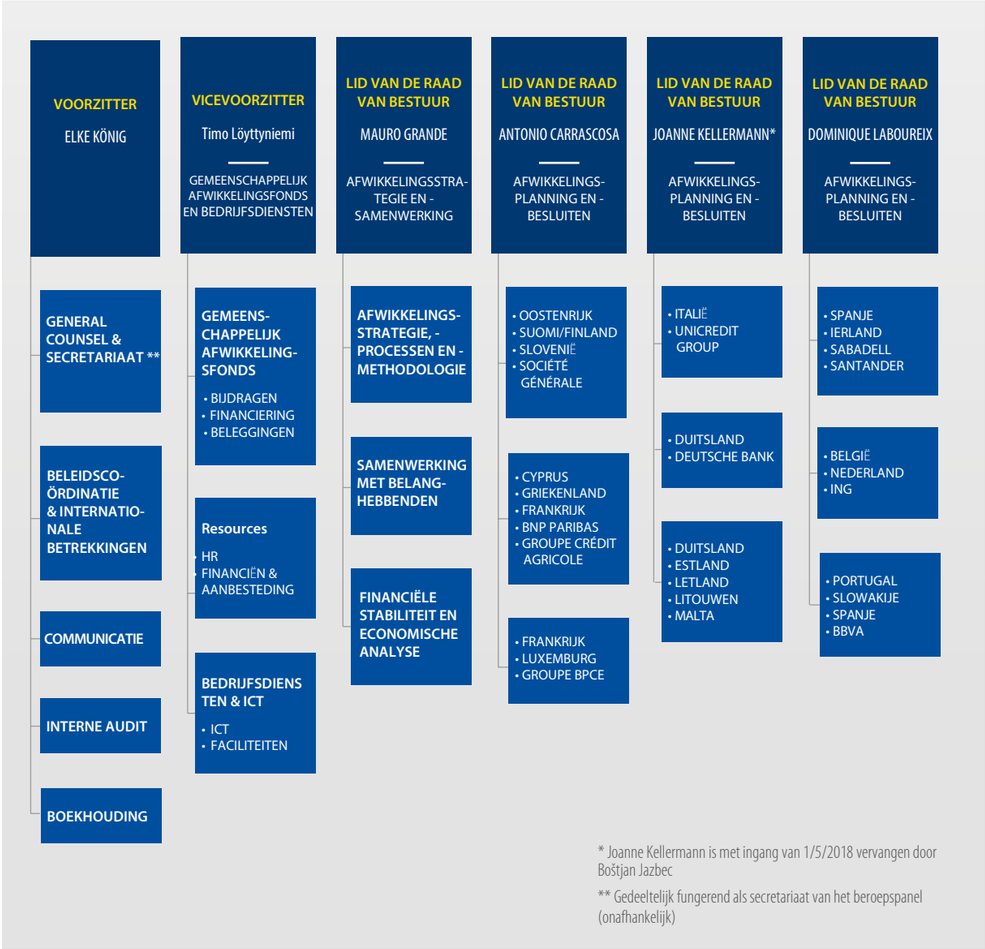

* Joanne Kellermann is met ingang van 1/5/2018 vervangen door Boštjan Jazbec

** Gedeeltelijk fungerend als secretariaat van het beroepspanel (onafhankelijk)

Bijlage 2: Jaarverslag over de toegang van het publiek tot documenten in 2017

Dit jaarverslag over de toegang tot documenten is opgesteld overeenkomstig artikel 17, lid 1, van Verordening (EG) nr. 1049/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 30 mei 2001 inzake de toegang van het publiek tot documenten van het Europees Parlement, de Raad en de Commissie (de transparantieverordening) ([40]). Het bestrijkt de periode van 1 januari 2017 tot en met 31 december 2017 en is gebaseerd op de hieronder samengevatte statistische gegevens.

De GAR is bij de behandeling van verzoeken van het publiek om toegang tot documenten die in het bezit van de GAR zijn, onderworpen aan de transparantieverordening overeenkomstig artikel 90, lid 1, van Verordening (EU) nr. 806/2014. De praktische regelingen voor de toepassing van de transparantieverordening door de GAR zijn vastgelegd in het GAR-besluit van 9 februari 2017 betreffende de toegang van het publiek tot documenten van de GAR (SRB/ES/2017/01) ([41]), dat is vastgesteld overeenkomstig artikel 90, lid 2, van Verordening (EU) nr. 806/2014 ([42]).

De initiële verzoeken die de GAR ontvangt, worden door het hoofd van het secretariaat behandeld. De GAR verleent ofwel volledige toegang, ofwel gedeeltelijke toegang ofwel geen toegang tot het (de) gevraagde document(en). De laatste twee gevallen zijn gebaseerd op de uitzonderingen die in artikel 4 van de transparantieverordening zijn voorzien. Indien de toegang van het publiek tot een document in de initiële fase geheel of gedeeltelijk wordt geweigerd, kan de verzoeker een confirmatief verzoek indienen, waarin hij de GAR verzoekt zijn standpunt te heroverwegen. Confirmatieve verzoeken worden door de raad van bestuur in zijn bestuursvergadering behandeld. Wordt een confirmatief verzoek geheel of gedeeltelijk geweigerd, dan kan de verzoeker beroep aantekenen bij het beroepspanel van de GAR. Vervolgens kan een klacht worden ingediend bij de Europese ombudsman of kan een procedure worden ingeleid bij het Gerecht.

TOEGANG TOT DOCUMENTEN VAN DE GAR IN 2017

In 2017 ontving de GAR 169 initiële verzoeken en 27 confirmatieve verzoeken betreffende ongeveer 48 documenten. Er zij op gewezen dat veel van deze verzoeken identiek waren en/of dat hetzelfde advocatenkantoor namens verschillende cliënten om toegang tot documenten verzocht.

De overgrote meerderheid van deze verzoeken had betrekking op het besluit van de GAR betreffende de afwikkeling van Banco Popular Español, S.A. De GAR ontving ook enkele verzoeken in verband met zijn besluit om geen afwikkelingsmaatregelen te nemen ten aanzien van Veneto Banca S.p.A. en Banca Popolare di Vicenza S.p.A.

In al deze gevallen heeft de GAR gedeeltelijke toegang tot de documenten verleend, aangezien de openbaarmaking van bepaalde informatie de krachtens artikel 4 van de transparantieverordening beschermde belangen zou hebben ondermijnd.

([40]) PB L 145 van 31.5.2001, blz. 43.

([41]) https://srb.europa.eu/sites/srbsite/files/srb-es-2017-01_decision_public_access_to_the_srb_documents.pdf

([42]) Verordening (EU) nr. 806/2014 van het Europees Parlement en de Raad van 15 juli 2014 tot vaststelling van eenvormige regels en een eenvormige procedure voor de afwikkeling van kredietinstellingen en bepaalde beleggingsondernemingen in het kader van een gemeenschappelijk afwikkelingsmechanisme en een gemeenschappelijk afwikkelingsfonds en tot wijziging van Verordening (EU) nr. 1093/2010, PB L 225 van 3.7.2014, blz. 1-90.

Gedeeltelijke toegang en weigeringen waren in de overgrote meerderheid van de gevallen gebaseerd op de volgende in de transparantieverordening voorziene uitzonderingen op de openbaarmaking van documenten:

- bescherming van het algemeen belang wat betreft het financieel, monetair of economisch beleid van de Gemeenschap of van een lidstaat (artikel 4, lid 1, onder a), vierde streepje, van de transparantieverordening);
- bescherming van de commerciële belangen van een natuurlijke of rechtspersoon, met inbegrip van intellectuele eigendom (artikel 4, lid 2, eerste streepje, van de transparantieverordening);
- bescherming van de persoonlijke levenssfeer en de integriteit van het individu (artikel 4, lid 1, onder b), van de transparantieverordening);
- bescherming van het doel van inspecties, onderzoeken en audits (artikel 4, lid 2, derde streepje, van de transparantieverordening); en
- bescherming van het besluitvormingsproces (artikel 4, lid 3, van de transparantieverordening).

Er zij ook op gewezen dat sommige gevraagde documenten niet bestonden of niet in het bezit waren van de GAR.

In 2018 heeft de GAR een elektronisch openbaar documentenregister opgezet, dat toegankelijk is via zijn website ([43]). De beschikbare documenten zijn voor zover mogelijk toegankelijk, rekening houdend met de uitzonderingen van artikel 4 van de transparantieverordening.

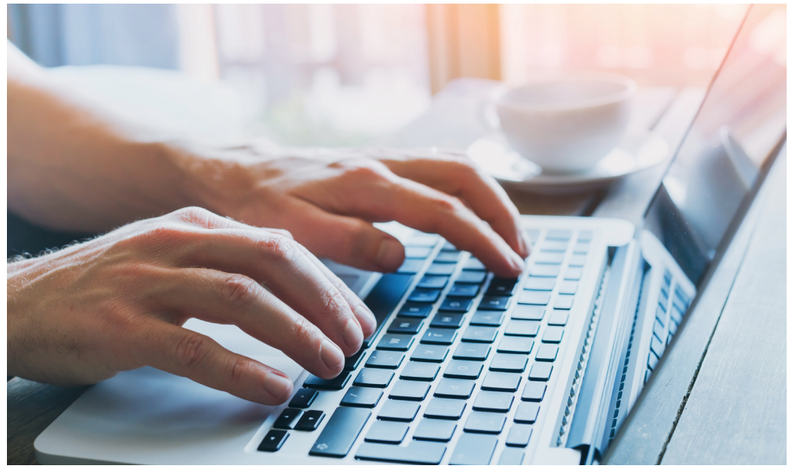

([43]) https://srb.europa.eu/en/public-register-of-documents

Bijlage 3: Uitvoering van de begroting 2017

TITEL I: PERSONEELSUITGAVEN

Begrotingsonderdeel	Beschrijving van het begrotingsonderdeel	Transactie-bedrag vastleggings-kredieten (1)	Uitgevoerd vastleggingsbedrag (2)	Vastgelegd % (2)/(1)	Transactiebedrag betalingskrediet (3)	Uitgevoerd betalingsbedrag (4)	% Betaald (4)/(3)	Overgedragen nog te betalen vastleggingen (C8)(2)-(4)	Geannuleerd (1)-(2)
A01100	Basissalarissen	21 256 867,20	15 678 838,56	73,76 %	21 256 867,20	15 678 838,56	73,76 %	0,00	5 578 028,64
A01101	Gezinstoelagen	2 399 000,00	1 257 179,52	52,40 %	2 399 000,00	1 257 179,52	52,40 %	0,00	1 141 820,48
A01102	Ontheemdingstoelagen en toelagen voor verblijf in het buitenland	3 065 000,00	1 881 006,76	61,37 %	3 065 000,00	1 881 006,76	61,37 %	0,00	1 183 993,24
A-110	**Subtotaal:**	**26 720 867,20**	**18 817 024,84**	**70,42 %**	**26 720 867,20**	**18 817 024,84**	**70,42 %**		
A01111	Gedetacheerde nationale deskundigen	1 260 000,00	815 355,98	64,71 %	1 260 000,00	815 355,98	64,71 %	0,00	444 644,02
A01112	Stagiairs	139 132,80	76 623,10	55,07 %	139 132,80	76 623,10	55,07 %	0,00	62 509,70
A-111	**Subtotaal:**	**1 399 132,80**	**891 979,08**	**63,75 %**	**1 399 132,80**	**891 979,08**	**63,75 %**		
A01130	Ziektekostenverzekering	730 000,00	529 514,01	72,54 %	730 000,00	529 514,01	72,54 %	0,00	200 485,99
A01131	Ongevallen- en beroepsziektekostenverzekering	107 000,00	59 579,17	55,68 %	107 000,00	59 579,17	55,68 %	0,00	47 420,83
A01132	Werkloosheidsverzekering	317 000,00	176 473,39	55,67 %	317 000,00	176 473,39	55,67 %	0,00	140 526,61
A01133	Opbouw of behoud van pensioenrechten	4 030 000,00	2 740 139,84	67,99 %	4 030 000,00	2 740 139,84	67,99 %	0,00	1 289 860,16
A-113	**Subtotaal:**	**5 184 000,00**	**3 505 706,41**	**67,63 %**	**5 184 000,00**	**3 505 706,41**	**67,63 %**		
A01140	Geboortetoelagen en uitkeringen bij overlijden	5 000,00	793,24	15,86 %	5 000,00	793,24	15,86 %	0,00	4 206,76
A01141	Reiskosten voor jaarlijks verlof	350 000,00	239 475,17	68,42 %	350 000,00	239 475,17	68,42 %	0,00	110 524,83
A-114	Subtotaal:	355 000,00	240 268,41	67,68 %	355 000,00	240 268,41	67,68 %		
A01150	Overwerk	40 000,00	0,00	0,00 %	40 000,00	0,00	0,00 %	0,00	40 000,00
A-115	**Subtotaal:**	**40 000,00**	**0,00**	**0,00 %**	**40 000,00**	**0,00**	**0,00 %**		
A01200	Wervingskosten	300 000,00	212 004,04	70,67 %	300 000,00	117 954,00	39,32 %	94 050,04	87 995,96
A01201	Installatiekosten, inrichtingskosten, dagvergoedingen, verhuiskosten en reiskosten	1 470 000,00	576 370,99	39,21 %	1 470 000,00	576 370,99	39,21 %	0,00	893 629,01
A-120	**Subtotaal:**	**1 770 000,00**	**788 375,03**	**44,54 %**	**1 770 000,00**	**694 324,99**	**39,23 %**		

Begrotingsonderdeel	Beschrijving van het begrotingsonderdeel	Transactie-bedrag vastleggings-kredieten (1)	Uitgevoerd vastleggingsbedrag (2)	Vastgelegd % (2)/(1)	Transactiebedrag betalingskrediet (3)	Uitgevoerd betalingsbedrag (4)	% Betaald (4)/(3)	Overgedragen nog te betalen vastleggingen (C8)(2)-(4)	Geannuleerd (1)-(2)
A01300	Kosten van missies en dienstreizen, reiskosten en bijkomende kosten	45 000,00	5 066,64	11,26 %	45 000,00	3 293,14	7,32 %	1 773,50	39 933,36
A-130	**Subtotaal:**	**45 000,00**	**5 066,64**	**11,26 %**	**45 000,00**	**3 293,14**	**7,32 %**		
A01400	Restaurants en kantines	1 000,00	1 000,00	100,00 %	1 000,00	0,00	0,00 %	1 000,00	0,00
A-140	**Subtotaal:**	**1 000,00**	**1 000,00**	**100,00 %**	**1 000,00**	**0,00**	**0,00 %**		
A01410	Medische dienst	270 000,00	37 000,00	13,70 %	270 000,00	6 459,58	2,39 %	30 540,42	233 000,00
A-141	**Subtotaal:**	**270 000,00**	**37 000,00**	**13,70 %**	**270 000,00**	**6 459,58**	**2,39 %**		
A01420	Sociale contacten tussen personeelsleden	15 000,00	10 602,58	70,68 %	15 000,00	9 773,93	65,16 %	828,65	4 397,42
A01421	Bijzondere toelagen voor personen met een handicap en buitengewone bijstand	5 000,00	0,00	0,00 %	5 000,00	0,00	0,00 %	0,00	5 000,00
A01422	Kinderdagverblijf en voorschools onderwijs	1 049 000,00	705 000,00	67,21 %	1 049 000,00	268 992,82	25,64 %	436 007,18	344 000,00
A-142	**Subtotaal:**	**1 069 000,00**	**715 602,58**	**66,94 %**	**1 069 000,00**	**278 766,75**	**26,08 %**		
A01500	Bij- en nascholing en taalcursussen voor het personeel	650 000,00	211 862,78	32,59 %	650 000,00	134 159,31	20,64 %	77 703,47	438 137,22
A-150	**Subtotaal:**	**650 000,00**	**211 862,78**	**32,59 %**	**650 000,00**	**134 159,31**	**20,64 %**		
A01600	Administratieve bijstand van communautaire instellingen	530 000,00	521 375,75	98,37 %	530 000,00	405 242,49	76,46 %	116 133,26	8 624,25
A01601	Interim-diensten	1 500 000,00	1 298 217,05	86,55 %	1 500 000,00	950 711,65	63,38 %	347 505,40	201 782,95
A-160	**Subtotaal:**	**2 030 000,00**	**1 819 592,80**	**89,64 %**	**2 030 000,00**	**1 355 954,14**	**66,80 %**		
A01700	Representatiekosten	12 000,00	1 000,00	8,33 %	12 000,00	556,93	4,64 %	443,07	11 000,00
A-170	**Subtotaal:**	**12 000,00**	**1 000,00**	**8,33 %**	**12 000,00**	**556,93**	**4,64 %**		

TITEL II: ADMINISTRATIEVE UITGAVEN

Begrotingsonderdeel	Beschrijving van het begrotingsonderdeel	Transactie-bedrag vastleggings-kredieten (1)	Uitgevoerd vastleggingsbedrag (2)	Vastgelegd % (2)/(1)	Transactiebedrag betalingskrediet (3)	Uitgevoerd betalingsbedrag (4)	% Betaald (4)/(3)	Overgedragen nog te betalen vastleggingen (C8)(2)-(4)	Geannuleerd (1)-(2)
	TOTAAL TITEL 1	**39 546 000,00**	**27 034 478,57**	**68,36 %**	**39 546 000,00**	**25 928 493,58**	**65,57 %**	**1 105 984,99**	**12 511 521,43**
A02000	Huurkosten	2 955 277,20	2 955 277,20	100,00 %	2 955 277,20	2 955 277,20	100,00 %	0,00	0,00
A-200	**Subtotaal:**	**2 955 277,20**	**2 955 277,20**	**100,00 %**	**2 955 277,20**	**2 955 277,20**	**100,00 %**		
A02010	Verzekering	6 000,00	5 574,05	92,90 %	6 000,00	5 016,65	83,61 %	557,40	425,95
A-201	**Subtotaal:**	**6 000,00**	**5 574,05**	**92,90 %**	**6 000,00**	**5 016,65**	**83,61 %**		
A02020	Onderhouds- en schoonmaakkosten	730 000,00	496 453,31	68,01 %	730 000,00	417 071,23	57,13 %	79 382,08	233 546,69
A-202	**Subtotaal:**	**730 000,00**	**496 453,31**	**68,01 %**	**730 000,00**	**417 071,23**	**57,13 %**		
A02030	Water, gas, elektriciteit, verwarming	150 000,00	149 342,50	99,56 %	150 000,00	134 408,25	89,61 %	14 934,25	657,50
A-203	**Subtotaal:**	**150 000,00**	**149 342,50**	**99,56 %**	**150 000,00**	**134 408,25**	**89,61 %**		
A02040	Inrichting gebouwen	175 000,00	133 548,13	76,31 %	175 000,00	55 192,50	31,54 %	78 355,63	41 451,87
A-204	**Subtotaal:**	**175 000,00**	**133 548,13**	**76,31 %**	**175 000,00**	**55 192,50**	**31,54 %**		
A02050	Beveiliging en bewaking van het gebouw	1 000 000,00	855 624,27	85,56 %	1 000 000,00	501 561,67	50,16 %	354 062,60	144 375,73
A-205	**Subtotaal:**	**1 000 000,00**	**855 624,27**	**85,56 %**	**1 000 000,00**	**501 561,67**	**50,16 %**		
A02100	ICT-uitrusting — hardware en software	1 837 855,03	1 516 431,98	82,51 %	1 837 855,03	1 199 658,08	65,27 %	316 773,90	321 423,05
A02101	Onderhoud ICT	790 000,00	762 857,61	96,56 %	790 000,00	312 303,45	39,53 %	450 554,16	27 142,39
A02103	Analyse, programmering, technische bijstand en andere externe diensten voor het beheer van de GAR	2 730 000,00	2 351 962,59	86,15 %	2 730 000,00	1 353 487,79	49,58 %	998 474,80	378 037,41
A02104	Telecommunicatie-uitrusting	575 000,00	106 137,50	18,46 %	575 000,00	105 126,29	18,28 %	1 011,21	468 862,50
A-210	**Subtotaal:**	**5 932 855,03**	**4 737 389,68**	**79,85 %**	**5 932 855,03**	**2 970 575,61**	**50,07 %**		
A02200	Technisch materieel en technische installaties	400 000,00	359 061,00	89,77 %	400 000,00	271 237,18	67,81 %	87 823,82	40 939,00
A-220	**Subtotaal:**	**400 000,00**	**359 061,00**	**89,77 %**	**400 000,00**	**271 237,18**	**67,81 %**		
A02210	Meubilair	333 284,78	333 284,75	100,00 %	333 284,78	244 645,74	73,40 %	88 639,01	0,03
A-221	**Subtotaal:**	**333 284,78**	**333 284,75**	**100,00 %**	**333 284,78**	**244 645,74**	**73,40 %**		

Begrotingsonderdeel	Beschrijving van het begrotingsonderdeel	Transactie-bedrag vastleggings-kredieten (1)	Uitgevoerd vastleggingsbedrag (2)	Vastgelegd % (2)/(1)	Transactiebedrag betalingskrediet (3)	Uitgevoerd betalingsbedrag (4)	% Betaald (4)/(3)	Overgedragen nog te betalen vastleggingen (C8)(2)-(4)	Geannuleerd (1)-(2)
A02250	Documentatie- en bibliotheekkosten	463 644,00	244 498,13	52,73 %	463 644,00	218 653,00	47,16 %	25 845,13	219 145,87
A-225	**Subtotaal:**	**463 644,00**	**244 498,13**	**52,73 %**	**463 644,00**	**218 653,00**	**47,16 %**		
A02300	Papier en kantoorbenodigdheden	100 000,00	44 832,21	44,83 %	100 000,00	40 348,99	40,35 %	4 483,22	55 167,79
A-230	**Subtotaal:**	**100 000,00**	**44 832,21**	**44,83 %**	**100 000,00**	**40 348,99**	**40,35 %**		
A02320	Bankkosten en andere financiële lasten	2 000,00	1 000,00	50,00 %	2 000,00	362,98	18,15 %	637,02	1 000,00
A-232	**Subtotaal:**	**2 000,00**	**1 000,00**	**50,00 %**	**2 000,00**	**362,98**	**18,15 %**		
A02330	Juridische kosten	250 000,00	0,00	0,00 %	250 000,00	0,00	0,00 %	0,00	250 000,00
A-233	**Subtotaal:**	**250 000,00**	**0,00**	**0,00 %**	**250 000,00**	**0,00**	**0,00 %**		
A02350	Diverse verzekeringen	6 000,00	925,39	15,42 %	6 000,00	925,39	15,42 %	0,00	5 074,61
A02351	Administratieve kosten voor vertalingen en tolkwerk	12 000,00	7 905,00	65,88 %	12 000,00	5 580,00	46,50 %	2 325,00	4 095,00
A02352	Vervoer- en verwijderingskosten	60 000,00	29 510,00	49,18 %	60 000,00	9 742,75	16,24 %	19 767,25	30 490,00
A02353	Bedrijfsadvisering	381 356,00	329 758,00	86,47 %	381 356,00	10 050,00	2,64 %	319 708,00	51 598,00
A02354	Uitgaven voor algemene vergaderingen	10 000,00	1 573,81	15,74 %	10 000,00	761,75	7,62 %	812,06	8 426,19
A02355	Publicaties	10 000,00	6 000,00	60,00 %	10 000,00	721,99	7,22 %	5 278,01	4 000,00
A02356	Overige administratieve uitgaven	16 438,02	2 132,23	12,97 %	16 438,02	736,95	4,48 %	1 395,28	14 305,79
A-235	**Subtotaal:**	**495 794,02**	**377 804,43**	**76,20 %**	**495 794,02**	**28 518,83**	**5,75 %**		
A02400	Porto en verzendkosten	70 000,00	36 750,00	52,50 %	70 000,00	27 344,92	39,06 %	9 405,08	33 250,00
A-240	**Subtotaal:**	**70 000,00**	**36 750,00**	**52,50 %**	**70 000,00**	**27 344,92**	**39,06 %**		
A02410	Telecommunicatiekosten	333 144,97	187 298,23	56,22 %	333 144,97	89 056,39	26,73 %	98 241,84	145 846,74
A-241	**Subtotaal:**	**333 144,97**	**187 298,23**	**56,22 %**	**333 144,97**	**89 056,39**	**26,73 %**		
	TOTAAL TITEL 2	**13 397 000,00**	**10 917 737,89**	**81,49 %**	**13 397 000,00**	**7 959 271,14**	**59,41 %**	**2 958 466,75**	**2 479 262,11**

TITEL III: BELEIDSUITGAVEN

Begrotingsonderdeel	Beschrijving van het begrotingsonderdeel	Transactie-bedrag vastleggings-kredieten (1)	Uitgevoerd vastleggingsbedrag (2)	Vastgelegd % (2)/(1)	Transactiebedrag betalingskrediet (3)	Uitgevoerd betalingsbedrag (4)	% Betaald (4)/(3)	Overgedragen nog te betalen vastleggingen (C8)(2)-(4)	Geannuleerd (1)-(2)
B03000	Plenaire en bestuursvergaderingen van de raad van bestuur	40 000,00	29 428,61	73,57 %	40 000,00	16 503,42	41,26 %	12 925,19	10 571,39
B03001	Beroepspanel	1 505 000,00	591 813,84	39,32 %	1 505 000,00	104 342,96	6,93 %	487 470,88	913 186,16
B03002	Communicatie, publicatie, vertaling	2 615 000,00	794 257,58	30,37 %	2 615 000,00	645 243,32	24,67 %	149 014,26	1 820 742,42
B3-00	**Subtotaal:**	**4 160 000,00**	**1 415 500,03**	**34,03 %**	**4 160 000,00**	**766 089,70**	**18,42 %**		
B03010	Operationele uitgaven voor dienstreizen	1 480 000,00	804 302,55	54,34 %	1 480 000,00	635 076,98	42,91 %	169 225,57	675 697,45
B03011	Operationele uitgaven voor vergaderingen	75 000,00	67 427,31	89,90 %	75 000,00	54 864,93	73,15 %	12 562,38	7 572,69
B3-01	**Subtotaal:**	**1 555 000,00**	**871 729,86**	**56,06 %**	**1 555 000,00**	**689 941,91**	**44,37 %**		
B03020	IT-tools	2 975 000,00	1 995 016,08	67,06 %	2 975 000,00	341 259,65	11,47 %	1 653 756,43	979 983,92
B3-02	**Subtotaal:**	**2 975 000,00**	**1 995 016,08**	**67,06 %**	**2 975 000,00**	**341 259,65**	**11,47 %**		
B03030	Ondersteunende activiteiten voor het GAF	2 575 000,00	926 531,00	35,98 %	2 575 000,00	756 621,00	29,38 %	169 910,00	1 648 469,00
B03031	Studies en advisering	35 500 000,00	27 454 903,85	77,34 %	35 500 000,00	5 788 798,13	16,31 %	21 666 105,72	8 045 096,15
B3-03	**Subtotaal:**	**38 075 000,00**	**28 381 434,85**	**74,54 %**	**38 075 000,00**	**6 545 419,13**	**17,19 %**		
B03041	Uitgaven voor onvoorziene crisissituaties	30 000,00	10 000,00	33,33 %	30 000,00	7 719,94	25,73 %	2 280,06	20 000,00
B3-04	**Subtotaal:**	**30 000,00**	**10 000,00**	**33,33 %**	**30 000,00**	**7 719,94**	**25,73 %**		
	TOTAAL TITEL 3	**46 795 000,00**	**32 673 680,82**	**69,82 %**	**46 795 000,00**	**8 350 430,33**	**17,84 %**	**24 323 250,49**	**14 121 319,18**
	TOTAAL BEGROTING GAR DEEL I 2017	**99 738 000,00**	**70 625 897,28**	**70,81 %**	**99 738 000,00**	**42 238 195,05**	**42,35 %**	**28 387 702,23**	**29 112 102,72**

UITVOERING VAN DE BEGROTING 2017 - DEEL II - GEMEENSCHAPPELIJK AFWIKKELINGSFONDS
UITVOERING VAN DE BEGROTING/FINANCIERINGSBRON R0-BESTEMMINGSONTVANGSTEN-2017

BL	Beschrijving van het begrotingsonderdeel	CD/CND	Transactie-kredieten	Vastgestelde vastleggingen	Vastgelegd %	Betaling kredieten	Uitgevoerde betalingen	Betaling %	Overgedragen vastleggingskredieten	Overgedragen betalingskredieten
B04010	Beleggingen	CND	15 348 726 693,32	0,00	0 %	15 348 726 693,32	0,00	0,0 %	15 348 726 693,32	15 348 726 693,32
B04011	Beleggingsrendementen	CND	55 302 969,08	55 301 638,04	100 %	55 302 969,08	50 017 635,23	90,4 %	1 331,04	5 285 333,85
B04031	Bankkosten	CND	5 653,70	4 441,80	79 %	5 653,70	3 748,40	66,3 %	1 211,90	1 905,30
B04901	Terugbetalingen	CND	0,00	0,00	0 %	0,00	0,00	0,0 %	0,00	0,00
	TOTALE BEGROTING GAR DEEL II		**15 404 035 316,10**	**55 306 079,84**	**0,36 %**	**15 404 035 316,10**	**50 021 383,63**	**0,3 %**	**15 348 729 236,26**	**15 354 013 932,47**

INSCRIPTIE TITEL IX – BEGROTINGSRESULTAAT VAN JAAR N (ARTIKEL 18 VAN HET FINANCIEEL REGLEMENT VAN DE GAR)

BL	Beschrijving van het begrotingsonderdeel	CD/CND	Transactie-kredieten	Vastgestelde vastleggingen	Vastgelegd %	Betaling kredieten	Uitgevoerde betalingen	Betaling %	Overgedragen vastleggingskredieten	Overgedragen betalingskredieten
B09000	OVERHEVELING VANUIT DE RESERVE	CND	12 767 564,35	0,00	0 %	12 767 564,35	0,00	0,0 %	12 767 564,35	12 767 564,35

Bijlage 4: Personeelsformatie 2017

Het aantal tijdelijke functionarissen is met 55 % gestegen van 164 in 2016 tot 255 in 2017. Dit komt overeen met 72,8 % van het geplande totaal van 350 personeelsleden.

Categorie en rang	2017		2016	
	Geplande technische bijstand	Werkelijk	Geplande technische bijstand	Feitelijk aantal
AD 16	0	0	0	0
AD 15	0	0	0	0
AD 14	0	0	0	0
AD 13	0	0	0	0
AD 12	8	5	7	5
AD 11	6	0	3	0
AD 10	12	12	9	7
AD 9	20	9	15	2
AD 8	70	35	62	32
AD 7	32	24	14	1
AD 6	90	81	80	68
AD 5	40	34	10	22
Totaal AD	**278**	**200**	**200**	**137**
AST 11	0	0	0	0
AST 10	0	0	0	0
AST 9	0	0	0	0
AST 8	0	0	0	0
AST 7	2	0	0	0
AST 6	2	0	1	0
AST 5	4	0	2	0
AST 4	6	8	4	0
AST 3	32	22	28	18
AST 2	2	1	5	1
AST 1	4	5	0	5
Totaal AST	**52**	**36**	**40**	**24**
AST-SC 3	10	0	6	0
AST-SC 2	5	2	0	3
AST-SC 1	5	17	9	0
AST-SC totaal	**20**	**19**	**15**	**3**
Totaal-generaal	**350**	**255**	**255**	**164**
CA	0	0	6	0
GND	25	15	25	12

AD Administrateur
AST Assistent
SC Secretariaats- en administratief personeel
CA Arbeidscontractant
SNE Gedetacheerd nationaal deskundige

Bijlage 5: Personeel naar nationaliteit en geslacht

Er is bijna een perfect evenwicht tussen mannen en vrouwen: op 31.12.2017 had de GAR 128 vrouwelijke en 127 mannelijke tijdelijke functionarissen in dienst.

Rang/Geslacht	%		Aantal		
	Vrouw	Man	Vrouw	Man	Totaal
AD 12	0 %	100 %	0	5	5
AD 10	17 %	83 %	2	10	12
AD 9	67 %	33 %	6	3	9
AD 8	37 %	63 %	13	22	35
AD 7	50 %	50 %	12	12	24
AD 6	46 %	54 %	37	44	81
AD 5	35 %	65 %	12	22	34
AST 4	88 %	13 %	7	1	8
AST 3	68 %	32 %	15	7	22
AST 2	100 %	0 %	1	0	1
AST 1	100 %	0 %	5	0	5
AST-SC2	100 %	0 %	2	0	2
AST-SC1	94 %	6 %	16	1	17
Totaal	**50,2 %**	**49,8 %**	**128**	**127**	**255**

Op 31 december 2017 had de GAR werknemers van 25 verschillende EU-nationaliteiten in dienst:

Nationaliteit	2017		2016	
	Aantal	Percentage van het totaal	Aantal	Percentage van het totaal
BE	36	14,1 %	22	13,4 %
BG	8	3,1 %	4	2,4 %
CZ	1	0,4 %	1	0,6 %
DK	1	0,4 %	0	0 %
DE	20	7,8 %	12	7,3 %
IE	2	0,8 %	1	0,6 %
EL	20	7,8 %	12	7,3 %
ES	30	11,8 %	25	15,2 %
FR	26	10,2 %	19	11,6 %
HR	7	2,7 %	2	1,2 %
IT	31	12,2 %	18	11,0 %
CY	2	0,8 %	1	0,6 %
LV	3	1,2 %	2	1,2 %
LT	3	1,2 %	2	1,2 %
HU	3	1,2 %	3	1,8 %
MT	2	0,8 %	1	0,6 %
NL	9	3,5 %	10	6,1 %
AT	5	2,0 %	2	1,2 %
PL	12	4,7 %	9	5,5 %
PT	6	2,4 %	6	3,7 %
RO	19	7,5 %	6	3,7 %
SK	1	0,4 %	1	0,6 %
FI	3	1,2 %	1	0,6 %
SE	1	0,4 %	1	0,6 %
UK	4	1,6 %	3	1,8 %
Totaal	**255**	100,0 %	**164**	100,0 %

Bijlage 6: Definitieve rekeningen 2017

OVERZICHT VAN DE FINANCIËLE POSITIE PER 31 DECEMBER 2017 (EUR)

Beschrijving	2017	2016	Verschil
NIET-VLOTTENDE ACTIVA	**5 016 421,09**	**4 912 166,35**	**104 254,74**
Immateriële vaste activa	1 590 389,00	1 143 422,52	446 966,48
Materiële vaste activa	3 426 032,09	3 768 743,83	-342 711,74
Voorfinanciering op lange termijn	-	-	-
Vorderingen op lange termijn	-	-	-
VLOTTENDE ACTIVA	**17 453 972 513,21**	**10 826 285 025,13**	**6 627 687 488,08**
Voorfinanciering op korte termijn	45 000,00	-	45 000,00
Vorderingen op korte termijn	7 667 972,39	5 735 071,91	1 932 900,48
Geldmiddelen en kasequivalenten	17 446 259 540,82	10 820 549 953,22	6 625 709 587,60
TOTAAL ACTIVA	**17 458 988 934,30**	**10 831 197 191,48**	**6 627 791 742,82**
NETTOACTIVA	**15 348 724 427,05**	**9 434 893 538,11**	**5 913 830 888,94**
Geaccumuleerde reserves	**9 434 893 538,11**	-	**9 434 893 538,11**
Economisch resultaat over het jaar (Fonds)	5 913 830 888,94	9 434 893 538,11	-3 521 062 649,17
Economisch resultaat over het jaar (administratie)	-	-	-
NIET-VLOTTENDE PASSIVA	**2 092 723 977,40**	**1 379 929 703,41**	**712 794 273,99**
Voorzieningen voor risico's en lasten	-	-	-
Langlopende verplichtingen uit hoofde van GAR-specifieke activiteiten (onherroepelijke betalingstoezeggingen)	2 029 688 572,45	1 345 273 276,00	684 415 296,45
Overige verplichtingen op lange termijn	63 035 404,95	34 656 427,41	28 378 977,54
VLOTTENDE PASSIVA	**17 540 529,85**	**16 373 949,96**	**1 166 579,89**
Voorzieningen voor risico's en lasten (korte termijn)	-	-	-
Crediteuren	17 540 529,85	16 373 949,96	1 166 579,89
TOTALE RESERVES EN PASSIVA	**17 458 988 934,30**	**10 831 197 191,48**	**6 627 791 742,82**

OVERZICHT VAN DE FINANCIËLE RESULTATEN VOOR 2017 (EUR)

Beschrijving	2017	2016	Verschil
BELEIDSONTVANGSTEN	**6 019 807 052,62**	**9 496 350 565,13**	**-3 476 543 512,51**
Ontvangsten uit niet-wisseltransacties met GAR-bijdragen	5 965 919 312,41	9 462 380 991,80	-3 496 461 679,39
Overige ontvangsten uit niet-wisseltransacties met administratieve bijdragen	53 885 631,77	33 958 659,68	19 926 972,09
Overige beleidsontvangsten uit wisseltransacties	2 108,44	10 913,65	-8 805,21
TOTAAL OPERATIONELE UITGAVEN	**-53 788 735,44**	**-33 903 299,54**	**-19 885 435,90**
Administratieve uitgaven	-37 279 433,11	-30 623 854,76	-6 655 578,35
Alle personeelsuitgaven	-24 044 906,10	-16 377 298,06	-7 667 608,04
Uitgaven in verband met vaste activa	-1 104 981,86	-860 298,43	-244 683,43
Overige administratieve uitgaven	-12 129 545,15	-13 386 258,27	1 256 713,12
Operationele uitgaven	-16 509 302,33	-3 279 444,78	-13 229 857,55
OVERSCHOT/(TEKORT) UIT BELEIDSACTIVITEITEN	**5 966 018 317,18**	**9 462 447 265,59**	**-3 496 428 948,41**
Financiële ontvangsten	7 362,81	39 112,47	-31 749,66
Financiële uitgaven	-52 194 791,05	-27 592 839,95	-24 601 951,10
OVERSCHOT/(TEKORT) UIT BELEIDSACTIVITEITEN	**5 913 830 888,94**	**9 434 893 538,11**	**-3 521 062 649,17**
Buitengewone winsten	-	-	-
Buitengewone verliezen	-	-	-
OVERSCHOT/(TEKORT) UIT BUITENGEWONE POSTEN	**-**	**-**	**-**
ECONOMISCH RESULTAAT BEGROTINGSJAAR	**5 913 830 888,94**	**9 434 893 538,11**	**-3 521 062 649,17**

Bijlage 7: In 2017 gestarte aanbestedingsprocedures

SAMENVATTENDE TABEL BETREFFENDE AANBESTEDINGSACTIVITEITEN IN 2017

In 2017 gestarte aanbestedingsprocedures	Nr.
Open	1
Beperkt	0
Onderhandelingsprocedures voor kleine en middelhoge bedragen (1 000 > 135 000)	39
Bijzondere onderhandelingsprocedure overeenkomstig artikel 134, lid 1, onder a) tot en met f) en i)	12
Artikel 81	1
Heropende procedures overeenkomstig de GAR-raamovereenkomst OP12015, loten 1-3	Lots 1 — 2 Percelen 2 — 11 Percelen 3 — 8
Procedure van ARTIKEL 81	1

GEDETAILLEERDE PRESENTATIE VAN DE AANBESTEDINGSPROCEDURES VOOR 2017

OPEN PROCEDURE

CONTRACTNUMMER	ONDERWERP	STATUS	TOEGEKEND BEDRAG
SRB/OP/5/2017	VERLENING VAN JURIDISCHE DIENSTEN	Evaluatie loopt nog	

ONDERHANDELINGSPROCEDURES VOOR KLEINE EN MIDDELHOGE BEDRAGEN

	CONTRACTNUMMER	RECHT-VAARDIGING PROCEDURES VAN GUNNING VIA ONDERHAN-DELINGEN	ONDERWERP	STATUS	TOEGEKEND BEDRAG
15 000 EUR > 135 000 EUR	SRB/NEG/9/2017	136.A RAP	FINANCIËLE BENCHMARKS	Evaluatie loopt nog	
	SRB/NEG/42/2017	136.A RAP	VERLENING VAN TOEGANG TOT FINANCIËLE GEGEVENS VIA EEN VERKOPER VAN GEGEVENS	Evaluatie loopt nog	
	SRB/NEG/47/2017	137, lid 3 RAP	INTERACTIEVE EN COMMUNICATIEVE ONTWIKKELINGSACTIVITEIT VOOR GAR-PERSONEEL	Toegekend	25 900,00

BIJZONDERE PROCEDURES VAN GUNNING VIA ONDERHANDELINGEN

	CONTRACTNUMMER	RECHTVAARDIGING PROCEDURES VAN GUNNING VIA ONDERHANDELINGEN	ONDERWERP	STATUS	TOEGEKEND BEDRAG
Artikel 134, lid 1, onder a) tot en met f) en i)	SRB/NEG/2/17	134.1.h	VERLENING VAN PROFESSIONELE JURIDISCHE DIENSTEN VOOR PROCESVOERING	Toegekend	250 000,00
	SRB/NEG/3/17	134.1.h	VERLENING VAN PROFESSIONELE JURIDISCHE DIENSTEN VOOR PROCESVOERING	Toegekend	200 000,00
	SRB/NEG/8/17	134.1.h	VERLENING VAN PROFESSIONELE JURIDISCHE DIENSTEN VOOR PROCESVOERING	Toegekend	60 000,00
	SRB/NEG/8/17	134.1.h	VERLENING VAN PROFESSIONELE JURIDISCHE DIENSTEN VOOR PROCESVOERING	TOEGEKEND	150 000,00
	SRB/NEG/15/17	134.1.i	VERSTREKKING VAN JURIDISCH ADVIES	TOEGEKEND	850 000,00
	SRB/NEG/16/17	134.1.i	VERSTREKKING VAN ADVIES EN BIJSTAND INZAKE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE WAARDERING	TOEGEKEND	2 020 250,00
	SRB/NEG/22/17	134.1.i	VERSTREKKING VAN ADVIES EN BIJSTAND INZAKE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE WAARDERING	TOEGEKEND	1 245 000,00
	SRB/NEG/23/17	134.1.h	VERLENING VAN PROFESSIONELE JURIDISCHE DIENSTEN VOOR PROCESVOERING	TOEGEKEND	350 000,00
	SRB/NEG/24/17	134.1.h	VERLENING VAN PROFESSIONELE JURIDISCHE DIENSTEN VOOR PROCESVOERING	TOEGEKEND	125 000,00
	SRB/NEG/25/17	134.1.h	VERLENING VAN PROFESSIONELE JURIDISCHE DIENSTEN BIJ DE VOORBEREIDING VAN GERECHTELIJKE PROCEDURES	TOEGEKEND	200 000,00
	SRB/NEG/31/17	134.1.h	VERLENING VAN PROFESSIONELE JURIDISCHE DIENSTEN VOOR PROCESVOERING	TOEGEKEND	9 500 000,00
	SRB/NEG/33/17	134.1.h	VERLENING VAN PROFESSIONELE JURIDISCHE DIENSTEN VOOR PROCESVOERING	TOEGEKEND	125 000,00

OPEN PROCEDURE

REFERENTIE VAN DE AANBESTEDING	ONDERWERP	STATUS	TOEGEKEND BEDRAG
SRB/Art81/2017/1	VERLENING VAN PORTEFEUILLEBEHEER- EN BEWAARDIENSTEN	Evaluatie loopt nog	

HERNIEUWDE OPROEP TOT MEDEDINGING IN VERBAND MET AFWIKKELING

CONTRACTNUMMER	ONDERWERP	STATUS	TOEGEKEND BEDRAG
SRB/OP/1/2015 LOT 1	ANALYSE VAN DE JAARREKENING EN VERSTREKKING VAN BOEKHOUDKUNDIG ADVIES – SC 2	Beëindigd	
SRB/OP/1/2015 LOT 1	ANALYSE VAN DE JAARREKENING EN VERSTREKKING VAN BOEKHOUDKUNDIG ADVIES – SC 4	Beëindigd	
SRB/OP/1/2015 LOT 2	VERSTREKKING VAN ADVIES EN BIJSTAND INZAKE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE WAARDERING — SC 2	Toegekend	165 000,00
SRB/OP/1/2015 LOT 2	VERSTREKKING VAN ADVIES EN BIJSTAND INZAKE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE WAARDERING — SC 3	Toegekend	385 000,00
SRB/OP/1/2015 LOT 2	VERSTREKKING VAN ADVIES EN BIJSTAND INZAKE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE WAARDERING — SC 4	Toegekend	1 980 000,00
SRB/OP/1/2015 LOT 2	VERSTREKKING VAN ADVIES EN BIJSTAND INZAKE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE WAARDERING — SC 5	Toegekend	1 248 500,00
SRB/OP/1/2015 LOT 2	VERSTREKKING VAN ADVIES EN BIJSTAND INZAKE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE WAARDERING — SC 6	Toegekend	1 248 500,00
SRB/OP/1/2015 LOT 2	VERSTREKKING VAN ADVIES EN BIJSTAND INZAKE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE WAARDERING — SC 7	Geannuleerd	
SRB/OP/1/2015 LOT 2	VERSTREKKING VAN ADVIES EN BIJSTAND INZAKE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE WAARDERING — SC 8	Toegekend	3 300 000,00
SRB/OP/1/2015 LOT 2	VERSTREKKING VAN ADVIES EN BIJSTAND INZAKE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE WAARDERING — SC 9	Geannuleerd	
SRB/OP/1/2015 LOT 2	VERSTREKKING VAN ADVIES EN BIJSTAND INZAKE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE WAARDERING — SC 10	Toegekend	1 650 000,00
SRB/OP/1/2015 LOT 2	VERSTREKKING VAN ADVIES EN BIJSTAND INZAKE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE WAARDERING — SC 11	Toegekend	2 200 000,00
SRB/OP/1/2015 LOT 2	VERSTREKKING VAN ADVIES EN BIJSTAND INZAKE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE WAARDERING — SC 12	Gestart	
SRB/OP/1/2015 LOT 3	VERSTREKKING VAN JURIDISCH ADVIES — SC 4	Toegekend	220 000,00
SRB/OP/1/2015 LOT 3	VERSTREKKING VAN JURIDISCH ADVIES — SC 5	Toegekend	132 000,00
SRB/OP/1/2015 LOT 3	VERSTREKKING VAN JURIDISCH ADVIES — SC 6	Toegekend	1 650 000,00
SRB/OP/1/2015 LOT 3	VERSTREKKING VAN JURIDISCH ADVIES — SC 7	Toegekend	2 200 000,00
SRB/OP/1/2015 LOT 3	VERSTREKKING VAN JURIDISCH ADVIES — SC 8	Geannuleerd	
SRB/OP/1/2015 LOT 3	VERSTREKKING VAN JURIDISCH ADVIES — SC 9	Toegekend	1 650 000,00
SRB/OP/1/2015 LOT 3	VERSTREKKING VAN JURIDISCH ADVIES — SC 10	Toegekend	1 100 000,00
SRB/OP/1/2015 LOT 3	VERSTREKKING VAN JURIDISCH ADVIES — SC 11	Toegekend	1 650 000,00

Bijlage 8: Samenvatting van de kernprestatie-indicatoren uit het werkprogramma van de GAR voor 2017

Aantal	De kernprestatie-indicatoren van de GAR voor 2017 *	Doel-stelling	Waarde	Commentaar
AAN AFWIKKELING GERELATEERDE ACTIVITEITEN				
1	Voor banken met afwikkelingsplannen voor 2016: vooruitgang bij de overgang naar het volgende niveau van afwikkelingsplannen	100 %	94 %	De GAR heeft in 2017 voor het merendeel van de banken die onder zijn bevoegdheid vallen vooruitgang geboekt, ondanks de noodzaak om middelen toe te wijzen voor het aanpakken van crisisgevallen en de verdere ontwikkeling van de GAR. Van de 92 groepen met een plan in 2016 is in 83 groepen vooruitgang geboekt.
2	Ontwikkelen van overgangsafwikkelingsplannen voor de resterende bankgroepen die onder de bevoegdheid van de GAR vallen	95 % van de banken onder de bevoegdheid van de GAR	89 %	De GAR heeft zijn inspanningen in 2017 prioritair gericht op de meest risicovolle en complexe banken, waarbij ook gevallen zijn uitgesloten waarin wezenlijke veranderingen in de bankstructuur moeten worden weerspiegeld in toekomstige planningscycli. (eind 2017 waren 106 plannen opgesteld, terwijl 119 groepen onder de bevoegdheid van de GAR vallen).
3	Ontwikkelen en verfijnen van MREL-doelstellingen voor grote bankgroepen die onder de bevoegdheid van de GAR vallen	Ja	Ja	De GAR heeft bindende MREL-doelstellingen vastgesteld voor de meerderheid van de grootste en meest complexe banken in de bankenunie. Voor de meeste andere banken geldt een informatieve MREL-doelstelling op geconsolideerd niveau.
4	Ontwikkelen van MREL voor materiële entiteiten binnen alle grote bankgroepen die onder de bevoegdheid van de GAR vallen en identificeren van kwaliteit en locatie	Ja	Neen	De GAR heeft zich gericht op het vaststellen van een bindende MREL-doelstelling op geconsolideerd niveau en zal ernaar streven om in de planningscyclus van 2018 MREL's voor materiële entiteiten te bepalen.
5	Ontwikkelen van benchmarkinginstrumenten en testen ervan op een steekproef van afwikkelingsplannen	Ja	Ja	Er zijn benchmarkingactiviteiten ontwikkeld met betrekking tot MREL, kritieke functies en de toegang tot financiëlemarktinfrastructuren, en de horizontale functies van de GAR hebben de nodige beoordelingen uitgevoerd om de consistentie van afwikkelingsplanningsactiviteiten vast te stellen, te monitoren en te verbeteren.
6	Simulatieoefeningen uitvoeren	2	1	Op 12 juli 2017 heeft een geslaagde technische crisissimulatieoefening plaatsgevonden waaraan de Commissie en de Raad hebben deelgenomen, met sterke nadruk op de interactie met de Raad. Bovendien is in de context van het verdere trilaterale werkprogramma vooruitgang geboekt op het gebied van de paraatheid voor grensoverschrijdende afwikkelingen voor mondiaal systeemrelevante banken in vier werkstromen waarbij de autoriteiten van het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten en de bankenunie betrokken waren. De in 2017 verrichte werkzaamheden moeten de organisatie van praktische simulatieoefeningen in de toekomst ondersteunen.
7	Aantal opleidingsevenementen gehouden door de GAR met NAA's	3	4	De GAR heeft vier externe opleidingscursussen georganiseerd voor onder meer NAA's van de bankenunie. De opleidingsactiviteit in de GAR (voor personeel van de GAR) is in 2017 toegenomen met in totaal 25 interne opleidingscursussen die tijdens het jaar zijn georganiseerd.
8	Lanceren van een ICT-platform van het GAM voor afwikkelingsactiviteiten	Ja	Ja	Het ICT-platform van het GAM voor afwikkelingsactiviteiten is ontwikkeld en klaar voor gebruik in 2018.
GEMEENSCHAPPELIJK AFWIKKELINGSFONDS				
9	De NAA's uiterlijk op 1 mei 2017 in kennis stellen van de bedragen van alle vooraf te betalen bijdragen aan het GAF voor 2017	100 %	100 %	De GAR heeft de vooraf te betalen bijdragen voor 2017 berekend op basis van de door de instellingen gerapporteerde informatie. De NAA's zijn in twee stappen geïnformeerd: (1) de voorlopige resultaten zijn medio maart 2017 ter kennis gebracht van de ECB, de nationale bevoegde autoriteiten en de NAA's; (2) de definitieve resultaten zijn medio april 2017 meegedeeld aan de NAA's.
10	Beleggingsstrategie volledig geïmplementeerd	KW3 2017	Aan de gang	Beleggingen in effecten zijn in KW2 2018 van start gegaan. In 2017 duurde het selectieproces voor een uitbestedingspartner langer dan oorspronkelijk gepland vanwege de complexiteit en eisen van het selectie-/aanbestedingsproces.
11	Opzetten van een IT-systeem voor het verzamelen van gegevens voor de vooraf te betalen bijdragen.	KW2 2017	KW2 2017	De GAR heeft het systeem voor het innen van bijdragen ontwikkeld op basis van XBRL. Het systeem voor het innen van bijdragen bestaat uit twee hoofdmodules: het portaal, waar de NAA's de van de instellingen ontvangen sjablonen uploaden, en het financiële boekhoudsysteem, de motor voor de berekeningen.
BELEID EN SAMENWERKING				
12	Effectief bijdragen aan de relevante EU- en internationale regelgevingsactiviteit	Yes	Yes	Binnen de Raad voor financiële stabiliteit heeft de GAR in 2017 actief bijgedragen aan de gepubliceerde richtsnoeren voor de interne totale verliesabsorptiecapaciteit van mondiaal systeemrelevante banken, voor de afwikkeling en afwikkelingsplanning van centrale tegenpartijen en voor de continuïteit van de toegang tot financiëlemarktinfrastructuren, alsook aan de gepubliceerde raadplegingen over de beginselen van de uitvoering van bail-ins en over de elementen van de financieringsstrategie van een uitvoerbaar afwikkelingsplan. Eveneens in 2017 heeft de GAR deelgenomen aan alle acht vergaderingen van de ad-hocwerkgroep van de Raad over het Europees depositogarantiestelsel en heeft de GAR vier non-papers ter bespreking geleverd; in de Taskforce Gecoördineerde Actie heeft de GAR deelgenomen aan 13 vergaderingen om de uitvoering van een gemeenschappelijk achtervangmechanisme te bespreken; vertegenwoordigers van de GAR hebben regelmatig met het Europees Parlement overlegd tijdens openbare hoorzittingen en hebben, indien nodig, expertise geleverd over afwikkelingskwesties; de GAR is zeer nauw blijven samenwerken met de ECB, de Europese Bankautoriteit en de NAA's.
13	Oprichten van Europese afwikkelingscolleges voor mondiaal systeemrelevante banken van buiten de EU (artikel 89 van de richtlijn herstel en afwikkeling van banken)	100 %	33 %	Van de drie groepen mondiaal systeemrelevante banken van buiten de EU waarvoor de GAR voorzitter is van het Europees afwikkelingscollege, is er één van start gegaan in 2017 en worden er twee georganiseerd in de eerste helft van 2018 om ze af te stemmen op de data van de crisisbeheersingsgroepen.
14	Aantal door de GAR gevoerde sectorale dialogen	2	2	In 2017 heeft de GAR twee sectorale dialogen georganiseerd waaraan werd deelgenomen door vertegenwoordigers van bankfederaties op EU-niveau en nationale bankfederaties uit landen van de bankenunie, vertegenwoordigers van nationale afwikkelingsautoriteiten, het Europees Parlement, de Europese Commissie en de Europese Centrale Bank. De sectorale dialoog op 31 januari 2017 was gewijd aan de passivagegevenssjabloon en financiëlemarktinfrastructuren, terwijl de tweede sectorale dialoog op 22 november zich toespitste op afwikkelingsplanning, MREL, kritieke functies en administratieve bijdragen.
DE GAR ALS ORGANISATIE				
15	Personeelsverloop (aantal vertrokken werknemers binnen een jaar/gemiddeld aantal werknemers tijdens het jaar)	<10 %	2 %	Het personeelsverloop bedroeg 2 %.
16	Aantal opmerkingen en/of oordelen met beperking/afkeurende oordelen van de Rekenkamer	0	0	In 2017 heeft de Rekenkamer geen oordelen met beperking/afkeurende oordelen uitgebracht.
17	Percentage overdrachten (van vastgelegde middelen) van de operationele begroting	<30 %	52 %	Ongeveer 24 miljoen EUR is overgedragen naar 2018, wat neerkomt op een overdrachtspercentage van 52 % van de vastgelegde kredieten onder titel III. Dit percentage is grotendeels toe te schrijven aan het feit dat 90 % (21 miljoen EUR) van het overgedragen bedrag bestemd is voor onvoorziene uitgaven van de GAR, waarvan 9,5 miljoen EUR voor proceskosten (project van 3 jaar) en 11,5 miljoen EUR voor consultancy en advies bij mogelijke afwikkelingszaken. De eindresultaten en definitieve betalingen worden in de loop van 2018 verwacht.
18	Elk verzoek om juridisch advies zal binnen 2 weken een eerste antwoord krijgen.	80 %	81 %	De aan de juridische dienst gerichte verzoeken om juridisch advies en de wachttijd voor een eerste antwoord zijn nauwkeurig geregistreerd en grondig geëvalueerd.

* https://srb.europa.eu/sites/srbsite/files/srb_2016.5419_work_programme_2017_web.pdf

Bijlage 9: Leden van de plenaire vergadering

Functie	Naam	Autoriteit
Voorzitter	Elke KÖNIG	GAR
vicevoorzitter	Timo LÖYTTYNIEMI	GAR
Voltijds lid van de raad van bestuur	Mauro GRANDE	GAR
Voltijds lid van de raad van bestuur	Antonio CARRASCOSA	GAR
Voltijds lid van de raad van bestuur	Joanne KELLERMANN	GAR
Voltijds lid van de raad van bestuur	Dominique LABOUREIX	GAR
Door deelnemende lidstaat benoemd lid als vertegenwoordiger van de NAA	Romain STROCK	Luxemburg – Commission de Surveillance du Secteur Financier (Luxemburgse toezichthouder financiële markten)
Door deelnemende lidstaat benoemd lid als vertegenwoordiger van de NAA	Frank ELDERSON	Nederland – De Nederlandsche Bank
Door deelnemende lidstaat benoemd lid als vertegenwoordiger van de NAA	Dana MEAGER	Slowakije – Národné rezolučné orgány (Slowaakse afwikkelingsraad)
Door deelnemende lidstaat benoemd lid als vertegenwoordiger van de NAA	Aldo GIORDANO	Malta – Malta Financial Services Authority (Maltese autoriteit financiële diensten)
Door deelnemende lidstaat benoemd lid als vertegenwoordiger van de NAA	Riin HEINASTE	Estland — Finantsinspektsioon (Estse autoriteit financieel toezicht en afwikkeling)
Door deelnemende lidstaat benoemd lid als vertegenwoordiger van de NAA	Klaus KUMPFMÜLLER	Oostenrijk – Finanzmarktaufsicht (Oostenrijkse toezichthouder financiële markten)
Door deelnemende lidstaat benoemd lid als vertegenwoordiger van de NAA	Tuija TAOS	Finland – Rahoitusvakausviranomaisesta (Finse autoriteit voor financiële stabiliteit)
Door deelnemende lidstaat benoemd lid als vertegenwoordiger van de NAA	Thorsten PÖTZSCH	Duitsland - Bundesanstalt für Finanzmaktstabilisierung (Duitse autoriteit voor financiële stabiliteit)
Door deelnemende lidstaat benoemd lid als vertegenwoordiger van de NAA	Luis Augusto Maximo DOS SANTOS	Portugal – Banco de Portugal (centrale bank van Portugal)
Door deelnemende lidstaat benoemd lid als vertegenwoordiger van de NAA	Marko BOSNJAK	Slovenië – Banka Slovenije (centrale bank van Slovenië)
Door deelnemende lidstaat benoemd lid als vertegenwoordiger van de NAA	Olivier JAUDOIN	Frankrijk – Autorité de contrôle prudentiel et de résolution (Franse autoriteit prudentieel toezicht en afwikkeling)
Door deelnemende lidstaat benoemd lid als vertegenwoordiger van de NAA	Jaime PONCE HUERTA	Spanje – Fondo de Reestructuración Ordenada Bancaria (Spaanse uitvoerende afwikkelingsautoriteit)
Door deelnemende lidstaat benoemd lid als vertegenwoordiger van de NAA	Pierre WUNSCH	België – Nationale Bank van België
Door deelnemende lidstaat benoemd lid als vertegenwoordiger van de NAA	Michalis STYLIANOU	Cyprus – Kentriki Trapeza tis Kyprou (centrale bank van Cyprus)
Door deelnemende lidstaat benoemd lid als vertegenwoordiger van de NAA	Maurice MCGUIRE	Ierland – Central Bank of Ireland (centrale bank van Ierland)
Door deelnemende lidstaat benoemd lid als vertegenwoordiger van de NAA	Tomas GARBARAVIČIUS	Litouwen – Lietuvos Bankas (centrale bank van Litouwen)
Door deelnemende lidstaat benoemd lid als vertegenwoordiger van de NAA	Maria MAVRIDOU	Griekenland – Trapeza tis Ellados (centrale bank van Griekenland)
Door deelnemende lidstaat benoemd lid als vertegenwoordiger van de NAA	Enzo SERATA	Italië — Banca d'Italia — Dienst Afwikkelingen
Door deelnemende lidstaat benoemd lid als vertegenwoordiger van de NAA	Jelena LEBEDEVA	Letland – Finanšu un kapitāla tirgus komisija (Commissie financiële en kapitaalmarkten)
Waarnemer overeenkomstig artikel 3, lid 2, van het reglement van orde van de plenaire vergadering	JESUS SAURINA	Spanje — Banco de España — Spaanse autoriteit voor preventieve afwikkeling
Waarnemer	Ignazio ANGELONI	Europese Centrale Bank
Waarnemer	Olivier GUERSENT	Europese Commissie — DG Financiële Stabiliteit, Financiële Diensten en Kapitaalmarktenunie
Waarnemer	Spyridon ZARKOS	Europese Bankautoriteit

Bijlage 10: Woordenlijst

afwikkelingcolleges
Opgericht overeenkomstig artikel 88 van de richtlijn herstel en afwikkeling van banken om de werkzaamheden van de afwikkelingsautoriteiten op groepsniveau en de NAA's van niet-deelnemende lidstaten te coördineren.

interne afwikkelingsteams (IAT's)
Opgericht overeenkomstig artikel 37 van de GAM-verordening om de opstelling van afwikkelingsplannen beter te coördineren en een vlotte informatie-uitwisseling tussen de NAA's te waarborgen. Voor alle bankengroepen met juridische entiteiten in ten minste twee lidstaten van de bankenunie zijn IAT's opgezet.

afwikkelbaarheidsbe-oordelingsproces
Een proces dat jaarlijks wordt uitgevoerd voor alle mondiaal systeemrelevante banken om een adequate en consistente rapportage over de afwikkelbaarheid op mondiaal niveau te bevorderen en om te bepalen wat moet worden gedaan om belangrijke terugkerende problemen met betrekking tot afwikkelbaarheid aan te pakken. Het afwikkelbaarheidsbeoordelingsproces wordt uitgevoerd in crisisbeheersingsgroepen.

minimumvereisten voor eigen vermogen en in aanmerking komende passiva (MREL)
Minimumvereisten voor eigen vermogen en in aanmerking komende passiva die door de afwikkelingsautoriteit moeten worden vastgesteld om de effectieve toepassing van het instrument van bail-in te garanderen, d.w.z. de afwaardering of omzetting van eigen en vreemd vermogen.

geen enkele crediteur slechter af ("no creditor worse off" – NCWO)
Volgens de definitie van artikel 34, lid 1, onder g), van de richtlijn herstel en afwikkeling van banken inzake algemene afwikkelingsbeginselen mag een crediteur volgens het NCWO-beginsel geen grotere verliezen lijden dan bij een normale insolventieprocedure het geval zou zijn. Evenzo moeten krachtens artikel 34, lid 1, onder i), van de richtlijn herstel en afwikkeling van banken afwikkelingsmaatregelen worden genomen overeenkomstig de in deze richtlijn opgenomen waarborgen (één van die waarborgen is het NCWO-beginsel).

gemeenschappelijk achtervangmecha-nisme
Een tijdens de overgangsperiode van het GAF te ontwikkelen mechanisme dat het voor het GAF mogelijk maakt en gemakkelijker zal maken leningen aan te gaan in situaties waarin het GAF niet voldoende door de banksector wordt gefinancierd. Het systeem zou als laatste redmiddel beschikbaar zijn en volledig in overeenstemming zijn met de staatssteunregels. De banksector zal uiteindelijk aansprakelijk zijn voor de terugbetaling door middel van heffingen in alle deelnemende lidstaten, met inbegrip van achteraf te betalen bijdragen.

passivagegevenssja-bloon
Door de GAR ontwikkelde sjabloon voor het verzamelen van gegevens met betrekking tot de passiva van banken ter onderbouwing van het afwikkelingsplan en de MREL-bepaling.

fase 2 afwikkelingsplan
Plannen die zijn opgesteld naar aanleiding van de eerste ervaringen met afwikkelingsplanning vanaf 2015, d.w.z. op basis van overgangsafwikkelingsplannen. Deze plannen omvatten doorgaans geen bindende MREL-streefcijfers, maar gaan wel gepaard met informele discussie over de MREL.

HOE NEEMT U CONTACT OP MET DE EU?

Kom langs
Er zijn honderden Europe Direct-informatiecentra overal in de Europese Unie.
U vindt het adres van het dichtstbijzijnde informatiecentrum op: http://europa.eu/contact

Bel of mail
Europe Direct is een dienst die uw vragen over de Europese Unie beantwoordt.
U kunt met deze dienst contact opnemen door:
— te bellen naar het gratis nummer: 00 800 6 7 8 9 10 11 (bepaalde telecomaanbieders kunnen wel kosten in rekening brengen),
— te bellen naar het gewone nummer: +32 22999696 of
— een e mail te sturen via: http://europa.eu/contact

WAAR VINDT U INFORMATIE OVER DE EU?

Online
Online informatie over de Europese Unie in alle officiële talen van de EU is beschikbaar op de Europawebsite op: http://europa.eu

EU-publicaties
U kunt publicaties van de EU downloaden of bestellen bij EU Bookshop op (sommige zijn gratis, andere niet): http://bookshop.europa.eu. Als u meerdere exemplaren van gratis publicaties wenst, neem dan contact op met Europe Direct of uw plaatselijke informatiecentrum (zie http://europa.eu/contact).

EU-wetgeving en aanverwante documenten
Toegang tot juridische informatie van de EU, waaronder alle EU-wetgeving sinds 1951 in alle officiële talen, krijgt u op EUR-Lex op: http://eur-lex.europa.eu

Open data van de EU
Het opendataportaal van de EU (http://data.europa.eu/euodp/en/data) biedt toegang tot datasets uit de EU. Deze gegevens kunnen gratis worden gedownload en hergebruikt voor zowel commerciële als niet-commerciële doeleinden.

FP-AA-18-001-EN-C

GEMEENSCHAPPELIJKE AFWIKKELINGSRAAD

Treurenberg 22, 1049 Brussel

https://srb.europa.eu

Publications Office

ISBN 978-92-95211-44-5